

СЛУЖБЕНИ ГЛАСНИК

ОПШТИНЕ НОВИ ГРАД

Година XIX – Број 8.

Уторак, 26. април 2011. године
Н О В И Г Р А Д

Страна: 1.

АКТ СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

70/

СТРАТЕГИЈА РАЗВОЈА ОПШТИНЕ
НОВИ ГРАД 2011-2015. ГОДИНА

Стратегију развоја општине Нови Град израдио је Општински развојни тим у оквиру Пројекта интегрисаног локалног развоја (ИЛДП), који представља заједничку иницијативу Швајцарске агенције за развој и сарадњу (СДЦ) и Развојног програма Уједињених нација (УНДП) у периоду јануар – децембар 2010. године. Иако је Општина имала статус придруженог партнера овом пројекту, током израде Стратешког плана пружена јој је сва неопходна савјетодавна и едукативна помоћ од стране УНДП-а.

САДРЖАЈ:

1. УВОД	4
2. МЕТОДОЛОГИЈА КРЕИРАЊА СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА	4
3. СТРАТЕШКА ПЛАТФОРМА	5
3.1. ИЗВОД ИЗ СОЦИО-ЕКОНОМСКЕ АНАЛИЗЕ.....	5
3.2. СТРАТЕШКО ФОКУСИРАЊЕ.....	22
3.2.1. <i>SWOT анализа општине Нови Град</i>	22
3.2.2. <i>Стратешки фокус општине Нови Град</i>	24
3.3. ВИЗИЈА И СТРАТЕШКИ ЦИЉЕВИ РАЗВОЈА.....	25
4. СЕКТОРСКИ РАЗВОЈНИ ПЛАНОВИ	30
4.1. ПЛАН ЛОКАЛНОГ ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА	30
4.1.1. <i>Секторско фокусирање</i>	30
4.1.2. <i>Секторски/оперативни циљеви економског развоја</i>	32
4.1.3. <i>Програми, пројекти и мјере</i>	37
4.1.4. <i>Процјена очекиваних исхода са индикаторима</i>	46
4.2. ПЛАН ДРУШТВЕНОГ РАЗВОЈА.....	48
4.2.1. <i>Стратешко фокусирање</i>	48
4.2.2. <i>Секторски/оперативни циљеви друштвеног развоја</i>	49
4.2.3. <i>Програми, пројекти и мјере</i>	54
4.2.4. <i>Процјена очекиваних исхода са индикаторима</i>	61
4.3. ПЛАН ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ.....	64
4.3.1. <i>Стратешко фокусирање</i>	64
4.3.2. <i>Секторски/оперативни циљеви заштите животне средине</i>	65
4.3.3. <i>Пројекти, програми и мјере</i>	70
4.3.4. <i>Процјена очекиваних исхода са индикаторима</i>	77
5. ОПЕРАТИВНИ ДИО	79
5.1. ПЛАН ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА	79
5.1.1. <i>Оријентациони преглед приоритетних пројеката и мјера за период од три године ...</i>	77
5.1.2. <i>Индикативни финансијски план за период од три године (2011-2013.)</i>	90
5.2. АКЦИОНИ ПЛАН ЗА ПРОЈЕКТЕ КОЈИ СЕ ИМПЛЕМЕНТИРАЈУ У ПРВОЈ ГОДИНИ.....	105
5.2.1. <i>Детаљни финансијски план за пројекте који се имплементирају у 2011. години</i>	115
5.3. ПЛАН ОРГАНИЗАЦИОНИХ И ЉУДСКИХ КАПАЦИТЕТА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ СТРАТЕГИЈЕ.....	122
5.4. ПРАЂЕЊЕ, ВРЕДНОВАЊЕ И АЖУРИРАЊЕ СТРАТЕГИЈЕ РАЗВОЈА	124
5.5. СИНТЕЗА СТРАТЕГИЈЕ.....	131

1. Увод

Стратегија развоја 2011–2015. године је кључни стратешко-плански документ општине Нови Град, који треба да подстиче будући раст и развој заједнице. Стратегија развоја обухвата друштвену и економску сферу, али и аспекте заштите и унапријеђења животне средине и простора. Стратегија је израђена као оквир за дефинисање заједничких циљева, подстицања локалних снага, али и као одговор на изазове будућег развоја општине и свеукупног живота у њој. Као таква, Стратегија развоја је у складу са стратегијама и политикама на вишим нивоима власти, и то прије свега са нацртом Развојне стратегије БиХ 2008-2013, Стратегијом социјалне укључености 2008-2013, али и са другим секторским стратегијама на државном и ентитетском нивоу.

Стратегија развоја општине Нови Град израђена је од стране радних тијела које је именовао Начелник Општине уз пуно учешће представника јавног, приватног и невладиног сектора. Стратегија развоја је усвојена на 24. редовној сједници СО-е, одржаној 04.04.2011. године.

Стратегија информише свеукупну јавност и приватне улагаче о развојном путу Новог Града, представља основу за израду детаљних планова и програма у појединим секторима, креира подлогу за праћење напретка, те охрабрује сарадњу и договор у планирању различитих нивоа власти и друштвено-економских партнера.

Стратегија развоја представља путоказ за свеукупни развој општине Нови Град, а обухвата економски, друштвени и иплан заштите и унапређења животне средине, уз поштивање просторног аспекта. Визија развоја је дефинисана на период од 10 година, а стратешки циљеви развоја општине на период од 5 година. Прихватајући чињеницу да постављање циљева подразумијева не само одговор на питање „шта“, већ и „како“, те да је одговор на ово питање од кључног значаја за квалитетну имплементацију Стратегије, Општински развојни тим је израдио секторске планове и оперативни дио Стратегије. Секторски планови, оперативни циљеви, програми, пројекти и мјере, усмјерени ка побољшању квалитета живота у општини дефинисани су на период од 5 година. Оквирни оперативни планови су израђени за наредне три, а детаљни акциони планови за годину дана.

Битно је нагласити да Стратегија обухвата и листу приоритетних програма и пројеката у сваком сектору, а који омогућавају достизање постављених циљева путем провођења оперативних активности, чиме се ствара основа за свеукупну имплементацију Стратегије. Надаље, приоритетни програми и пројекти нису само основа за кориштење општинских и других домаћих извора средстава, него и добра основа за приступ екстерним изворима средстава, попут ИПА програма Европске уније, али и других програма подршке у Босни и Херцеговини.

Код израде Стратегије развоја општине Нови Град посебно се водило рачуна о остваривању хоризонталне и интерсекторске усклађености те вертикалне усклађености Стратегије са стратегијама и плановима на другим нивоима. Додатан значај је поклоњен могућим иницијативама међуопштинске сарадње.

Предуслов квалитетне и правовремене имплементације Стратегије јесте препознавање њеног значаја од стране свеукупне локалне заједнице и виших нивоа власти, али и успостављање Стратегијом предвиђених механизма за њену имплементацију, извјештавање, ажурирање и свеукупну операционализацију, а што је задатак који Општини, али и свим другим актерима у локалној заједници, предстоји у наредном периоду.

2. Методологија креирања стратегије развоја

У изради Стратегије развоја општине Нови Град кориштена је стандардизована Методологија за интегрисано планирање локалног развоја (МиПРО), прихваћена и препоручена од стране ентитетских влада те савеза општина и градова оба ентитета. МиПро је у потпуности усклађена са постојећим законским оквиром којим је дефинисано планирање развоја на локалном нивоу, гдје је општинска управа носилац процеса израде и имплементације Стратегије, уз максимално укључивање и свих других актера живота у локалној заједници. Надаље, МиПРО је у потпуности усаглађена са водећим принципима и приступима стратешком планирању које промовише Европска унија.

Водећи принципи на којима се заснива Стратегија развоја општине Нови Град су одрживост и социјална укљученост. Одрживост као принцип интегрише економски аспект и аспекте животне средине, док принцип социјалне укључености подразумева једнаке шансе за све и правичност у смислу идентификовања потреба и интереса маргинализованих и социјално искључених група становништва.

Надаље, Стратегију развоја карактеришу интеграција (што значи да су економски, друштвени и аспекти животне средине посматрани као неодвојиви дијелови једне цјелине) и партиципација (сви заинтересовани актери су ангажовани и допринијели су изради Стратегије).

Општина се ангажовала у процесу израде Стратегије вођена увјерењем да стратешко планирање представља кључни инструмент за проактивно и одговорно управљање локалним развојем. Процес израде Стратегије развоја Нови Град, инициран од стране начелника Општине и подржан од стране Скупштине општине (Одлука бр. 02-022-55/10, Службени гласник општине Нови Град број 08/10), започео је договором о пружању савјетодавне помоћи приликом израде Стратегије између Општине Нови Град и УНДП-а у марту 2010. године, те формирањем радног тијела – Општинског развојног тима.

Процес је оперативно водио Општински развојни тим, а у самом процесу створени су механизми за снажно грађанско учешће, доминантно кроз рад Партнерске групе – консултативног тијела којег су чинили представници јавног, приватног и невладиног сектора. Посебан нагласак је стављен на укључивање и адекватно препознавање потреба потенцијално рањивих категорија становништва. У процес је свеукупно било укључено више од око 50 грађана.

Полазна тачка за израду Стратегије развоја општине Нови Град је била анализа постојећих старетешких докумената, нивоа њихове реализације, те степена развијености људских ресурса неопходних за израду и имплементацију стратегије.

Ова анализа је била надограђена на основу анализе релевантних квантитативних и квалитативних података из примарних и секундарних извора. Носећи и најважнији дио Стратегије представља њен стратешки дио, тј. стратешка платформа, а која обухвата социо-економску анализу, стратешке фокусе, визију развоја и стратешке циљеве развоја. Стратешка платформа Стратегије доминантно је дјело Општинског развојног тима (ОРТ). Секторске планове економског и друштвеног развоја те плана заштите и унапређења животне средине такође је израдио ОРТ у сарадњи са секторским радним групама, а које су чинили представници јавног, приватног и невладиног сектора.

У завршном дијелу процеса, Општински развојни тим је на бази принципа интеграције, објединио и ускладио секторске документе, те израдио оквирне трогодишње и детаљне једногодишње планове имплементације, укључујући и план развоја организацијских капацитета и људских потенцијала неопходних за процес имплементације Стратегије. Како би се омогућила учинковита имплементација Стратегије, финансијски оквир Стратегије и општински буџет за 2011. годину су у потпуности усклађени.

3. Стратешка платформа

Извод из социо-економске анализе

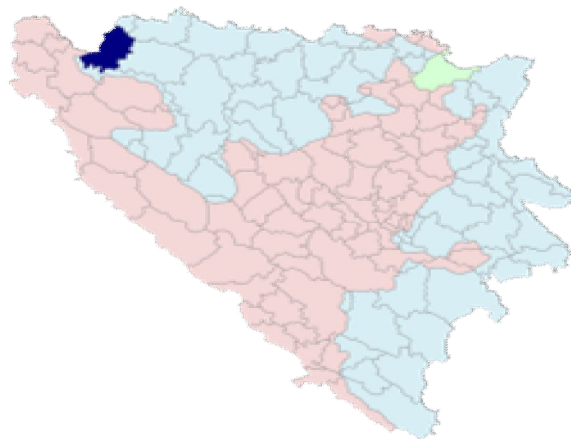
Географски положај и природне карактеристике општине Нови Град

Општина Нови Град се налази у сјеверозападном дијелу Босне и Херцеговине, односно Републике Српске, на самој граници са Републиком Хрватском (транспортни прелаз Нови Град - Двор). Административно граничи са 5 сусједних општина Републике Српске - Приједор, Козарска Дубица, Оштра Лука, Крупа на Уни и Костајница, те са општином Босанска Крупа - Федерација БиХ. Њен цјелокупни простор је везан за средњи и доњи ток ријеке Уне и доњи ток ријеке Сане. Градско насеље је смјештено на ушћу ријеке Сане у Уну, на десној обали ријеке Уне и на обе стране ријеке Сане. Сјеверни дио општине Нови Град захвата обронке планине Козаре док се јужни дио општине простире под падинама планине Грмеч.

Новоградска општина има површину од 469,4 км², и у свом саставу броји 48 насеља од којих је једно градско (Нови Град), четири насеља су мјешовитог типа (Добрљин, Сводна, Рудице и Блатна), а остало су сеоска насеља, и то: Рудице, Ракани Доњи, Ракани Горњи, Чађавица 1, Чађавица 2,

Чађавица 3, Пољавнице, Мазићи, Благај Ријека, Благај Јапра, Масловаре, Јошава, Доловљани, Црна Ријека, Матавази, Рашће, Велика Рујишка, Мала Крупска Рујишка, Ведовица, Кршље, Мала Новска Рујишка, Јоховица, Равнице, Церовица, Доње Водичево, Горње Водичево, Куљани, Велика Жуљевица, Мала Жуљевица, Љешљани, Деветаци, Раковац, Петковац, Прусци, Грабашница, Ахметовци, Витасовци, Трговиште, Радомировац, Соколиште, Сухача, Хозићи, Доњи Агићи, Горњи Агићи и Теле.

На основу климатских карактеристика, климу овог подручја можемо дефинисати као умјерно – континенталну, са јасно израженим свим годишњим добима, релативно хладним зимама, доста топлим љетима и довољном количином падавина.

Долином Уне и Сане, општина је повезана транзитним, жељезничким и друмским комуникацијама са ширим панонским, планинским и приморским дјеловима јужног дијела балканског полуострва. Повезаност Новог Града најкраћом друмском комуникацијом до Загреба је 135 км, до Бања Луке 89 км и до Бихаћа 69 км. Ово су уједно и правци који спајају овај простор са Средњом Европом на сјеверу, и Медитераном на југу. На западу та веза са Јадранским морем иде преко Бихаћа и Сплита, а на истоку са југоисточном и источном Европом преко Београда, долином ријеке Уне и током ријеке Саве.

Укупна рудна и минерална богатства општине могу се подијелити на рудна и минерална богатства која се експлоатишу, она чије је постојање утврђено бушењем и прорачунима али се не експлоатишу те рудна и минерална богатства која постоје али нису истражена нити су прирачунате резерве. Веома су значајна налазишта мрког угља у Љешљанском угљеносном басену (7.500.000 т) која прате и лежишта бентонита (2.200.000 т), затим гипса у Дервишима и Петковацу и доломита у Блатни.

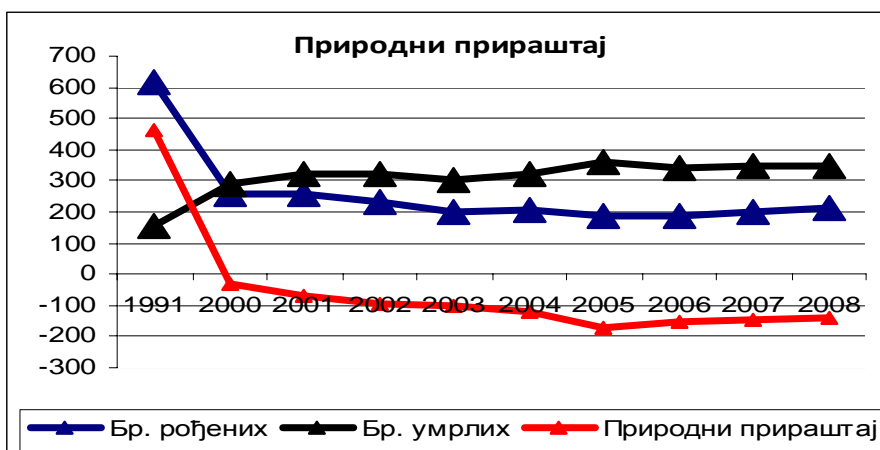
Ријеке Уна и Сана са својим притокама представљају значајан водени потенцијал новоградске општине. Термоминералне воде се појављују у Поткозарју на ободу Љешљанског басена. Ради се о врло ријеткој високоалкалној минералној води, која са балнеолошког гледишта има велике вриједности.

Према подацима Шумско привредне основе за Шумско привредно подручје ``Козарачко`` површина шума и шумског земљишта у својини Републике на подручју општине износи укупно 8.825,52 ха, од чега високе шуме са природном обновом заузимају површину од 4.123,87 ха, шумске културе четинара 543,38 ха, изданачке шуме букве, храста китњака и осталих лишћара 3.358,26 ха. Површина под приватним шумама износи 10.133,56 ха од чега високе шуме са природном обновом заузимају површину од 2.850,71 ха, шумске културе 1,16 ха, изданачке шуме 7.219,45 ха, површине подесне за пошумљавање и газдовање 62,24 ха.

Демографске карактеристике и кретања

Иако још увијек не постоје званични подаци о броју становника на подручју општине, према процјени Статистичког завода РС 2005. године у Новом Граду је живјело 31.144¹ становника (од чега 64% становника у руралним срединама), што је 87,86% од укупног броја становника према последњем званичном попису из 1991. године. По избијању сукоба, из општине је емигрирала већина муслиманског и хрватског становништва, која је чинила 35,54% становништва од укупног броја становника из пописа 1991. године (35.447). Тренутно према службеним евиденцијама Удружења повратника и расељених лица, број регистрованих повратника износи од 4.500-5.000 лица.

По величини територије, Нови Град заузима 24. мјесто у Републици Српској, док густина насељености² износи 66,32 становника по метру квадратном, што је сврстава у ред гушће насељених општина.

Старосна структура становништва указује на тренд старења популације, који уз константан пад броја рођених резултира негативним природним прираштајем у протеклих 10 година.

Иако је од 2005. године примјетна тенденција благог раста природног

прираштаја, Нови Град се још увијек сврстава међу општине са најнижим природним прираштајем у Републици Српској (од 62 општине, Нови Град је на 8. мјесту по негативном природном прираштају у 2009. години)³.

Иако се број одсељеног становништва из године у годину смањује, општину годишње напусти више становника него што их се досели. Оваква кретања становника су у протекле три године резултирале негативним миграционим салдом.

Неповољна старосна структура становништва, негативан природни прираштај као и негативан салдо миграционих кретања доводе до значајног одлива и смањења радно способног становништва. На овај начин долази до константног старења становништва што у будућности може да представља велики проблем за развој и опстанак локалне заједнице.

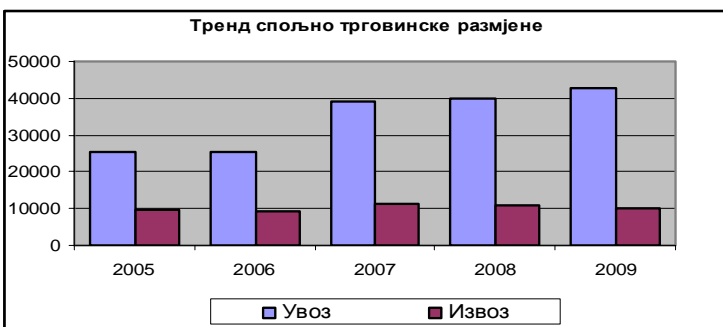
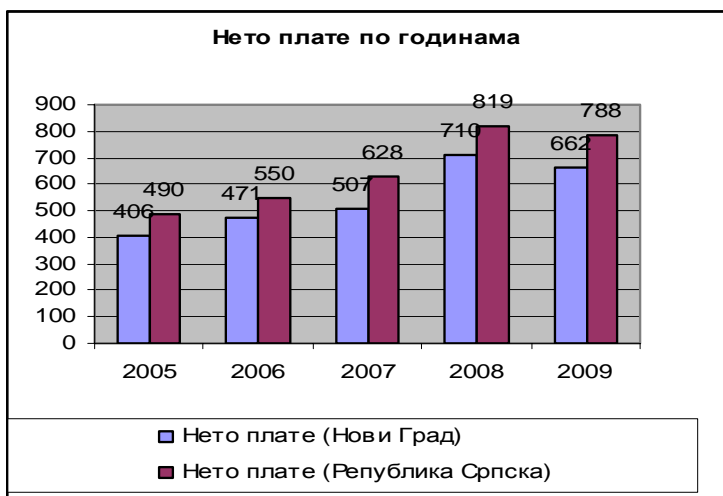
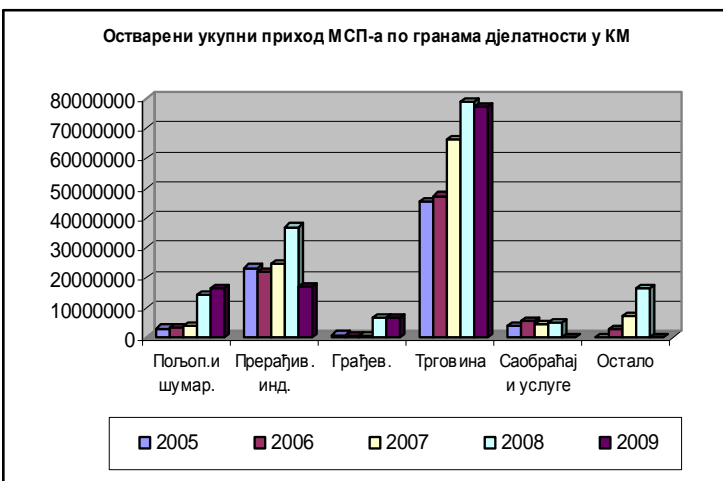
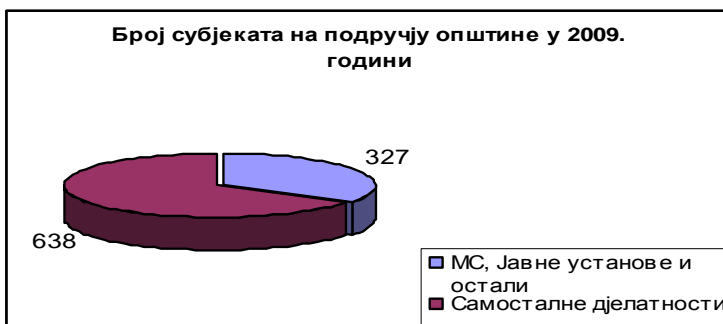
Стратешки изазов: Како подмладити становништво, повећати природни прираштај те зауставити одлив радно способног становништва.

Преглед стања и кретања у локалној економији

¹Стратегија развоја општине Нови Град 2006-2010

²Густина насељености = Број становника (31.144) / површина општине(469,54)

³Статистички годишњак Републике Српске, 2009.година.

У структури привредних субјеката општине Нови Град, највише предњаче **самосталне дјелатности** од којих је највише **самосталних трговачких радњи**.

Када посматрамо укупне приходе општине, можемо закључити да највеће приходе општина остварује од **трговине**. Значајан раст прихода биљежи и сектор пољопривреде и шумарства, што се доводи у везу са регистрацијом пољопривредних газдинстава на подручју РС, која је почела у 2007. години. **Прерађивачка индустрија је константно стагнирала**, да би се значајни пораст прихода догодио тек 2008. године, када су сви приходи порасли за 14% у односу на претходну годину. Оно што забрињава, јесте чињеница да је ова, веома значајна дјелатност са аспекта развоја и запошљавања, доживјела значајан пад у 2009. години и то за 45% у односу на претходну. Разлог овом паду прихода у прерађивачкој индустрији, поред тешких услова за развој привреде на подручју цијеле РС, и свјетска економска криза која је значајно погодила управо дјелатност прерађивачке индустрије. Од индустријске производње, на подручју општине Нови Град су најзаступљеније дрвна, текстилна и металопрерађивачка индустрија.

Према подацима Савеза синдиката РС, просјечна синдикална потрошачка корпа⁴ је у 2009. години износила 1.594,3КМ, а **просјечна плата за 2009. годину ју је покривала са 41,5%**. То говори да просјечна нето плата у Новом Граду не задовољава ни половину основних животних потреба.

Доминантност увоза над извозом је константна у протеклих пет година, уз тенденцију пораста увоза и пада извоза производа. Највеће учешће у извозу општине има сектор саобраћаја (превоз робе и путника), дрвна и текстилна индустрија.

⁴Синдикална потрошачка корпа садржи трошкове за: прехрану, становање и комуналне услуге, текуће одржавање домаћинства, одјећу и обућу, хигијену и његу здравља, превоз, образовање и културу.

Основни проблеми пословног окружења⁵: низак степен финализације, мала продуктивност, неуређеност тржишта сировина, нелојална конкуренција, недефинисан дугорочни развој, скупе и компликоване административне процедуре, недовољна стимулација за извознике, проблем корупције и сива економија.

Инвестициони потенцијал се може подијелити у три групе:

- 1. Капацитети у Индустијској зони „Пољавнице“**, који се састоји од инфраструктурних капацитета фирми које су биле оперативне прије рата, новоизграђених привредних погона као и слободног грађевинског земљишта које је на понуди потенцијалним инвеститорима. На овом простору дјелује 17 привредних субјеката. На располагању потенцијалним инвеститорима је 130 153 м² грађевинског земљишта.
- 2. Потенцијали за brownfield инвестиције** се огледају у могућностима за инвештирање у објекте бивше касарне у селу Сводна, као и у могућностима за инвестиције у објекте некадашњих великих привредних субјеката - „Сане“, „Јединства“ и „Лигношпера“.
- 3. Туристички потенцијали** се одликују значајним природним и друштвеним вриједностима погодним за развој туризма. Претпоставке за развој туризма, поред потенцијала као што су: Рекреативни центар „Бања Слатина- Љешљани“ - површине 595,93 хектара, „Етно село Горње Водичево“, Развојни центар за спорт, културу и туризам, „Вијећница“ и сл., чини и добар географски положај, којег карактерише близина већих европских центара, те раскрсница путева према Западној, Средњој, Источној Европи, те Јадранском мору. На основу ових претпоставки, могуће је радити на развоју здравствено-бањског, спортско-рекреативног, етно и сеоског туризма, ловно-риболовног, излетничког, транзитног и манифестационог туризма.

Пољопривреда

Од укупне површине Новог Града, **обрадиво земљиште** чини нешто више од 44%, пашњаци око 11%, а трстици, шуме и неплодно земљиште око 45%. Приватна својина је доминантна око 73% од укупне површине, док у државној својини има око 27%. На територији општине Нови Град разликују се два пољопривредна реона – алувијалне равни ријека Уне и Сане и њихових притока и побрђа Подгрмеча и Поткозарја. Оба реона са својим специфичностима погодна су за развој пољопривреде производње. Оранице представљају по површини (84% од укупне обрадиве површине) доминантну и најквалитетнију категорију пољопривредног земљишта.

Према процјени Одјељења за привреду и друштвене дјелатности, површине засијане житарицама су се у периоду од 2007-2009. године смањиле, а најзаступљеније културе су кукуруз и пшеница. Површине засијане поврћем у истом периоду остају приближно исте, а најзаступљеније културе су кромпир и пасуљ, док површине под сточним крмним биљем послје наглог повећања имају тенденцију лаганог пада. Најзаступљенија крмна култура је луцерка.

У сарадњи са пољопривредним произвођачима, 33 Агројапра из Доњих Агића на подручју општине Нови Град врши и производњи **бундеве голице**. Површине засијане бундевом у 2007. години су износиле 5,95 ха, 2008. године 8,2 ха, а 2009. године 3,95 ха. Капацитет уљаре коју има 33 „Агројапра“ је 10.000 литара бундевиног хладно цјеђеног уља или 20.000 литара хладно цјеђеног сунцокретоног уља годишње, па се површине засијане бундевом голицом могу још повећавати како би капацитет уљаре био у потпуности искориштен.

Производња у пластеницима је заснована на површини око 1 ха, и има тенденцију раста. У пластеницима се углавном узгаја паприка, парадајз и краставац али због веће економичности производње уводе се и друге културе краће вегетације, као што су салата и шпинат. У порасту је и пластеничка производња расада, највише паприке и парадајза. Тренутно у општини Нови Град има 5 регистрованих произвођача расада који произведу око 194.000 расада у чашама.

⁵На основу анкете која је спроведена међу привредницима а за потребе израде „Секторска политика општине Нови Град“

Највећи број **произвођача воћа** се баве интензивном производњом јабуке и крушке на површини од 37,5ха, а остале воћне врсте, (шљива, бресква, вишња, малине, купине и јагода) су заступљене недовољно и спорадично на површини од око 8,0 ха. Највећи проблем за развој воћарске производње представља недостатак властитих складишних и прерађивачких капацитета али и ефикасне заштите од елементарних непогода, посебно града. Производња воћа у нашој општини има повољне агроколошке услове за успјешну производњу великог броја воћних врста. Међутим, садашњи ниво производње није у складу са тим условима тако да будући развој треба усмјерити на још интензивнију производњу, коју карактеришу високи приноси квалитетних плодова.

Говедарска производња организована је на малим производним јединицама (мали број крава по фарми), низак ниво производње (мала производња по крави), с великим бројем произвођача. Производни објекти не задовољавају стандарде у погледу капацитета и жељених технолошких процеса, те значајно заостају за фармама у сточарски развијеним земљама. Повећање производње млијека и меса у наредном периоду се не би требао заснивати само на повећаном броју крава, већ и на повећању производње млијека по крави, односно повећању тјелесне масе утовљених говеда.

Производња **млијека** је највећа и најзначајнија производња у говедарству Општине. У производњи млијека очекују се знатне промјене у погледу побољшања производности грла код постојећег запата на основу оплемењивања истог и обезбеђења боље крмне базе. Видан проблем је мала количина млијека у екстра и првој класи, што се одражава на цијену млијека и економичност производње. Узрок је неодговарајућа хигијена муже, неквалитетна опрема за мужу, лоши услови држања, необученост произвођача и непоштовање технолошких операција у току муже.

Сточарство као водећа грана пољопривреде, помаже биљну производњу, има великог удјела у приходима пољопривредних произвођача и показује развијеност пољопривредне производње. Према томе, у одгајивачком смислу, неопходно је да се стварају услови за већу анималну производњу при чему треба да буду испуњени оптимални услови смјештаја, његе и исхране како би се испољио генетски потенцијал гајених животиња. Код избора нових производних система, важно је узети у обзир и постојеће стање, али исто тако моћи препознати оне моделе производње који ће у нашим условима дати најбоље резултате. Такође, за стабилну и економски оправдану анималну производњу и цјелокупно унапређење сточарства, неопходно је успостављање добро опремљене и организоване службе са квалитетним кадровима која ће заједно са фармерима успјешно реализовати постављене програме и циљеве. Од великог значаја су и удружења узгајивача, невладине организације и земљорадничке задруге. Обзиром да је сточарска производња на ниском технолошком нивоу, да су мале производне јединице и ниска производња, потребно је стимулисати развој крупнијих тржишних произвођача и фармску производњу. Потпуним преласком на робну производњу и повећањем броја специјализованих газдинстава ће се, поред повећања квалитета снизити и цијена коштања по јединици производа.

Климатске и географске карактеристике општине погодују и развоју **пчеларства**, док је мед све траженија роба на тржишту. Новоградски пчелари су већим дијелом окупљени око Друштва пчелара Нови Град које је основано 1997. године, и тренутно има 44 члана који посједују 2500 кошница. Производња меда је основна дјелатност већине пчелара, а само мањи број искусних пчелара производе полен, матичну млијеч и прополис. На основу ових података може се закључити да се на подручју општне годишње произведе око 60 тона меда.

До сада пчелари нису успјели организовати откуп меда, а у плану је да откуп врши Земљорадничка задруга „Агроуна“ из Доњег Водичева која има властиту пунионицу меда и бави се производњом медних погача. У нашој општини се сваке године традиционално одржавају манифестације посвећене пчеларству „Дани меда“ као производњи са великим могућностима.

Потенцијали општине у области развоја привреде огледају се како у изразито повољном геостратешком положају, близини већих регионалних центара, природним богатствима, тако и у њеним атрактивним инвестиционим потенцијалима и постојећим локалним малим и средњим предузећима.

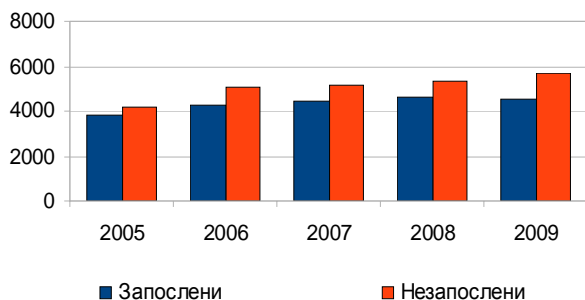
Значајни туристички потенцијали са којима располаже општина Нови Град нису адекватно искористени, туристичке инфраструктуре готово да и нема, а сам сектор захтјева бољу организацију у смислу систематизације и валоризације ових постојећих потенцијала.

Повољне услове за развој сточарства и воћарства такође прате и потенцијали за унапријеђење пластеничке производње, која је последних година све популарнија међу становништвом у руралном подручју општине. Ипак проблем не производње вишкова за тржиште, ограничава остваривање прихода већини пољопривредних произвођача, осим мањег броја оних који се баве воћарством или производњом млијека.

Стратешки изазов: *Како на бази повољног геостратешког положаја и постојећих ресурса осигурати развој малих и средњих предузећа, развијати интензивну и тржишно орјентисану пољопривредну производњу и креирати интегрисани туристички производ општине Нови Град у циљу осигуравања већег броја радних мјеста и економског развоја локалне заједнице.*

Преглед стања и кретања на тржишту рада

Број запослених за 2009. годину (4.571)⁶ у општини Нови Град је мањи од броја незапослених (5.725) регистрованих у Заводу за запошљавање. Узимајући у обзир велики број радно способног становништва који се региструју на Завод за запошљавање искључиво ради остваривања других права (2.009), број незапослених који је активно тражио посао у 2009. години износио је 3.716 лица.

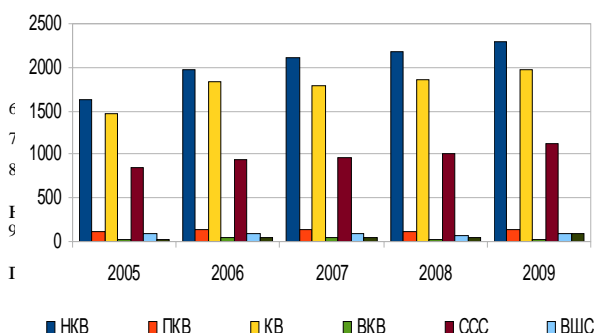
Стопа незапослености⁷ у 2009. години износи 44,84% што је много више од просјечне стопе незапослености у Босни и Херцеговини али и у Републици Српској (БиХ - 24,10%⁸; РС – 34%⁹).

Од 2005. године уочава се велики раст незапослености међу женама и то за 32%, док је незапосленост код мушкараца порасла за 24%. Број регистрованих запослених жена је такође много мањи од броја запослених мушкараца, што указује на проблем не пријављивања жена на Завод за запошљавање. Разлог томе најчешће представља велики број жена домаћица, поготово у руралним срединама, које никад нису активно тражиле посао.

Највећи број запослених се налази у сектору трговине, који је уједно и најразвијеније подручје дјелатности у општини Нови Град. Они у 2008. години чине 21,34% запослених од укупног броја запослених. Жене доминирају у сектору образовања (64%) и здравственог и социјалног рада (71,28%), док је мушка радна снага најзаступљенија у сектору саобраћаја (87,54%) и комуналних и услужних активности (75,46%).

Највећи број незапослених се биљежи у старосним групама од 41-50 година и 51-65 година, које су неуспјешном приватизацијом неких од највећих предузећа на подручју општине Нови Град током последњих година постале најугроженије. Најмањи број незапослених је у старосној групи од 15-24 и 25-30 године.

Број регистрованих незапослених особа према образовној структури

Према стручној спреми, **највећи број регистрованих незапослених током протеклих пет година су НКВ и КВ радници**. У 2009. години НКВ радници чине чак 40% незапослених од укупног броја регистрованих

осигураника
запослених + бр. незапослених
израчуната према ИЛО дефиницији и укључује формално и
неформално пријављене на Заводу за запошљавање – Статистички

незапослених, док КВ радници 34,28%. Пораст броја незапослених у 2009. години се биљежи и код радника са средњом стручном спремом, који је од 2005. године порастао за 26%. Они у 2009. години чине 19,73% незапослених од укупног броја регистрованих незапослених, ВКВ радници свега 0,55% док радници са високом и вишом стручном спремом чине укупно 3,05% регистрованих незапослених.

Структура незапослености погоршава се и у погледу дужине чекања на посао. Број оних који на запослење чекају дуже од 48 мјесеци из године у годину константно расте, те је од 2005. године порастла за 46%. Овакви подаци **показују стагнирање локалног тржишта рада**, које постојећим радним мјестима не успијева да задовољи потребе радне снаге.

Број пензионера се такође повећава, те је од 2005. до 2009. године порастао за 14%. Просјечна висина пензије износи 292, 63КМ, што је мање у односу на просјечну пензију у Републици Српској, која је у 2009. години износила 319,41КМ.

Расположиви подаци и њихова анализа показују веома неповољан однос броја запослених на супрот броја пензионера и незапослених особа. Велики проблем представља и квалификациона структура незапослених која не одговара захтјевима ионако неразвијене привреде локалне заједнице.

Стратешки изазов: Како створити одговарајуће и динамично тржиште рада на бази сталних обука и едукација, преквалификација и увођењем нових средњошколских образовних профила који ће одговарати захтјевима локалне заједнице.

Друштвена инфраструктура

Образовање

На подручју општине тренутно постоји једна предшколска установа, 4 централне основне школе (двје у граду и двје у руралним срединама - Сводна и Доњи Агићи) које у свом саставу имају 20 подручних школа и двје средње школе. Такође, потребно је поменути и Музичку школу из Приједора (подручно одјелење Нови Град), која дјелује око 10-ак година.

Дјечији вртић „Пчелица Маја“, чији је оснивач општина Нови Град, својим капацитетима и локацијом **задовољава потребе како руралног тако и урбаног дијела општине**. Дјеца у вртићу су распоређена у три групе (јасличка, млађа и старија група), од којих свака у просјеку броји око 20 дјеце.

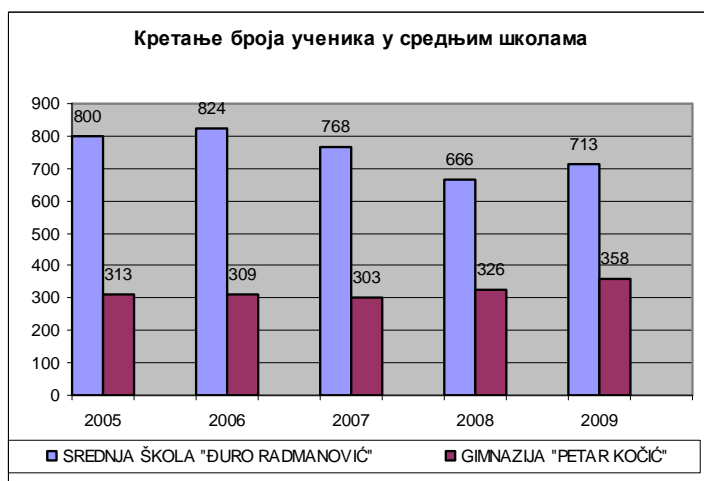
У **основном образовању** евидентан је значајан **пад броја дјеце** како у урбаним тако и у руралним школама, што се може закључити на основу броја ученика који похађа основно образовање у 2009. години а који је опао за 11% у односу на 2005. годину. Такође, укупан број ученика који уписује први разред примјетно опада. У 2005. години, укупан број дјеце који је уписао први разред у некој од основних

школа износи 253, док је тај број у 2009. години 205 ученика.

Иако је укупан број уписаних основаца у паду, њихов број у сеоским и подручним школама је много већи него у градским школама, те у 2009. години биљежи и значајан раст. Основна школа „Драган Вујановић“ заједно са својим подручним школама (Благај Јапра, Радомировац, Соколиште и Прусци) је од 2006. до 2009. године уписала највећи број првачића.

У основном образовању постоје ученици којима је отежано, али не и онемогућено основно образовање. У највећем броју случајева то су дјеца која долазе из сиромашних породица и несређених породичних односа или дјеца која до школе путују око 10 километара у једном правцу. Иако постоји одређен број дјеце са посебним потребама, њихово образовање је организовано кроз посебне програме као и 3 специјална одјељења у Основној школи „Свети Сава“ која похађа 21 ученик.

Потребно је напоменути и пројекат „Инклузивне школе-инклузивне заједнице“ Мисије ОЕБС-а за Босну и Херцеговину који се проводи у основним школама, а у склопу којег је предвиђена промоција и примјена индекса инклузивности као методолошког концепта за процјену инклузивне културе, политике и праксе школе.

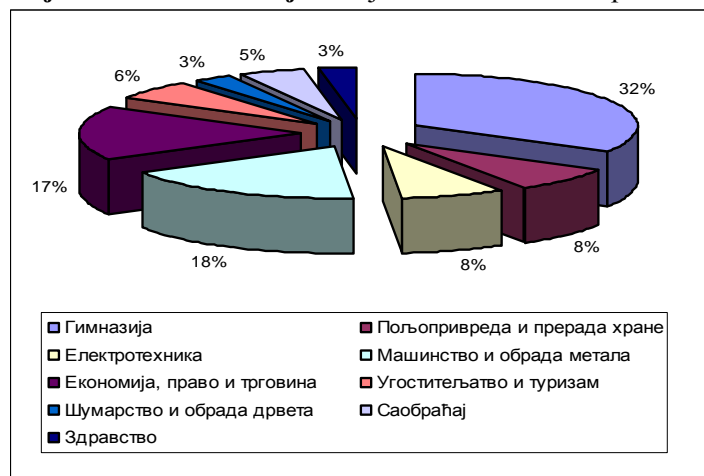

Средњошколски систем образовања у Новом Граду обухвата два типа школа: Гимназија „Петар Кочић“ (општеобразовна средња школа са два смијера) и Средња школа „Ђуро Радмановић“ (стручна школа и програм оспособљавања и усавршавања одраслих). У 2009. години, средње школе је похађало укупно 1.071 ученика, од чега 358 гимназијалаца и 713 ученика Мјешовите школе.

На основу података о структури профила ученика средњих школа, највећи проценат заузимају ученици Гимназије, иако средња школа „Ђуро Радмановић“ има већи број ученика али подијељених у 8 смјерова. Сваки смијер се даље састоји од неколико профила занимања који су се, током година оснивали или укидали.

Стипендирање студената

Износ као и број додјељених општинских стипендија је био у константном порасту, све до 2009. године, када се износ издвојен за финансирање студената смањено за 43% заједно са бројем додјељених стипендија. Умјесто дотадашње праксе да се стипендије одобравају за све образовне

профиле, било да се студира на приватним или јавним високошколским установама, 2009. године Одјељење за привреду и друштвене дјелатности, на захтјев Начелника општине је урадило анализу дефицитарних кадрова на подручју општине Нови Град и доставила приједлог профила - занимања који су се стипендирали у 2009. и 2010. години.

На основу захтјева за стипендирање, у последње четири године највећи број студената је уписивао друштвене науке, од којих се највећи број школовао на Факултету за менаџмент, Праву,

Економији и Учитељском. На другом мјесту су Медицинске науке и студенти Медицинског факултета, а затим студенти Више медицинске школе. Међутим, иако је број студената у пољопривредним наукама током година опао, на трећем мјесту се налазе Пољопривредни и Шумарски факултет. Од природних наука, највећи број студената се налази на смијеру Географије.

Иако је стање у овој области образовања задовољавајуће, постоје проблеми везани за опремљености школских објеката, дефицитарне кадрове, као и неконкурентност неких средњошколских образовних профила.

Стратешки изазов: Како обезбједити добру опремљеност школских објеката, попуњеност професионалним кадром, те процјенити потребе за увођење нових профила у средњошколском образовању у циљу стварања конкурентне радне снаге за потребе локалне заједнице.

Култура

Јавна установа Културно-образовни центар Нови Град настала је 1997. године спајањем Завичајног музеја, Дома културе и Радничког универзитета. Рад ове установе базира се на програмским садржајима из области културе и мањим дјелом образовања одраслих. Центар располаже са 658 м² расположивог простора и запошљава 10 радника. Најзначајније дјелатности центра огледају се у сегментима рада Завичајног музеја и више секција.

Завичајни музеј, у склопу ЈУ Културно-образовног центра, више од 35 година систематски прикупља, обрађује и излаже културно благо новоградске општине са изузетно богатом етнографском и археолошком збирком. Посебно је овај дио установе значајан у галеријској дјелатности, гдје од 1985. године организује **Ликовну колонију „Ракани“** на којој су учествовали најзначајнији сликари са простора бивше Југославије и кроз чији се фондус може пратити развој модерног сликарства у задњи педесет година на овом подручју. **Збирка слика броји више од 400 дјела и једна је од највриједнијих у БиХ.** Посебно мјесто, у галеријској збирци, заузима **Легат академика Стојана Ђелића**, врхунског сликара, ликовног критичара, теоретичара и педагога који је рођен у нашем граду. Овај Легат је проглашен националним културним спомеником БиХ 2005. године и броји 41 дјело (слике, цртежи, графике).

Стара зграда Вијећнице је грађена у псеудомаварском стилу који је специфичан вид еkleктичког метода, а јавља се неколико година по аустријској окупацији. Овај објекат представља мало ремек-дјело у погледу диспозиције, склада попорција и добро пронађене мјере архитектонског украса. Саграђена је 1888. године као зграда општинске Вијећнице. Комисија за очување националних споменика у складу са одредбама Анекса 8. Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, примјењујући Критерије за проглашење добара националним спомеником („Сл.гласник БиХ“ бр. 33/02 и 15/03) на 24. сједници одржаној од 19. до 23. јануара 2006. године у Сарајеву, донијела Одлуку којом се **Историјска грађевина - Вијећница у Босанском Новом/Новом Граду проглашава националним спомеником Босне и Херцеговине.**

Као носилац културних активности града, унутар Културно-образовног центра, формирано је више секција, **од којих је највећи КУД "Уна" са бројем од преко 200 активних чланова**, организованих кроз 4 фолклорне групе, градски хор, дувачки оркестар, 2 музичка ансамбла, те мушку и женску пјевачку групу. КУД „Уна“ иза себе има велики број манифестација у земљи и иностранству (земље Балкана), те је запажен као озбиљан и квалитетан КУД о чему свједоче бројне награде и признања.

ЈУ Народна библиотека Нови Град је најстарија културна институција у граду. У библиотеци се чувају старе и вриједне књиге са печатом Српске читаонице из 1899. године. 28.11.1957. године основана је Народна библиотека у тадашњем Босанском Новом, а 28.11.1961. године добија назив Народна библиотека „Казимир Ђурак“. Поред свакодневног рада са читаоцима, библиотека организује књижевне вечери, промоције књига, изложбе посвећене знаменитим личностима, те активно учествује на промовисању свих културних дешавања у општини Нови Град, која је и њен оснивач.

Нови Град има дугу традицију културних дјелатности и располаже солидном културном инфраструктуром као основом за даљњи развој у овој сегменту друштвеног живота. Иако се стање о овој област може окарактерисати како задовољавајуће проблем представља обезбјеђивање извора финансирања за ову дјелатност као и слаба умреженост са институцијама културе из других градова и регија. Проблем такођер представља и реалитивно слаба истражена,

обрађена и промовисана културна баштине, а прије свега историјска баштина којом је наша општина богата.

Стратешки изазов: *Како обезбједити континурану и разноврсну културну понуду те систематизовати и обрадити културно-историјску баштину у функцији културног живота грађана и развоја туризма.*

Спорт

Спорт је добро развијен и организован кроз рад клубова из многих спортских дисциплина, као што су: фудбал, кошарка, рукомет, тенис, карате, кик бокс, шах, спортове на води и одбојка. У граду тренутно дјелује **17 активних спортских клубова**, који окупљају нешто више од **800** чланова. Поред спортских клубова, велика пажња се посвећује и спортским секцијама које су организоване кроз рад свих основних и средњих школа на подручју општине. Укупан број дјеце укључене у рад ових секција је **око 360**.

На подручју општине такође постоји и **Спортско-рекреациони центар „Млакве“**, у чијем се саставу налази уређен фудбалски стадион са свим пратећим објектима, трибинама и помоћним игралиштима, као и **ЈП Градски спортски центар „Спортска дворана“** која пружа услуге за наставу, те тренинге и утакмице за кошарку, рукомет, карате и мали фудбал. Од отворених клупских игралишта, ту се налази уређено **тениско игралиште** без пратеће инфраструктуре и **бетонско игралиште** са наткривеним трибинама за 300 гледалаца. Неопходно је напоменути да, поред ових спортских објеката и игралишта, двије централне основне школе које се налазе у граду, имају своје спортске сале као и игралишта, док средње школе поред својих игралишта користе Градску дворану за извођење наставе физичке културе.

У руралним подручјима такође постоји **7 фудбалских игралишта** без пратећих објеката и трибина, и то у: Пољавницама, Доњем Водичеву, Равницама, Благају, Добрљину, Сводни и Блатни, док готово све школе које се налазе изван градског насеља имају уређене или дијелом уређене спортске терене.

Спорт на подручју Новог Града има веома дугу традицију. Иако је у последње вријеме евидентно значајно улагање у спортске објекте и омасовљење спорта међу младима, неопходна су додатна улагања како би Нови Град одржао епитет града спорта.

Стратешки изазов: *Како спорт претворити у конкурентску предност у смислу уврштавања спортске понуде и инфраструктуре у туристичку понуду општине Нови Град.*

Здравствена заштита

Здравствена установа „Дом здравља“ Нови Град, као референтна болничка установа Опште болнице Приједор, пружа услуге примарног и дијела секундарног нивоа здравствене заштите а које поред становника општине Нови Град дијелом користе и становници Костајнице и Крупе на Уни. Примарну здравствену заштиту обезбјеђује 15 Тимова породичне медицине (љекар и двије медицинске сестре), од којих 11 ради у амбуланти у Новом Граду, а 4 у теренским амбулантама: Сводна, Доњи Агићи, Мала К. Рујишка и Добрљин.

Дом здравља је организовао и консултативно специјалистичке услуге ангажовањем специјалиста које има у радном односу, као носилаца Тимова породичне медицине, а остали дио КСЗ здравствених услуга обезбјеђује се орнизовањем долазака консултаната-специјалиста, првенствено из Опште болнице Приједор. Ипак, током 2009. године, и поред евидентне преоптерећености медицинског особља, са постојећим бројем и квалификационом структуром запослених обезбјеђено је квалитетно обављање послова.

Иако не постоје статистички подаци о здравственом стању становништва у протеклим годинама, према евиденцијама које је водио Дом здравља за 2009. годину, видљив је пораст обољелих од кардиоваскуларних обољења, болести менталног здравља, те малигних обољења као једног од

најчешћих узрока смртности становништва. Што се тиче најчешћих обољења, у 2009. години највећи проценат заузимају обољења органа за дисање, (32,8%), кардиоваскуларна обољења (24%), болести мишићно-коштаног система (11,17%) и болести мокраћно – полног система (10,5%). **Са друге стране, укупан број осигураника у 2009. години је износио 24.839, од чега је 66,49% носилаца осигурања а 33,5% чланова породице носитеља осигурања.**

Поред Дома здравља, у области здравствене заштите на подручју општине Нови Град дјелује и 5 апотека, од чега су четири у приватном власништву и једна градска апотека. Апотека Нови Град, чија је основна дјелатност снабдјевање грађана лијековима путем слободне продаје и издавања лијекова и инсулина на рецепте. Апотека такође дјелује и у Добрљину, Доњим Агићима, М.Н.Рујишкој, Сводни и Дубовику преко својих подручних апотека.

Број медицинских ординација у приватном власништву је 7, од чега су 2 стоматолошке ординације.

Тренутно стање здравствене заштите у великој мјери одговара потребама локалног становништва. Како Дом здравља Нови Град само дијелом пружа услуге секундарне здравствене заштите у наредном периоду је потребно развијати капацитете за пружање секундарних здравствених услуга.

Стратешки изазов: Како унаприједити достигнути ниво пружања здравствених услуга у циљу задовољавања потреба становника за примарном и секундарном здравственом заштитом на подручју општине.

Социјална заштита

Социјалну заштиту проводи ЈУ Центар за социјални **рад који се финансира из буџета Општине, властитих прихода и пројеката.** Центар у свом саставу има Прихватилиште за стара лица (за збрињавање старих самохраних лица) и Социјално педагошке животне заједнице (за бригу, одгој и васпитање дјеце без адекватног породичног старања).

Од помоћи која се исплаћује путем Центра за социјални рад, у 2009. години највећи број корисника, а који је протеклих година био у порасту, је користио: дјечији додатак, новчану надокнаду за помоћ и његу друге особе, накнада умјесто плате родитељу који је у радном односу, накнада умјесто плате родитељу који није у радном односу и смјештај у установе социјалне заштите.

Међу рањиве групе малољетних лица највећи број су дјеца чији је развој ометен породичним проблемима, док је број дјеце са физичким и менталним сметњама значајно опао у 2009. години. Од одраслих, највећи број је оних који су ментално неосигуране и за рад неспособне особе, док је најмањи број **особа друштвено негативног понашања.** Број пензионера из године у годину се повећава, те у 2009. години износи 4260 пензионера, чија просјечна висина пензије износи 292,63КМ. Анализирајући укупну социјално-економску ситуацију у општини Нови Град, број корисника разних видова помоћи и услуга, број пријављених лица на Заводу за запошљавање, број пензионера, број повратника и избјеглих лица, број запослених који се стално смањује, можемо закључити да **око 50% становништва живи у сиромаштву односно на граници сиромаштва** (угрожене основне егзистенцијалне потребе). Тешку социјално економску ситуацију усложњава пораст разних друштвено патолошких понашања као шта су разне врсте насиља, друштвено негативног понашања услјед чега Центар за социјални рад добија додатне одговорности, за шта треба обезбједити и додатне капацитете.

Центар за социјални рад као институција која се већим дијелом финансира из буџета општине све теже задовољава нарасле захтјеве својих корисника за социјалним давањима.

Стратешки изазов: Како смањити број лица у стању социјалне потребе и задовољити нарасле захтјева за социјалним давањима.

Цивилна заштита

Стална професионална радна тијела ЦЗ су Служба цивилне заштите, Општински оперативни центар и Ватрогасно друштво Нови Град, док број предузећа и установа од посебног значаја за ЦЗ тренутно износи 28. На основу до сада, у пракси, проведених активности и укупног привредног амбијента на

подручју општине, стање функционалности и ефикасности система ЦЗ је задовољавајуће. Наиме, успостављена је солидна основа система која омогућава континуирану дораду и побољшање у наредном периоду.

Кадровско и бројчано стање структура тренутно задовољава потребе ЦЗ, **док се таква оцјена не може изрећи за попуњеност опремом и материјално-техничким средствима.** У случајевима потребе, ЦЗ се још увијек ослања на МТС и опрему постојаћих средстава предузећа и установа од значаја за цивилну заштиту. Ради се углавном о застарјелој опреми и техници о чему ће се морати водити рачуна у наредном периоду. Тренутно општина има довољно кадра за попуњу постојећих јединица али нема могућности да их квалитетно опреми и обучи.

Невладин сектор

Тридесетак невладиних организација, тренутно регистрованих на подручју општине, покрива скоро све сегменте друштвеног развоја: од заступања дјечијих и омладинских интереса, па све до избјеглих и расељених лица, ратних војних инвалида, инвалида рада, борацких категорија и сл. Међутим, број оних које активно дјелују је много мањи, те их претежно карактерше низак ниво међусобне повезаности и недовољна координација са јавним институцијама.

Велика зависност од буџетске подршке локалних извора финансирања, додатно утиче на њихову функционалност и слабе ефекте заступања предметних категорија.

Иако је на подручју општине Нови Град регистрован завидан број невладиних организација многе од њих нису активне, веома су зависне од финансирања из локалног буџета те немају развијене ни људске ни материјалне капацитете.

Стратешки изазов: Како ојачати цивилно друштво као функционалног партнера јавном и приватном сектору.

Инфраструктура, комуналне и административне услуге

Просторно-планска документација

Просторно-планска документација је веома важан предуслов за ефикасно управљање простором односно уређење и кориштење простора и добара у простору. Ова документација разрађује и дефинише и утврђује границе грађевинског, пољопривредног и шумског земљишта и намјена површина за потребе становања, рада, рекреације, спорта, туризма и посебне намјене, заштићена подручја и заштитне зоне, зоне реконструкције и санације, саобраћајна, водна, енергетска и комунална инфраструктура и друштвена инфраструктура.

У претхоном периоду Општина Нови Град је значајне напоре уложила у развој и унапријеђење просторно-планске документације као један од предуслова развоја општине. 6 докумената је израђано, 6 је потребно ревидирати, процес ревизије за 2 документа је у току док су 4 документа у фази израде¹⁰.

Саобраћајна инфраструктура

Укупна километража свих путева на подручју општине износи 365,58км, од чега су 263,6км локални путеви, а 152,3км магистрални и регионални путеви. Према постојећој категоризацији, локални путеви се сврставају у асфалтиране (126,8км), макадаме (128,97км) и земљане путеве (7,57км) у које је у последње три године инвестирано 1.064.383,64КМ.

Одржавање путева и улица се врши према ПЛАН-у одржавања и заштите локалних и некатегорисаних путева и улица на подручју општине, а које усваја Скупштина општине Нови Град. У прву групу приоритета за одржавање спадају локални путеви који служе за одвијање аутобусног саобраћаја, док другу групу приоритета чине остали јавни путеви и некатегорисани путеви.

Зимско одржавање улица и путева се врши у зависности да ли су путеви првог приоритета (дужине 80,5км - путни правци којима се крећу аутобуси), путеви другог приоритета (дужине 163км - зависно од потреба и расположивих капацитета механизације) и путеви које чисте мјештани властитом

¹⁰Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове

механизацијом уз накнаду погонског горива од стране Административне службе општине Нови Град (дужине 189км).

Стање хоризонталне и вертикалне сигнализације врши се на основу Закона о безбједности саобраћаја и насталих измјена и допуна, као и према потребама на терену (измјенама старих и дотрајалих знакова, постављање нових знакова).

Електроенергетска мрежа

Електро-дистрибутивна мрежа на подручју општине износи 1 300 км (на високом напону 300 км, на ниском напону 1 000 км), а на коју је прикључено укупно 12.857 потрошача од чега 10.755 домаћинстава.

Санацијом СН мреже и преласком дијела општине на напајање 20kV напоном, учињен је велики корак ка побољшању ситуације испоруке електричне енергије. Извршене су припремне радње и активности за завршетак преласка на напајање СН мреже 20kV напоном. Сталним ангажовањем на изградњи нових трафостаница и њиховим интерполисањем у електроенергетске објекте на мрежи, квалитет испоручења енергијом је у константном порасту, **те се тренутна ситуација може оцјенити као задовољавајућа.**

Комунална инфраструктура

На градском подручју, водом се снабдјева 3.627 домаћинстава са 9.620 становника, што значи да водоводна мрежа покрива 95% градског подручја. Снабдјеვენост потрошача у граду је континуирана током читаве године, док се прекиди дешавају у кратким временским интервалима за вријеме отклањања кварова на цјевоводима. Са друге стране, **покривеност становништва општине организованим водоснабдјевањем износи свега 30%**, те је водоснабдјевање у руралним срединама нередовно, док у љетном периоду често и прекинуто усљед недовољних капацитета изворишта локалних водовода.

Квалитет воде у градском систему задовољава прописе о квалитети воде по питању хемијске и бактериолошке исправности, док се вода за пиће у локалним и индивидуалним водоводима на подручју општине организовано не испитује нити се врши обрада хлорним препаратима.

Одвођење отпадних вода из домаћинстава, установа и предузећа на подручју општине врши се само у насељеном мјесту Нови Град, **те покривеност канализационом мрежом има тек 75% градског подручја.** На руралним подручјима општине Нови Град не постоји организован систем прикупљања и одводње отпадних вода тако да је питање отпадних вода ријешено системима индивидуалних септичких јама или се пак ове воде директно испуштају у водотоке.

Покривеност општине одвозом смећа и отпада показује благи пораст из године у годину, те у односу на број становника (град+село) у 2009. години износи 55%. Степен наплате услуга комуналне хигијене је на високом нивоу. Ипак, у руралним дијеловима општине **идентификовано је 20 дивљих депонија.** Прикупљање и депоновање отпада из домаћинстава и других извора се врши санитарним возилима помоћу 72 метална контејнера на 22 локације. Отпад се депонује не градској депонији „Шућа“ која је недавно санирана и уређења. Депонија је ограђена и на њој је свакодневно ангажован радник који ради на пријему отпада.

У протеклом периоду вршена су значајна улагања и постигнут значајан напредак у унапријеђењу комуналне инфраструктуре. Анализа прикупљених података показује да стање комуналне инфраструктуре у већој мјери задовољава потребе становништва са тим што је потребно уложити додатна средства у циљу даљег развоја инфраструктуре на сеоским подручјима општине.

Стратешки изазов: Како унаприједити комуналну инфраструктуру да би се у потпуности искористили постојећи привредни потенцијали и повољан геостратешки положај општине у циљу економског развоја.

Стање административних услуга локалне самоуправе

Грађанима Општине Нови Град на располагању је Административна служба коју сачињавају 4 одјељења: Одјељење за општу управу, Одјељење за просторно уређење и стамбено-комуналне послове, Одјељење за буџет и финансије, Одјељење за привреду и друштвене дјелатности. Начелнику општине у раду помаже Кабинет Начелника општине, док Скупштину општине послужује Стручна служба.

Општина Нови Град, заједно са још четири општине у Републици Српској 2007. године је приступила реализацији пројекта успостављања система управљања квалитетом по захтјевима међународног стандарда ИСО 9001/2000. Успостављање система ИСО 9001/2000 била је стратешка одлука општине Нови Град, која је нашим грађанима, корисницима услуга Општинске административне службе, омогућила кориштење достигнутог нивоа квалитета услуга али и њихово стално унапређење.

Општина Нови Град потписала је дана 07.04.2009. године Споразум са Међународном финансијском корпорацијом (ИФЦ) – групацијом Свјетске банке, којим је предвиђено провођење пројекта "Јачање конкурентности на локалном нивоу". Овим споразумом Општина Нови Град се обавезала провести реформу свих административних поступака које у свом раду примјењује Административна служба, а све у циљу креирања повољнијег пословног амбијента у општини путем смањивања трошкова и ризика пословања и поједностављења поступка подношења захтјева и добијања потребних рјешења, одобрења, сагласности и слично.

Начелник општине је даље донио одлуку о рационализацији поступања по поднесеним захтјевима, којим је утврдио оптималне рокове за обраду и рјешавање предмета као и Правилник о начину рада и поступања по формалним захтјевима којим је утврдио правила рада и поступања по формалним захтјевима, као и роковима за обраду, преглед и рјешавање предмета у свакој организационој јединици Административне службе. Овим Правилником су обавезани сви запослени у Административној служби да поштују утврђене рокове који су у правилу краћи од рокова прописаних појединачним законима односно Законом о општем управном поступку.

Општина Нови Град је у ранијем периоду (2006. – 2008.) успјешно реализовала два важна пројекта, у сарадњи са Мисијом ОЕБС-а у БиХ а то су Пројекат "УГОВОР" и МАП пројекат (Реформа општинске администрације), којима је за циљ било јачање партнерства са грађанима и њихово укључивање у процес доношења најважнијих одлука на локалном нивоу.

Од 2008. године значајна пажња је усмјерена на успостављање база података доступних свим одјељењима у Административној служби општине Нови Град. Неке од база података су већ креиране док за неке процес израде је још у току. Иако Административна служба општине Нови Град располаже солидним људским ресурсима у наредном периоду је потребно усмјерити пажњу на информатичко усавршавање те стручна усавршавања, као што су процедуре и прописи по стандардима ЕУ методологије.

Општина Нови Град је постигла значајан напредак у своме осавремењавању с циљем унапријеђења услуга грађанима. Поред значајног напретка потребна су даљња унапријеђења у области односа са јавности, менаџменту људских ресурса као и креирању и вођењу база података како би се у највишој могућој мјери оптимализовале услуге административне службе.

Стратешки изазов: Како створити савремену административну службу базирану на европским стандардима која је у функцији грађана и локалног економског развоја.

Анализа буџета

Буџетска средства општине Нови Град имају значајну тенденцију раста у периоду од 2005. до 2009. године. План буџета општине за 2009. годину износио је 8,35 милиона КМ, што је за 36% више у односу на план за 2005. годину.

Порески приходи су имали константан раст у периоду од 2005. до 2009. године, захваљујући увођењу система индиректног опорезивања у БиХ од 1.1.2006. године.

Пад пореских прихода у 2009. години, првенствено прихода од индиректних пореза, узрокован је глобалним ограничавајућим факторима. Финансијски ефекат пада прихода од индиректних пореза ублажен је значајним растом прилива по основу грантова, што указује на пораст капацитета општине у привлачењу донаторских средстава. Непорески приходи су варирали током посматраног периода, да би највећи износ достигли у 2009. години (1,59 милиона КМ). Учешће непореских

прихода у укупним буџетским приходима смањује се из године у годину као резултат раста прихода од индиректних пореза.

НАПОМЕНА: Због упоредивости података нису приказани приливи од кредитних задужења, ни у плану ни у остварењу буџетских средстава.

Највећи дио изворних (редовних) буџетских средстава општина Нови Град троши на опште јавне услуге. Значајан је раст издвајања за образовање, спорт, културу и религију, као и заштиту човјекове околине. Од 2007. године у буџет општине уврштена су издвајања за економске послове кроз подстицајна средства за пољопривреду, земљорадничке задруге и подршку руралном развоју, као и издвајања за подршку малим и средњим предузећима путем субвенција за камате на кредите.

Укупна кредитна задужења општине Нови Град у периоду од 2005. до 2009. године износе 5,25 милиона КМ. Ова средства су највећим дијелом утрошена за реконструкцију и изградњу путне и водоводне мреже, те за изградњу градске спортске дворане.

Заштита животне средине

На подручју општине Нови Град не постоје индустријски капацитети који би утицали на загађење ваздуха, те као извори загађења ваздуха се могу навести тек мање котловнице и индивидуална ложишта у домаћинствима, аутомобилски издувни гасови, постројења за сепарацију камених агрегата и дивље депоније.

Већина водотока на подручју општине Нови Град је изложена сталном загађењу од стране комуналних отпадних вода те утицају неконтролисаног одлагања смећа. Не постоје пречистачи отпадних вода и оне директно отичу у водотоке. Већина руралних насеља не посједује системе за одводњу отпадних воде па се ове воде одлажу системима септичких јама или се директно испуштају у водотоке. Главни извори угрожавања Изворишта питке воде су дивље депоније и неконтролисана сјеча шуме. Иако постоје елементи који утичу на угрожавање водотока и изворишта питке воде може се констатовати да локални водни ресурси нису угрожени у значајнијој мјери та је квалитет овога ресурса веома добар.

Квалитет воде за пиће је добар по мјесечним бактериолошким и хемијским анализама воде али велики проблем представља застарио водоводни систем те велики губици на водоводној мрежи. Ово се односи на урбано подручје општине док је ситуација у руралним срединама углавном ван контроле и нема хемијске и бактериолошке анализе а чишћења сеоских базена и филтрирања воде су нередовна и ријетка.

Општина Нови Град располаже значајним шумским фондом. Утицај човјека на шуме се огледа у непланској сјечи, кориштењу дрвета за огријев, планској али прекомјерној сјечи као крчењу шума и претварању у пољопривредно земљиште. Стање шумског фонда на подручју општине упркос неведеним појава је у солидном стању прије свега захваљујући шумским газдинствима која раде на повећању стабилности шумских екосистема, санирању негативних утицаја на шуме те провођење мониторинга и надзора у овој области.

Општина Нови Град располаже и са значајним ресурсима пољопривредног земљишта и земљишта за друге врсте намјене као што је грађевинско земљиште. Проблем загађивања земљишта уношењем различитих материја у земљиште као што су пестициди, хербициди, комуналне и индустријске отпадне воде у тренутним омјерима не представља значајнију пријетњу за квалитет земљишта и здравље људи.

Одлагање отпада у Новом Граду се врши на локалној депонији која је недавно санирана и њен вијек кориштења продужен за наредних 25 година. Оно што забрињава јесте да се налази у непосредној близини ријеке Сане. Значајан проблем представљају дивље депоније које се неријетко налазе у близини изворишта и водотока. Главни разлози настајања дивљих депонија јесу непостојање одвоза смећа из руралних дијелова општине те недостатак културе и ниског нивоа еколошке свијести грађана. Отпад на подручју општине Нови Град се не селектује нити постоји рециклажа отпада.

Узимајући у обзир удио асфалтираних путева у укупној дужини путева на подручју општине Нови Град може се констатовати да је саобраћајна инфраструктура на подручју општине једна од бољих у Републици Српској. Магистрални пут М14 пролази кроз општинско средиште и тиме ствара буку и долази до онечишћавања ваздуха. Мада у мањој мјери, бесправна градња је присутна на подручју општине.

Извори буке на подручју општине Нови Град су углавном саобраћај и угоститељски објекти. Зелене површине у градском дијелу општине су у релативном добром стању а бриго о њима води Комунално предузеће „Комус“.

Општина Нови Град располаже значајним културно-историјским наслеђењем које није довољно истражено нити систематизовано. У посљедње вријеме се почиње давати више пажње њиховој ревитализацији и изради планова за њихову валоризацију. Природно наслеђење и ресурси представљају велико богатство општине те се приступило планирању у циљу њихове експлоатације кроз планирање интегрисаног туристичког производа општине Нови Град.

У циљу функционалног управљања простором потребна је адекватна планска документација на нивоу општине. Одређен дио ове документације постоји а општинске власти препознајући значај ове документације константо раде на њеној изради у циљу њеног употпуњавања и финализације. За адекватно управљање простором је такођер неопходан и попис становништва или бар приближна процјена.

На подручју општине Нови Град постоје одређени извори загађења који неповољно утичу на животну средину али су мањег интензитета и не представљају опасност за здравље људи и природне ресурсе. Иако тренутно не постоји већа опасност од угрожавања животне средине и нарушавања еколошке равнотеже потребно ја да се унаприједи област заштите животне средине прије свега у области заштите водотока и изворишта питке воде, санацији дивљих депонија као и развоју свијести становништва о заштити животне средине.

Стратешки изазов: Како очувати еколошки здраву животну средину и природну равнотежу у циљу очувања здравља становништва и развоја туризма на подручју општине Нови Град.

3.2. Стратешко фокусирање

3.2.1. SWOT анализа општине Нови Град

SWOT анализа представља мост између садашњег стања, које је утврђено анализом, и жељеног будућег стања које се дефинише стратешким планом развоја. Овај концепт нам даје систематску анализу пријетњи и прилика, као и њихово усаглашавање са јаким и slabим странама општине. SWOT анализа обезбјеђује информације корисне за усклађивање општинских капацитета и способности са окружењем у којем општина дјелује.

Снаге	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> • Подручје богато рудама, хидрографским потенцијалом (двје ријеке) и шумама • Повољан географски положај, комуникацијска увезаност магистралним путем, жељезницом и близина регионалних центара и ентитетске границе. • Развијена друштвена инфраструктура прилагођена потребама становништва • Отвореност локалних власти за сарадњу • Знатно унапређење у погледу доступности и квалитета пружања административних услуга • Значајан инвестициони потенцијал у области индустрије и туризма • Повољни услови за развој пољопривреде • Еколошки очувана средина • Споменичка грађа и музејска грађа: Вијећница, споменици на подручју општине, музејска грађа Завичајног музеја 	<ul style="list-style-type: none"> • Непостојање туристичке инфраструктуре и недовољни капацитети супраструктуре • Негативан природни прираштај и одлив младих • Висока стопа незапослености, велики процент дуготрајно незапослених, непостојање могућности за додатну едукацију, преквалификацију радника и програма самозапошљавања. • Изражена јавна потрошња • Непотпуна и неажурирана просторно-планска документација, неусклађена са Просторним планом РС-а • Одсуство средњорочног и дугорочног планирања и праћења имплементација стратешких докумената • Дотрајала комунална инфраструктура и њена неразвијеност у руралним подручјима • Неразвијен систем прикупљања, размјене и анализе социо-економских података за управљање локалним развојем • Непостојање већих привредних субјеката као носиоца локалног економског развоја • Ограничени финансијски локални ресурси усмјерени у развој • Екстензивна пољопривредна производња • Одсуство активности на промоцији локалних ресурса и капацитета, слабо искориштени медијски потенцијали. • Непостојање сарадње и усклађености потреба између школства, привреде и културе. • Несхватање концепта одрживог развоја, и досадашње схватање визије развоја у којем су улагања у инфраструктуру била доминантна • Све висије социјално угрожених због неповољне старосне структуре становништва • Неразвијено цивилно друштво

Прилике	Пријетње
<ul style="list-style-type: none"> • Сарадња са дијаспором и кориштење њеног знања, информација и капацитета • Близина и доступност високошколских образовних институција • Распољивост међународних фондова и фондова виших нивоа власти • Партнерство јавног и приватног сектора • Развој туризма интегрисањем свих туристичких потенцијала • Креирање пословног амбијента за домаће и стране инвеститоре (индустријске зоне) • Улагање у рурални развој са посебним акцентом на пољопривредну производњу • Реализација концепта цјеложивотног учења, раста улагања у обуку и образовање • Обнова пословне сарадње са државама регије • Стабилна политичка ситуација ентитета РС • Скори улазак Хрватске у ЕУ (гранични прелаз општине Нови Град) • Либерализација визног режима 	<ul style="list-style-type: none"> • Свијест под утицајем старог система • Глобална економска криза • Нелојална конкуренција • Депопулација и старење становништва • Одлив младе висококвалификоване радне снаге • Слаби капацитети за кориштење средстава из предприсупних фондова ЕУ • Константна политичка превирања на нивоу БиХ • Спор процес прилагођавања стандардима ЕУ • Нефункционалност генералног институционалног оквира за подршку развоја приватног сектора (Република Српска-држава БиХ) • Честе измјене републичког правилника за подстицај у пољопривредној производњи (када се укину или смање подстицаји пољопривредници престају са производњом) • Одлагање процеса фискалне децентрализације

Најважније снаге које општини Нови Град пружају конкурентску предност и основу за будући развој су њени природни потенцијали, повољан геостратешки положај којег прати добра комуникацијска повезаност са већим регионалним центрима, развијена друштвена инфраструктура прилагођена потребама становништва, отвореност локалних власти за сарадњу, знатно унапређено пружање административних услуга, значајан инвестициони потенцијал у области индустрије и туризма, повољни услови за развој пољопривреде, као и еколошки здрава и очувана средина са богатим културно-историјским наслеђејем.

С друге стране, најважније слабости које представљају препреку за даљи развој општине су негативан природни прираштај, висока стопа незапослености, неразвијено цивилно друштво, непостојање већих привредних субјеката као носилаца локалног развоја, екстензивна пољопривредна производња, непостојање туристичке инфраструктуре и недовољни капацитети супраструктуре, дотрајала комунална инфраструктура и њена неразвијеност у руралним срединама, велика јавна потрошња, те одсуство активности на промоцији локалних ресурса и капацитета. Ове слабости би требало минимализовати или, ако је могуће, потпуно елиминисати, како би се конкурентске предности искористиле на најбољи могући начин.

Најважније прилике, које омогућавају и олакшавају реализацију развоја конкурентских предности општине Нови Град су расположиви међународни фондови и фондови виших нивоа власти, близина државне границе са Републиком Хрватском те њен улазак у ЕУ, дијаспора и њено знање и информације, развој туризма интегрисањем свих туристичких потенцијала као и значајна улагања у пољопривредну производњу. Ове, као и друге прилике би требало максимално искористити како би се конкурентске предности искористиле на најбољи могући начин.

Највеће препознате пријетње које долазе из окружења су депопулација становништва, одлазак младе висококвалификоване радне снаге, свијест под утицајем старог система, глобална економска криза, константна политичка превирања на нивоу БиХ којег прате спор процес прилагођавања стандардима ЕУ и слаби капацитети за кориштење средстава из предприступних фондова ЕУ.

3.2.2. Стратешки фокус општине Нови Град

1. *Како географско комуникациони положај и постојеће природне ресурсе искористити за развој локалне економије?*

На основу социо-економске анализе и SWOT анализе, дошло се до закључка да основни правци будућег економског развоја општине Нови Град треба да се заснивају на предностима које пружа повољан географски положај општине и богатство природних ресурса. Близина велики административних центара, као потенцијалних потрошача и добра комуникационе повезаност са њима је предност која није довољно искориштена. Општина обилује и значајним природним ресурсима као што су шуме и хидрографски потенцијал али велики значај имају и рудна и минерална богатства општине која такођер нису довољно искориштена у циљу економског развоја Општине.

Са обзиром на постојеће капацитете и потенцијале економски развој треба да се заснива на развоју три гране привреде: мала и средња предузећа (индустрија), пољопривреда и туризам. Велики недостатак локалне привреде представља неконкурентна радна снага као и неконкурентност локалних предузећа у региону прије свега због слабе међусобне повезаности, непостојања заједничких наступа на тржишту као и недостатка сарадње истих или сличних производних програма. Области за које постоји основ развоја као и дуга традиција а на којима треба да се темељи будући развој локалне индустрије јесу дрвно-прерађивачка и текстилна индустрија. Локална економија треба да јача како би предузећа била конкурентна на тржиштима у регији али шире.

Анализа доступних података је показала да највише услова за развој у сектору пољопривреде има сточарство и то производња млијека и узгој телади. Потребно је да се кроз општинске подстицаје унаприједи постојећи капацитети за производњу млијека и узгој телади како би ове дјелатности уз сточарство постали окосница развоја пољопривреде на локалном нивоу.

Богатство природних и антропогенх потенцијала представља добру основу за креирање и развој туристичког производа у циљу његове валоризације и економског развој општине. Како би се ово постигло потребна су константа улагања у развој туристичке инфраструктуре и унапријеђење и развој постојеће супраструктуре.

2. *Како задржати младе и повећати природни прираштај?*

Као један од највећих проблема који се наметнуо током социо економске анализе је био негативан природни прираштај као и негативан салдо миграционих кретања. Статистички подаци указују на чињеницу да се општина Нови Град сврстава међу критичније у Републици Српској по негативним демографским трендовима. Ово представља проблем којем ће се посветити значајна пажња у документу Стратегији. Отварање нових радних мјеста, унапријеђење спорта и културе су неких од сегмената који директно утичу на побољшање ситуације у овој области. Анализом података дошло се до закључка да је потребно оснивање фонда који би био намјењен искључиво за побољшање демографске ситуације на подручју општине Нови Град како би се утицало на повећање природног прираштаја као и задржавање младих образованих људи на подручју општине.

3. *Како ојачати цивилно друштво као функционалног партнера јавном и приватном сектору?*

Иако постоји велики број регистрованих невладиних организација многе од њих су неактивне и зависе искључиво од финансирања из општинског буџета. Њихови материјални и људски капацитети су веома неразвијени што онемогућава њихов самосталан рад. Значајан проблем у овоме сегменту представља и непостојање мјесних заједница као јединица територијаоне организације општине. На

овај начин је онемогућена директна веза становништва са терена и Административне службе општине што представља један озбиљан проблем.

У циљу развијања цивилног друштва као партнера јавном и приватном сектору у развоју локалне заједнице потребно је, прије свега, проводити различите активности на развоју јавне свијести, организовати обуке, кампање, семинаре и радионице како би се развили капацитети цивилног друштва али и радити на поновној успостави мјесних заједница као вежних сегмената функционисања једне локалне заједнице.

4. *Како успоставити систем ефикасног управљања простором који не нарушава еколошку равнотежу?*

Поред економски развијене општине желимо Нови Град као мјесто угодно за живот са уређеним, естетски лијепим у функционално уређеним простором. Да би се постигао жељени циљ потребно је прије свега донијети подзаконске акте који би регулисали ову област а прије свега оне који регулишу грађење и заштиту природних добара.

Са обзиром да је само 30% становника општине покривено водоводним и канализационим системом потребно је развијати комуналну инфраструктуру и у руралним срединама као и додатно развијати путну инфраструктуру. У циљу успостављања ефикасног управљања простором потребно је развијати просторно-планску документацију али и уложити напоре у истраживање и обраду историјске баштине на подручју општине Нови Град као нашег дијела културног наслијеђа и туристичког потенцијала

3.3. Визија и стратешки циљеви развоја

Визијом и стратешким циљевима обликују се намјеравана конкурентска позиција, у којој је уграђен принцип стварања и одржавања конкурентске предности, и заједничка перспектива, у којој је уграђен принцип одрживости. Стратешки циљеви представљају прву трансформацију визије развоја. С друге стране, ови циљеви имају упориште у дефинисаним стратешким фокусима као финалном резултату спроведене социо-економске и SWOT анализе. Тако заснованим и дефинисаним стратешким циљевима оцртавају се главни правци и очекивани донети трансформације општине Нови Град као цјелине.

НОВИ ЕВРОПСКИ ГРАД 2020. године - Економски снажан град са добрим друштвеним амбијентом и квалитетним људским ресурсима, чије ће се културне различитости, природни потенцијали и социјални капитал користити за стварање стимулативног животног окружења.

СЦ 1. Развијена локална економија која се базира на конкурентним привредним субјектима, интегрисаном туристичком производу и интензивној тржишно оријентисаној пољопривредној производњи базираној на примјени напредних достигнућа

СЦ 2. Подмлађена и напредна заједница која својим инспиративним амбијентом привлачи младе и образоване људе и води бригу о угроженим категоријама становништва

СЦ 3. Јако цивилно друштво као партнер савременој локалној управи у развоју локалне заједнице

СЦ 4. Очувана културно-историјска и природна баштина, уређена инфраструктура и функционалан животни простор који се базирају на европским нормама за заштиту животне средине

Стратешки циљ (СЦ) 1: „Развијена локална економија која се базира на конкурентним привредним субјектима, интегрисаном туристичком производу и интензивној тржишно оријентисаној пољопривредној производњи базираној на примјени напредних достигнућа.“

Основу развоја сваке локалне заједнице чини њена јака привреда. Ово се може постићи само стварањем нових радних мјеста и остваривањем већег дохотка који би се стварао али и остајао на подручју општине.

Када говоримо о повећању конкурентности локалних привредних субјеката, првенствено мислимо на јачање капацитета постојећих предузећа у смислу повећања обима производње, вишег степена финализације производа али и на међусобно повезивање истих или сличних производних програма у циљу заједничког наступа на тржишту.

Са обзиром на постојеће природне и антропогене потенцијале, општина има значајне капацитете за развој туризма. Са обзиром да у досадашњем периоду није било снажнијег ангажмана у циљу развоја туризма потребно је да се крене из почетка. Потребно да је се прије свега покрену активности на развоју супраструктуре и улагања у туристичку инфраструктуру. На овај начин би заједно са већ постојећим потенцијалима били створени услови за стварање дохода путем културног и спортског туризма, ловног и риболовног као и сеоског туризма.

Велики потенцијали за економски развој леже и у веома повољним условима за пољопривредну производњу прије свега производњу млијека, воћарство и пластеничку производњу. Основни проблем локалних пољопривредних произвођача лежи у чињеници да се производе мале количине производа који се углавном производе за личне потребе. Пољопривредна производња није тежишно оријентисана осим производње млијека за откуп које има тенденцију раста у будућем периоду. Основни проблем представљају слаби произвођачки капацитети, уситењено земљиште, слаба едукованост произвођача као и непостојање организованог откупа пољопривредних производа. У циљу подстицања тржино оријентисане екстензивне пољопривредне производње потребно је подстицати развој малих породичних фарми за производњу млијека, повећање засада под воћем те подстицати даљи развој пластеничке производње. Такођер, потребно је да се развију откупљивачки и прерађивачки капацитети постојећих пољопривредних задруга како би се могао гарантовати откуп пољопривредних производа као основ за даљи развој пољопривреде на подручју општине Нови Град.

За реализацију овог стратешког циља дефинисани су следећи оперативни циљеви:

- „Одржив рурални развој са интензивном тржишно оријентисаном пољопривредном производњом до краја 2015. године“
- „Ојачана постојећа локална предузећа и привучено најмање 5 нових инвестиција у индустријској зони и 1000 нових радних мјеста до краја 2015. године“
- „Организован сектор туризма са изграђеном савременом туристичком инфраструктуром и искориштеним капацитетима супраструктуре до краја 2015. године“

Стратешки циљ (СЦ) 2: „Подмлађена и напредна заједница која својим инспиративним амбијентом привлачи младе и образоване људе и води бригу о угроженим категоријама становништва.“

Социо-економска анализа је показала да велики проблем општине представља одлив младог становништва и висока стопа негативног природног прираштаја што доводи до старења становништва општине. Младо становништво са подручја општине углавном одлази због школовања или запослења, док они који се одлуче за останак су суочени са егзистенцијалним проблемима што увелико онемогућава заснивање породице и рађање дјете.

Подмлађивање локалне заједнице једино је могуће путем стварања услова за останак, пријесвега – стварањем нових радних мјеста (прилагођено образовном нивоу и квалификационој структури) и

друштвене подршке породици у смислу квалитетнијег образовања, здравствене и социјалне заштите, културних и спортских дешавања.

Свака напредна заједница такођер мора да води и бригу о угроженим категоријама свога становништва. Због тенденције старења становништва и растуће незапослености све су већи захтјеви за социјалним давањима. Ово је сегмент који захтјева шири друштвени ангажман не само кроз издвајања из буџета и мрежу постојећих јавних установа него и сензиблизирањем јавности по овоме питање у циљу координисаног дјеловања на подизању социјалног стандарда кроз програме запошљавања и samozapoшљавања и помоћи социјално угроженим категоријама становништва.

За реализацију овог стратешког циља дефинисани су следећи оперативни циљеви:

- „Повећана стопа наталитета за 20% до краја 2015. године.“
- „Створени бољи услови у предшколском и школском образовању и средњошколски образовни профили усклађени са потребама тржишта рада до краја 2015. године.“
- „Унапређена социјална сигурност становника с посебном бригом о угроженим групама становништва са циљем запошљавања 50 лица из угрожених категорија до краја 2015. године.“
- „Развијени креативни програми за анимирање становништва и створен повољан и стимулативан животни амбијент за млађу популацију до краја 2015. године.“

Стратешки циљ (СЦ) 3: „Јако цивилно друштво као партнер савременој локалној управи у развоју локалне заједнице.“

Цивилно друштво као друштво грађана који се активно и слободно ангажују у све сфере друштвеног дјеловања заједно са развијеном привредом представља окосницу напредне и развијене локалне заједнице. Проблем неразвијеног цивилног друштва је један од доминантијих прије свега због свијести јавности која је још под утицајем претходног друштвено-политичког и економског система. Само развијено цивилно друштво може да буде функционалан партнер јавном и приватном сектору у развоју заједнице. У овоме смислу је потребно да се развије партнерство и да подстицај јачању и развоју невладиног сектора као најекспониранијем представнику цивилног друштва.

За реализацију овог стратешког циља дефинисани су следећи оперативни циљеви:

- „Савремена и ефикасна локална управа са јаким капацитетима за процесе интеграције у ЕУ до краја 2015. године.“
- „Омогућити организацијама цивилног друштва да преузму активнију улогу у друштвеном дијалогу, процесу реформи и доношења одлука на локалном нивоу до краја 2015. године.“

Стратешки циљ (СЦ) 4: „Очувана културна и природна баштина, уређена инфраструктура и функционалан животни простор који се базирају на европским нормама за заштиту животне средине.“

Природни и антропогени потенцијали новоградске општине су дефинисани као једни од потенцијала економског развоја кроз форму туризма. Иако присутни, ови потенцијали захтјевају систематизацију у циљу њихове валоризације и заштите као значајног ресурса локалне заједнице. Овде прије свега мислимо на здраву природу али и антропогену односно културну баштину којом општина Нови Град обилује. Као што је важна економска сигурност грађана од великог је значаја и инфраструктурни оквир у којем грађани живе. Уређена и функционална инфраструктура у служби функционалнијег и пријатнијег живота грађана су такођер дефинисани као једни од приоритета социо-економске анализе. Наравно, све у складу са европским нормама за заштиту животне средине уколико желимо да постигнемо одрживи развоја и наше потенцијале оставимо генерацијама које долазе.

За реализацију овог стратешког циља дефинисани су следећи оперативни циљеви:

- „Организованим водоснабдијевањем покривено 60% становника уз успостављање и провођење бољег система управљања локалним водоводима и заштита изворишта до краја 2015. године“

- „Организовано одвођење отпадних вода за најмање 30% становника у руралним срединама до краја 2015. године“
- „Израђена нова и ревидирана постојећа просторно-планска документација до краја 2015. године“
- „Уређено и функционално градско подручје као основа за квалитетан живот становника и развој туризма до краја 2015. године“
- „Ојачани институционални капацитети у области заштите околине енергетске ефикасности уз укљученост грађана и заинтересованих страна, који ће реализовати најмање 7 пројеката из ових области до краја 2015. године

4. Секторски развојни планови

4.1. План локалног економског развоја

4.1.1. Секторско фокусирање

SWOT анализа економског развоја општине Нови Град

Снаге	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> • Подручје богато природним и антропогеним туристичким потенцијалом • Погранична општина коју карактерише добра комуникациона повезаност и близина већих регионалних центара, туристичких дестинација, аеродрома • Велике површине квалитетног обрадивог земљишта • Повољни агро-еколошки услови за развој воћарства и пластеничке производње • Традиција у сточарској производњи и постојећи ниво производње млијека • Добра мрежа локалних путева • Дефинисана индустријска зона са дјеломично развијеном инфраструктуром • Поједностављење и убрзане административне процедуре за регистрацију дјелатности • Општински подстицаји за пољопривредну производњу • Индустријска традиција као добра полазна основа за развој дрвно-праерађивачке и текстилне индустрије • Развијено задругарство • Близина праерађивачких капацитета других општина (Приједор, Дубица, Бања Лука). • Развијене транспортне услуге 	<ul style="list-style-type: none"> • Неконкурентна радна снага • Висока стопа незапослености • Недовољна промоција развојних потенцијала општине • Непостојање већих привредних субјеката као носиоца економског развоја • Неповезаност и слаба сарадња истих и сличних производних програма • Неискориштена пословна инфраструктура некадашњих предузећа након процеса приватизације • Ограничени властити финансијски ресурси усмјерени у развој • Уситњеност обрадивог земљишта • Уситњена пољопривредна производња и непостојање већих регистрованих тржишно оријентисаних пољопривредних произвођача • Недовољна едукованост пољопривредних произвођача • Интегрална воћарска производња на малим површинама • Неискориштени капацитети тржишта за производе из пластеничке производње • Непостојање већих фармера, лош квалитет млијека, млијечност по грлу значајно испод европског просјека • Непостојање организованог откупа и праерађивачких капацитета за пољопривредне производе • Недовољно развијена туристичка супраструктура, инфраструктура и

	<p>недефинисана визија развоја туризма</p> <ul style="list-style-type: none"> • Непостојање квалификоване радне снаге за развој туризма • Мала способност привреде да апсорбује образовану и стручну радну снагу (недостатак квалитетних радних мјеста, доминантан број дипломираних економиста и правника у односу на техничке струке које се траже).
Прилике	Пријетње
<ul style="list-style-type: none"> • Близина ЕУ (европско тржиште, јефтинија радна снага од европског просјека) • Европски развојни фондови • Повољна кредитна средства ИРБ и развојни фондови на вишим нивоима власти • Јавно приватно партнерство • Потенцијали дијаспоре • Прекогранична и регионална сарадња 	<ul style="list-style-type: none"> • Споро усклађивање законске регулативе на државном нивоу са стандардима ЕУ • Одлив младе висококвалификоване радне снаге из БиХ • Посљедице свјетских економских поремећаја • Велика јавна потрошња на вишим нивоима власти у БиХ што утиче на мањи износ средстава за развој • Нелојална конкуренција и опасност од увоза јефтиније робе првенствено из ЕУ • Нестабилна политичка ситуација на нивоу државе БиХ • Низак ниво страних инвестиција • Рад на црно и низак квалитет радних мјеста (велика понуда радне снаге, несигурност и мала плата, непоштивања права радника) • Немогућност добијања финансијских средстава под повољним условима за покретање/оснивање предузећа (због високог ризика) • Одлагање процеса функционалне и фискалне децентрализације у БиХ

У погледу економског развоја, општина Нови Град посебну пажњу треба да посвети максимизирању својих најбитнијих снага које се прије свега односе на повољан геостратешки положај којег карактерише добра комуникацијска повезаност и близина регионалних центара, постојећа локална предузећа, изразито повољни услови за пољопривредну производњу и богатство природним и антропогеним туристичким и привредним инвестиционим потенцијалима.

Са друге стране, Општина треба да уложи напоре за минимизирање главних слабости и пријетњи које утичу на економски развој. Најбитније слабости су везане за непостојање већих привредних субјеката као носилаца развоја, неконкурентна радна снага која резултира високом стопом незапослености, уситњена пољопривредна производња коју прати недовољна едукација пољопривредних произвођача, недовољни капацитети туристичке инфраструктуре и супраструктуре, те лоша промоција развојних потенцијала општине.

4.1.2. Секторски/оперативни циљеви економског развоја

ОЦ 1.1. „Одржив рурални развој са интензивном тржишно орјентисаном пољопривредном производњом до краја 2015. године“

ОЦ 1.2. „Ојачана постојећа локална предузећа и привучено најмање 5 нових инвестиција у индустријској зони и 1000 нових радних мјеста до краја 2015. године“

ОЦ 1.3. „Организован сектор туризма са изграђеном савременом туристичком инфраструктуром и искориштени капацитети супраструктуре до краја 2015. године“

Циљеви економског развоја су у директној вези са три стратешка циља, али њихова реализација је у уској корелацији и са циљевима из области друштвеног развоја и заштите животне средине.

Секторски/оперативни циљ (ОЦ) 1.1. „Одржив рурални развој са интензивном тржишно орјентисаном пољопривредном производњом до краја 2015. године“, доприноси реализацији три стратешка циља:

- СЦ 1. „Развијена локална економија која се базира на конкурентним привредним субјектима, интегрисаном туристичком производом и интензивној тржишно орјентисаној пољопривредној производњи базираној на примјени напредних достигнућа“
- СЦ 2. „Подмлађена и напредна заједница која својим инспиративним амбијентом привлачи младе и образоване људе и води бригу о угроженим категоријама становништва“
- СЦ 4. „Очувана културно-историјска и природна баштина, уређена инфраструктура и функционалан животни простор који се базирају на европским нормама за заштиту животне средине“

Овај секторски/оперативни циљ доприноси реализацији четири оперативна циља друштвеног развоја:

- ОЦ 2.1. „Повећана стопа наталитета за 20% до краја 2015. године.“
- ОЦ 2.2. „Савремена и ефикасна локална управа са јаким капацитетима за процесе интеграције у ЕУ до краја 2015. године.“
- ОЦ 2.5. „Унапређена социјална сигурност становника с посебном бригом о угроженим групама становништва са циљем запошљавања 50 лица из угрожених категорија до краја 2015. године.“
- ОЦ 3.1. „Организованим водоснабдијевањем покривено 60% становника уз успостављање и провођење бољег система управљања локалним водоводима и заштита изворишта до краја 2015. године“
- ОЦ 3.2. „Организовано одвођење отпадних вода за најмање 30% становника у руралним срединама до краја 2015. године“

Секторски/оперативни циљ(ОЦ) 1.2. „Ојачана постојећа локална предузећа и привучено најмање 5 нових инвестиција у индустријској зони и 1000 нових радних мјеста до краја 2015. године“, доприноси реализацији два стратешка циља:

- СЦ 1. „Развијена локална економија која се базира на конкурентним привредним субјектима, интегрисаном туристичком производом и интензивној тржишно орјентисаној пољопривредној производњи базираној на примјени напредних достигнућа“
- СЦ 2. „Подмлађена и напредна заједница која својим инспиративним амбијентом привлачи младе и образоване људе и води бригу о угроженим категоријама становништва“

Овај секторски/оперативни циљ доприноси реализацији четири оперативна циља друштвеног развоја:

- ОЦ 2.1. „Повећана стопа наталитета за 20% до краја 2015. године.“
- ОЦ 2.2. „Савремена и ефикасна локална управа са јаким капацитетима за процесе интеграције у ЕУ до краја 2015. године.“
- ОЦ 2.4. „Створени бољи услови у предшколском и школском образовању и средњошколски образовни профили усклађени са потребама тржишта рада до краја 2015. године.“
- ОЦ 2.5. „Унапређена социјална сигурност становника с посебном бригом о угроженим групама становништва са циљем запошљавања 50 лица из угрожених категорија до краја 2015. године.“

Секторски/оперативни циљ (ОЦ) 1.3. „Организован сектор туризма са изграђеном савременом туристичком инфраструктуром и искориштени капацитети супраструктуре до краја 2015. године“, доприноси реализацији три стратешка циља:

- СЦ 1. „Развијена локална економија која се базира на конкурентним привредним субјектима, интегрисаном туристичком производом и интензивној тржишно оријентисаној пољопривредној производњи базираној на примјени напредних достигнућа“
- СЦ 2. „Подмлађена и напредна заједница која својим инспиративним амбијентом привлачи младе и образоване људе и води бригу о угроженим категоријама становништва“
- СЦ 3. „Очувана културно-историјска и природна баштина, уређена инфраструктура и функционалан животни простор који се базирају на европским нормама за заштиту животне средине“

Овај секторски/оперативни циљ доприноси реализацији два оперативна циља друштвеног развоја, и једном оперативном циљу заштите животне средине:

- ОЦ 2.1. „Повећана стопа наталитета за 20% до краја 2015. Године.“
- ОЦ 2.2. „Савремена и ефикасна локална управа са јаким капацитетима за процесе интеграције у ЕУ до краја 2015. године.“
- ОЦ 2.6. „Развијени креативни програми за анимирање становништва и створен повољан и стимулативан животни амбијент за млађу популацију до краја 2015. године.“

Овај секторски/оперативни циљ доприноси реализацији једног оперативног циља заштите животне средине:

- ОЦ 3.4. „Уређено и функционално градско подручје као основа за квалитетан живот становника и развој туризма до краја 2015. године“

Интеграција са стратешким документима виших нивоа

Секторски циљеви економског развоја општине Нови Град имају своје упориште у документима виших стратегија, планова и закона.

Стратегија развоја БиХ тако у оквиру стратешког циља који се односи на **конкурентност** предвиђа континуирано побољшавање продуктивности предузећа, те подршку кластерима и јачању ланаца вриједности, док је у оквиру стратешког циља који се односи на **запошљавање** предвиђен развој малих и средњи предузећа и отварање нових радних мјеста кроз развој инструмената финансијске подршке развоју МСП, финансијске подршке оснивању МСП, те подстицању развоја инкубатора.

У оквиру стратешког циља који се односи на **одрживи развој**, Стратегија развоја БиХ наводи потребу даљег развоја пољопривреде на бази кориштења природних компетитивних предности те модернизације пољопривредне производње ради повећање њене ефикасности, конкурентности и концепта одрживог развоја руралног подручја, што је у складу са ЕУ политикама пољопривреде. С тим у вези се наводи потреба побољшања конкурентности у производњи, преради и трговини уз подизање нивоа квалитета и сигурности домаћих производа кроз:

- инвестиције у пољопривредна газдинства/организације и инвестиције у модернизацију постојећих и изградњу нових капацитета за прераду и дораду пољопривредних производа,
- уређење пољопривредног земљишта,
- успостављање и унапређење сарадње у производњи и преради пољопривредних производа,
- подршку за увођење система контроле и квалитета,
- подршку организацијама пољопривредних произвођача,
- рибарство - политика за унапређење домаћег и извозног тржишта.

Стратегијом развоја индустрије Републике Српске за период 2009-2013. године, Министарства индустрије и енергетике РС, предвиђају се подстицаји малим и средњим предузетницима намијењени за почетна улагања, савјетодавне услуге и учествовање на сајмовима и изложбама, подстицаји за запошљавање намијењени отварању нових радних мјеста у малим и средњим предузећима, очувању постојећих радних мјеста, отварању радних мјеста за инвалидне особе или особе које се теже запошљавају.

Акциони план подршке успостављању и развоју пословних зона у Републици Српској 2009 – 2013. година, МИЕР РС, наводи да општине врше процјену о евентуалној потреби за успостављањем „зоне“, сагледавају могућности (локација, људски и природни ресурси, стратегија развоја) односно доносе одлуку о изради „Пред-студије изводљивости“. На основу процјене и стратегије, општина доноси одлуку о покретању пројекта успостављања и изградње зоне, захтјева од РАРС-а да њихова одлука буде уврштена на „мапу“ и захтјева од министарства и Владе Републике Српске да се одреде о мјесту „њеног пројекта“ на скали приоритета и на основу тога се одреде могућности кориштења подстицајних средстава. По добијању повратне информације, општина дефинише стратегију финансирања успостављања зоне, одређује партнере и носиоце имплементације за поједине фазе, те поступа даље према пројекту и обавезама које пројекат од ње то захтијева.

Акциони план за реализацију циљева Стратегије развоја сектора пољопривреде (2007–2016), Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде РС, предвиђа подршку аграрном сектору кроз следеће моделе:

1. Подршка производњи и доходу (премије за одређене пољопривредне производе, регресе за употребу биолошких фактора раста, финансирање трошкова интервенција на тржишту, финансирање мјера унапријеђења пољопривреде)
2. Подршка дугорочним улагањима (улагања у уређење и куповину земљишта; набавка пољопривредне механизације и опреме, улагања у сточарство, основно стадо, грађевински објекти, опрема и др.; улагања у лабораторије за испитивање квалитета готових производа, репро-материјала и др.; улагања у изградњу и опремање иригационих система; подизање вишегодишњих засада воћака: јабука, крушка, шљива, вишња, малина, бресква, винова лоза; изградња пластеника и стакленика; подизање капацитета за дораду и прераду пољопривредних производа)
3. Подршка руралном развоју и некомерцијалним газдинствима (изградњу, поправку и уређење сеоске инфраструктуре; изградњу, адаптацију и уређење сеоских домова и здравствених и ветеринарских амбуланти; изградњу и опремање ресурсних центара за развој села те подршка едукацији и доквалификацији руралног становништва; подршка развоју допунских активности на пољопривредним газдинствима; подршка развоју и промоцији локалних производа и вриједности и развоју ланаца снабдијевања у пољопривреди; подршка развоју пословних активности унутар задруга и удружења; улагања у друге садржаје потребне за рурално подручје)

Стратегија Инвестиционо - развојне банке Републике Српске такође предвиђа:

- Унапређење пољопривредне производње,
- Развој финансијских инструмената за подршку пољопривреди,
- Подршку изградњи, модернизацији и реконструкцији инфраструктурних објеката,
- Подршку изградњи, модернизацији и реконструкцији локалне инфраструктуре,
- Развој финансијских инструмената за подршку развоју неразвијених подручја,
- Развој финансијских инструмената за подршку инвестицијама у Републику Српску.

Приједлог **Стратегије развоја туризма Републике Српске за период 2010-2020.** године, такође предвиђа низ програма за унапређење сектора туризма, и то кроз:

- **Програм унапређења инфраструктуре и супраструктуре у туризму:** побољшање саобраћајне инфраструктуре; побољшање комуналне инфраструктуре; побољшање и развој супраструктуре.
- **Програм унапређења квалитета туристичке услуге:** континуирана контрола провођења Закона о туризму и Закона о угоститељству.
- **Програм развоја нових туристичких производа:** подстицај развоју нових туристичких производа.
- **Програм развоја људских ресурса у области туризма:** стратешки и регулаторни оквир за развој кадрова у туризму; повећање квалитета давалаца квалификационих услуга; оптимализација кадровских потенцијала.
- **Програм успостављања институционалне мреже за развој туризма:** успостављање институционалног оквира, израда програма координације у институционалној мрежи.
- **Програм повезивања туристичког сектора са осталим секторима локалне привреде и успостављање туристичких кластера:** обезбиједити правни оквир и сигурност инвестиција за све инвеститоре, спроводити кампање и обуку у циљу преношења знања о законским документима и њиховој примјени.
- **Програм побољшања јавног финансирања:** увођење буџетских подстицаја за сектор туризма, подршка изради пројеката коришћења међународних зајмова и кредитних средстава за развој туризма, подршка приступу међународним фондовима.
- **Програм подстицања приватног и мјешовитог финансирања:** подстицање приватног финансирања, подстицање приватног и јавног партнерства.
- **Програм повећања обима промета домаћих туриста:** обезбјеђење подстицајних средстава за промоцију домаћег туризма, програм школа у природи, продужење туристичке сезоне.
- **Програм повећања обима промета иностраних туриста:** третирање туризам као извоз.
- **Програм спречавања сиве економије у туризму:** сузбијање сиве економије у туризму, санкционисање сиве економије у туризму.
- **Програм заштите туристичких ресурса и њихова оптимална валоризација:** израдити програме заштите туристичких ресурса, донијети одговарајуће прописе заштите и уређења животне средине у функцији развоја туризма.
- **Програм уравнотеженог развоја на принципу одрживости:** развој туризма на принципу одрживости, унапређење туристичког амбијента, формирати независну експертску комисију за одрживи туризам при Министарству трговине и туризма.
- **Програм развоја туризма у заштићеним подручјима** планови развоја туризма на заштићеним подручјима.
- **Програм развоја сеоског туризма:** реконструкција, проширење постојећих и изградња нових капацитета у сеоском туризму, запошљавање младих у руралним подручјима, креирање модела туристичких етносела, очување традиције и културних вриједности, регистрација сеоских газдинстава.

Стратегија руралног развоја Републике Српске за период 2009-2015. године, поставља следеће стратешке циљеве:

1. Побољшање конкурентности пољопривреде и шумарства,
2. Очување природе и рационално газдовање природним ресурсима и
3. Побољшање услова живота и увођење веће разноликости код остваривања прихода у руралној економији.

За реализацију ових циљева, постављени су и оперативни циљеви који директно утичу на реализацију Стратегије развоја Нови Град, као што су: инвестиције на пољопривредним газдинствима, инвестиције у прераду и маркетинг пољопривредних производа, подршка организацијама пољопривредних произвођача и приватних шумовласника, унапређење људских ресурса у руралном подручју, подршка руралном финансирању, одрживо управљање природним ресурсима у пољопривреди, одрживо газдовање сеоским животним простором, изградња и одржавање сеоске инфраструктуре, заштита и очување природног и културног наслеђа у руралним подручјима, оснивање и развој микро, малих и средњих предузећа на селу, унапређење и развој услуга руралног туризма и подршка локалним иницијативама руралног развоја.

4.1.3. Програми, пројекти и мјере

ПЛАН ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА (2011 – 2015)								
Програм	Пројекат/мјера	Вежа са стратешким/секторским циљевима	Оријентациони период реализације					Носилац имплементације
			Динамика имплементације					
			2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	
ПРОГРАМ 1.1. Унапређење производње млијека	П 1.1.1. Студија изводљивости и економске оправданости изградње типских штала за држање 20 музних крава и израда пројектне документације	СЦ 1; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.2	x					Одјељење за привреду и друштвене дјелатности; Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове
ПРОГРАМ 1.1. Унапређење производње млијека	П 1.1.2. Укрупњавање капацитета постојећих млекарских фарми са повећањем млијечности по грлу и квалитета млијека уз подршку општине	СЦ 1; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.2	x	x	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.1. Унапређење производње млијека	П 1.1.3. Едукација произвођача млијека	СЦ 1; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.2	x	x	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.1. Унапређење производње млијека	П 1.1.4. Зимска школа фармера	СЦ 1; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.2.		x	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.1. Унапређење производње млијека	П 1.1.5. Формирање удружења фармера	СЦ 1; СЦ 3; ОЦ 1.1. ОЦ 1.2. ОЦ 2.3	x					Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.1. Унапређење производње млијека	П 1.1.6. Манифестација "Изложба јуница"	СЦ 1; ОЦ 1.1.	x	x	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.1. Унапређење производње млијека	П 1.1.7. "Млади фармер"	СЦ 1; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.2.				x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.2. Унапређење воћарске производње	П 1.2.1. Подршка подизању нових засада и квалитета произведеног воћа	СЦ 1; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.2.	x	x	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.2. Унапређење воћарске производње	П 1.2.2. Подршка у проналажењу тржишта и промоција предности организованог пласмана у функцији повећања обима воћарске производње	СЦ 1; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.2.	x	x	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.2. Унапређење воћарске производње	П 1.2.3. Набавка прогнозно-извјештајне станице	СЦ 1; ОЦ 1.1.		x				Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.2. Унапређење воћарске производње	П 1.2.4. Успостављање система противградне заштите	СЦ 1; ОЦ 1.1.				x		Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПЛАН ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА (2011 – 2015)								

Програм	Пројекат/мјера	Вежа са стратешким/секторским циљевима	Орјентациони период реализације					Носилац имплементације
			Динамика имплементације					
			2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	
ПРОГРАМ 1.3. Подршка руралном развоју	П 1.3.1. Асвалтирање локалних сеоских путева	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.1; ОЦ 1.3.	x	x	x	x	x	Општина Нови Град
ПРОГРАМ 1.3. Подршка руралном развоју	П 1.3.2. "Наше село-купујмо локално"	СЦ 1; ОЦ 1.1.	x	x	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.3. Подршка руралном развоју	П 1.3.3. "Покрените агро-бизнис уз подршку Општине"	СЦ 1; ОЦ 1.1; ОЦ 1.2;	x	x	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности; Одјељење за буџет и финансије
ПРОГРАМ 1.3. Подршка руралном развоју	П 1.3.4. Подршка самозапошљавању жена из руралних средина	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.2., ОЦ 2.5		x	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.3. Подршка руралном развоју	П 1.3.5. Успостављање базе података општинског пољопривредног земљишта и анализа могућности стављања општинског пољопривредног земљишта у функцију развоја пољопривредне производње	СЦ 1; СЦ3; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.2.; ОЦ 2.2.	x					Одјељење за привреду и друштвене дјелатности; Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове
ПРОГРАМ 1.3. Подршка руралном развоју	П 1.3.6. Промоција потенцијала општине кроз проактивно учешће на пољопривредно-прехранбеним сајмовима, конференцјала и сл., и размјена искустава са европским градовима и регијама	СЦ 1; СЦ 3; ОЦ 1.1; ОЦ 1.2; ОЦ 2.2	x	x	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.3. Подршка руралном развоју	П 1.3.7. Подршка увођењу система квалитета за безбједност хране према спецификацијама GLOBALGAP и/или HACCP-а	СЦ 1; СЦ 3.; ОЦ 1.1; ОЦ 1.2; ОЦ 2.2.		x	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.3. Подршка руралном развоју	П 1.3.8. Дјечија/школска игралишта у руралним срединама	СЦ 1, СЦ 2; ОЦ 1.1; ОЦ 2.4	x	x	x	x	x	Општина Нови Град
ПРОГРАМ 1.3. Подршка руралном развоју	П 1.3.9. Јачање савјетодавног сервиса за пољопривредно-прехранбену производњу	СЦ 1; СЦ 3; ОЦ 1.1; ОЦ 2.2	x	x	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.3. Подршка руралном развоју	П 1.3.10. Студија потреба и економске оправданости наводњавања на подручју општине	СЦ 1; ОЦ 1.1			x			Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.3. Подршка руралном развоју	П 1.3.11. Анализа могућности и економске оправданости това бикова у постојећим објектима у Подгрмечу	СЦ 1; ОЦ 1.1	x	x				Одјељење за привреду и друштвене дјелатности

Програм	Пројекат/мјера	Веза са стратешким/секторским циљевима	Орјентациони период реализације					Носилац имплементације
			Динамика имплементације					
			2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	
ПРОГРАМ 1.3. Подршка руралном развоју	П 1.3.12. Дани воћа и меда	СЦ 1; СЦ 3.; ОЦ 1.1; ОЦ 1.3; ОЦ 2.3.	x	x	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.3. Подршка руралном развоју	П 1.3.13. Анализа ланца вриједности за постојећу пољопривредну производњу	СЦ 1; ОЦ 1.1.		x				Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.3. Подршка руралном развоју	П 1.3.14. Подстицање развоја осталих грана пољопривреде дефинисаних Правилником	СЦ 1; ОЦ 1.1.	x	x	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.3. Подршка руралном развоју	П 1.3.15. Форум агронома	СЦ 1; СЦ 3; ОЦ 1.1; ОЦ 2.2.; ОЦ 2.3.	x	x	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.3. Подршка руралном развоју	П 1.3.16. Унапређење прерађивачких капацитета Земљорадничких задруга	СЦ 1; ОЦ 1.1; ОЦ 1.2				x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.4. Подршка запошљавању и унапређењу развоја локалних МСП	П 1.4.1. Асвалтирање регионалних путева	СЦ 1; СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 1.2; ОЦ 1.3; ОЦ 3.4.		x				Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.4. Подршка запошљавању и унапређењу развоја локалних МСП	П 1.4.2. Уређење и развој индустријске зоне "Пољавнице"	СЦ 1; ОЦ 1.1; ОЦ 1.2.	x	x	x			Општина Нови Град, ЈАР
ПРОГРАМ 1.4. Подршка запошљавању и унапређењу развоја локалних МСП	П 1.4.3. Подршка запошљавању и развоју пословања локалних МСП	СЦ 1; ОЦ 1.2.	x	x	x			Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.4. Подршка запошљавању и унапређењу развоја локалних МСП	П 1.4.4. Промоција инвестиционих потенцијала општине	СЦ 1; ОЦ 1.2; ОЦ 1.3.	x	x	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности; ЈАР
ПРОГРАМ 1.4. Подршка запошљавању и унапређењу развоја локалних МСП	П 1.4.5. Business start-up - савјетодавна подршка општине	СЦ 1; СЦ 2.; ОЦ 1.2; ОЦ 2.2.	x	x	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности; ЈАР

Програм	Пројекат/мјера	Веза са стратешким/секторским циљевима	Орјентациони период реализације					Носилац имплементације
			Динамика имплементације					
			2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	
ПРОГРАМ 1.4. Подршка запошљавању и унапређењу развоја локалних МСП	П 1.4.6. Успостављање кредитно гарантног фонда за предузетнике	СЦ 1; ОЦ 1.2.					x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.4. Подршка запошљавању и унапређењу развоја локалних МСП	П 1.4.7. Најбоља бизнис идеја младих	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.2; ОЦ 2.4.; ОЦ 2.6.	x	x	x	x	x	Општина Нови Град, Средња школа "Ђуро Радмановић"
ПРОГРАМ 1.4. Подршка запошљавању и унапређењу развоја локалних МСП	П 1.4.8. Преквалификација и додатна обука	СЦ 1; ОЦ 2; ОЦ 1.2; ОЦ 2.5.	x	x	x	x	x	Општина Нови Град; Завод за запошљавање; ЛАР
ПРОГРАМ 1.4. Подршка запошљавању и унапређењу развоја локалних МСП	П 1.4.9. Програм преквалификације и запошљавања жена	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.2; ОЦ 2.5.	x	x	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности; Локални привредни субјекти
ПРОГРАМ 1.4. Подршка запошљавању и унапређењу развоја локалних МСП	П 1.4.10. Инфо центар за МСП и предузетнике	СЦ 1; СЦ 3.; ОЦ 1.1; ОЦ 1.2; ОЦ 2.2.		x				ЛАР
ПРОГРАМ 1.4. Подршка запошљавању и унапређењу развоја локалних МСП	П 1.4.11. Предузетнички центар за младе	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.2., ОЦ 2.4.; ОЦ 2.6.		x	x	x	x	ЛАР; Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.4. Подршка запошљавању и унапређењу развоја локалних МСП	П 1.4.12. Испитивање интереса и успостављање кластера у пчеларству	СЦ 1; СЦ 3; ОЦ 1.2.; ОЦ 2.3		x	x			ЛАР; Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.4. Подршка запошљавању и унапређењу развоја локалних МСП	П 1.4.13. Сајам пчеларства	СЦ 1; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.3.		x	x	x	x	ЛАР; Одјељење за привреду и друштвене дјелатности

Програм	Пројекат/мјера	Веза са стратешким/секторским циљевима	Орјентациони период реализације					Носилац имплементације
			Динамика имплементације					
			2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	
ПРОГРАМ 1.5. Систематизација и валоризација туристичких потенцијала општине	П 1.5.1. Оснивање општинске туристичке организације са Инфо пултом	СЦ 1; ОЦ 1.2; ОЦ 1.3.	x					Општина Нови Град
ПРОГРАМ 1.5. Систематизација и валоризација туристичких потенцијала општине	П 1.5.2. Формирање туристичке понуде са дефинисањем туристичких аранжмана и њихова промоција	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.2; ОЦ 1.3	x	x	x	x	x	Општинска туристичка организација; ЈАР
ПРОГРАМ 1.5. Систематизација и валоризација туристичких потенцијала општине	П 1.5.3. Промоција туристичке понуде путем web презентације и промотивних материјала	СЦ 1; ОЦ 1.3.	x	x	x	x	x	Општинска туристичка организација; ЈАР
ПРОГРАМ 1.5. Систематизација и валоризација туристичких потенцијала општине	П 1.5.4. Израда сувенира Општине	СЦ 1; ОЦ 1.3		x				Општинска туристичка организација
ПРОГРАМ 1.5. Систематизација и валоризација туристичких потенцијала општине	П 1.5.5. City light billboard	СЦ 1; ОЦ 1.3.		x				Општинска туристичка организација
ПРОГРАМ 1.5. Систематизација и валоризација туристичких потенцијала општине	Р 1.5.6. "Стари и нови Град"-приче и легенде	СЦ 1; ОЦ 1.3.				x		Општинска туристичка организација
ПРОГРАМ 1.5. Систематизација и валоризација туристичких потенцијала општине	П 1.5.7. Подршка формирању аутентичне подгрмечке и подкозарске гастрономске понуде	СЦ 1; ОЦ 1.3.		x				Општинска туристичка организација

Програм	Пројекат/мјера	Веза са стратешким/секторским циљевима	Орјентациони период реализације					Носилац имплементације
			Динамика имплементације					
			2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	
ПРОГРАМ 1.5. Систематизација и валоризација туристичких потенцијала општине	П 1.5.8. Пројекат "Етно село Станићи"	СЦ 1; ОЦ 1.1; ОЦ 1.3				x		Општинска туристичка организација; Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.5. Систематизација и валоризација туристичких потенцијала општине	П 1.5.9. "Пилот пројекат "Сеоски туритам" у Подгрмечу	СЦ 1; ОЦ 1.1.;ОЦ 1.2. ОЦ 1.3.		x	x	x	x	Општинска туристичка организација
ПРОГРАМ 1.5. Систематизација и валоризација туристичких потенцијала општине	П 1.5.10. Увезивање и израда туристичких аранжмана са сусједним општинама и регијама	СЦ 1; ОЦ 1.3.		x	x	x	x	Општинска туристичка организација
ПРОГРАМ 1.5. Систематизација и валоризација туристичких потенцијала општине	П 1.5.11. Успостављање кластера туризма, пољопривреде, угоститељства и културе	СЦ 1; ОЦ 1.1; ОЦ 1.2.; ОЦ 1.3.			x			Општинска туристичка организација; Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.5. Систематизација и валоризација туристичких потенцијала општине	П 1.5.12. Промоција туристичких потенцијала општине кроз проактивно учешће на туристичким сајмовима, конференцијама и сл., и размјена искустава са европским градовима и регијама	СЦ 1; ОЦ 1.3.	x	x	x	x	x	Општинска туристичка организација
ПРОГРАМ 1.5. Систематизација и валоризација туристичких потенцијала општине	П 1.5.13. Туристичка сигнализација	СЦ 1; ОЦ 1.3.		x				Општинска туристичка организација
ПРОГРАМ 1.5. Систематизација и валоризација туристичких потенцијала општине	П 1.5.14. Заштита старих воденица-поточара и млинова на рјечицама Војскова, Јаприца, Равска, Јапра	СЦ 1; ОЦ 1.2; ОЦ 1.3.				x		Општинска туристичка организација
ПРОГРАМ 1.5. Систематизација и валоризација туристичких потенцијала општине	П 1.5.15. Бања "Љешљани"	СЦ 1; ОЦ 1.3.		x	x	x	x	Општинска туристичка организација

<p>ПРОГРАМ 1.5. Систематизација и валоризација туристичких потенцијала општине</p>	<p>П 1.5.16. Развојни центар за спорт, културу и туризам</p>	<p>СЦ 1; СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.2; ОЦ 1.3.; ОЦ 3.4.</p>	<p>x</p>	<p>x</p>				<p>Одјељење за буџет и финансије; Јединица за имплементацију пројеката</p>
---	---	---	----------	----------	--	--	--	--

За реализацију економског плана развоја дефинисано је 56 пројекта и мјере, које су груписане у 5 програма економског развоја:

1. **ПРОГРАМ 1.1.** Унапређење производње млијека (веза са стратешким циљевима 1 и 3, оперативним циљевима 1 и 2 економског развоја, те оперативним циљем 3 друштвеног развоја)
2. **ПРОГРАМ 1.2.** Унапређење воћарске производње (веза са стратешким циљем 1, и оперативним циљевима 1 и 2 економског развоја)
3. **ПРОГРАМ 1.3.** Подршка руралном развоју (веза са стратешким циљевима 1, 2 и 3, оперативним циљевима 1, 2 и 3 економског развоја, те оперативним циљевима 2, 3, 4 и 5 друштвеног развоја)
4. **ПРОГРАМ 1.4.** Подршка запошљавању и унапређењу развоја локалних МСП (веза са стратешким циљевима 1, 2, 3 и 4, оперативним циљевима 1, 2, 3 економског развоја, оперативним циљевима 2, 3, 4, 5 и 6 друштвеног развоја, те оперативним циљем 4 заштите животне средине)
5. **ПРОГРАМ 1.5.** Систематизација и валоризација туристичких потенцијала општине (веза са стратешким циљевима 1, 2 и 4, оперативним циљевима 1, 2 и 3 економског развоја, те оперативним циљем 4 заштите животне средине)

Иницијативе међуопштинске сарадње

Реализација оперативних циљева економског развоја општине Нови Град, прије свега захтјева интензивну сарадњу како са општинама у окружењу, тако и са цијелим регионом. Висок степен сарадње са сусједним општинама у будућем периоду развоја треба да одигра кључну улогу превасходно у размјени добрих искустава, прекограничној сарадњи, те дефинисању туристичке понуде са циљем повећања своје конкурентности у региону.

Међуопштинску сарадњу неопходно је успоставити приликом реализације следећих пројеката:

- Едукација произвођача млијека
- Манифестација „Изложба јуница“
- Дани воћа и меда
- Промоција потенцијала општине кроз проактивно учешће на пољопривредно-прехрамбеним сајмовима, конференцијама и сл., и размјена искустава са европским градовима и регијама
- Јачање савјетодавног сервиса за пољопривредно-прехрамбену производњу
- Унапређење прерађивачких капацитета Земљорадничких задруга
- Асвалтирање регионалних путева
- Уређење и развој индустријске зоне "Пољавнице"
- Промоција инвестиционих потенцијала општине
- Подршка формирању аутентичне подгрмечке и подкозарске гастрономске понуде
- Увезивање и израда туристичких аранжмана са сусједним општинама и регијама
- Промоција туристичких потенцијала општине кроз проактивно учешће на туристичким сајмовима, конференцијама и сл., и размјена искустава са европским градовима и регијама
- Развојни центар за спорт, културу и туризам

ПРОГРАМ 1.1.

Унапређење
производње
млијека

- П 1.1.1. Студија изводљивости и економске оправданости изградње типских штала за држање 20 музних крава и израда пројектне документације
- П 1.1.2. Укрупњавање капацитета постојећих млекарских фарми са повећањем млијечности по грлу и квалитета млијека уз подршку општине
- П 1.1.3. Едукација произвођача млијека
- П 1.1.4. Зимска школа фармера
- П 1.1.5. Формирање удружења фармера
- П 1.1.6. Манифестација "Изложба јуница"
- П 1.1.7. "Млади фармер"

ПРОГРАМ 1.2.

Унапређење
воћарске
производње

- П 1.2.1. Подршка подизању нових засада и квалитета произведеног воћа
- П 1.2.2. Подршка у проналажењу тржишта и промоција предности организованог пласмана у функцији повећања обима воћарске производње
- П 1.2.3. Набавка прогнозно-извјештајне станице
- П 1.2.4. Успостављање система противградне заштите

ПРОГРАМ 1.3.

Подршка
руралном развоју

- П 1.3.1. Асвалтирање локалних сеоских путева
- П 1.3.2. "Наше село-купујмо локално"
- П 1.3.3. "Покрените агро-бизнис уз подршку Општине"
- П 1.3.4. Подршка самозапошљавању жена из руралних средина
- П 1.3.5. Успостављање базе података општинског пољопривредног земљишта и анализа могућности стављања општинског пољопривредног земљишта у функцију развоја пољопривредне производње
- П 1.3.6. Промоција потенцијала општине кроз проактивно учешће на пољопривредно-прехранбеним сајмовима, конференцијама и сл., и размјена искустава са европским градовима и регијама
- П 1.3.7. Подршка увођењу система квалитета за безбједност хране према спецификацијама GLOBAL.A.P и/или HACCP-a
- П 1.3.8. Дјечија/школска игралишта у руралним срединама
- П 1.3.9. Јачање савјетодавног сервиса за пољопривредно-прехранбену производњу
- П 1.3.10. Студија потреба и економске оправданости наводњавања на подручју општине
- П 1.3.11. Анализа могућности и економске оправданости това бикова у постојећим објектима у Подгрмечу
- П 1.3.12. Дани воћа и меда
- П 1.3.13. Анализа ланца вриједности за постојећу пољопривредну производњу
- П 1.3.14. Подстицање развоја осталих грана пољопривреде дефинисаних Правилником
- П 1.3.15. Форум агронома
- П 1.3.16. Унапређење прерађивачких капацитета Земљорадничких задруга

ПРОГРАМ 1.4.

Подршка
запошљавању и
унапређењу развоја
локалних МСП

- П 1.4.1. Асвалтирање регионалних путева
- П 1.4.2. Уређење и развој индустријске зоне "Пољавнице"
- П 1.4.3. Подршка запошљавању и развоју пословања локалних МСП
- П 1.4.4. Промоција инвестиционих потенцијала општине
- П 1.4.5. Business start-up - савјетодавна подршка општине
- П 1.4.6. Успостављање кредитно гарантног фонда за предузетнике
- П 1.4.7. Најбоља бизнис идеја младих
- П 1.4.8. Преквалификација и додатна обука
- П 1.4.9. Програм преквалификације и запошљавања жена
- П 1.4.10. Инфо центар за МСП и предузетнике
- П 1.4.11. Предузетнички центар за младе
- П 1.4.12. Испитивање интереса и успостављање кластера у пчеларству
- П 1.4.13. Сајам пчеларства

ПРОГРАМ 1.5.

Систематизација и
валоризација
туристичких
потенцијала општине

- П 1.5.1. Оснивање општинске туристичке организације са Инфо пултом
- П 1.5.2. Формирање туристичке понуде са дефинисањем туристичких аранжмана и њихова промоција
- П 1.5.3. Промоција туристичке понуде путем web презентације и промотивних материјала
- П 1.5.4. Израда сувенира Општине
- П 1.5.5. City light billboard
- Р 1.5.6. "Стари и нови Град"-приче и легенде
- П 1.5.7. Подршка формирању аутентичне подгрмечке и подкозарске гастрономске понуде
- П 1.5.8. Пројекат "Етно село Станићи"
- П 1.5.9. "Пилот пројекат "Сеоски туризам" у Подгрмечу
- П 1.5.10. Увезивање и израда туристичких аранжмана са сусједним општинама и регијама
- П 1.5.11. Успостављање кластера туризма, пољопривреде, угоститељства и културе
- П 1.5.12. Промоција туристичких потенцијала општине кроз проактивно учешће на туристичким сајмовима, конференцијама и сл., и размјена искустава са европским градовима и регијама
- П 1.5.13. Туристичка сигнализација
- П 1.5.14. Заштита старих воденица-поточара и млинова на рјечицама Војскова, Јаприца, Равска, Јапра
- П 1.5.15. Бања "Јешљани"
- П 1.5.16. Развојни центар за спорт, културу и туризам

4.1.4. Процјена очекиваних исхода са индикаторима

Секторски/оперативни циљ	Индикатори на нивоу секторског циља	Индикатори на програмско – пројектном нивоу
<p>ОЦ 1.1. „Одржив рурални развој са интензивном тржишно орјентисаном пољопривредном производњом до краја 2015. године“</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Пораст прихода од организоване продаје млијека у 2015. години за 20% у односу на 2010. годину • 15 регистрованих пољопривредних произвођача - предузетника у области агро - бизниса • непромјењен број становника на селу • Намање пет произвођача (воћарска, пластеничка и производња меда) организовано пласмира своје производе познатом купцу • Број запослених из руралних средина 	<ul style="list-style-type: none"> • Асвалтирано 14 км пута у руралним срединама • Израђена студија изводљивости и економске оправданости типских штала и израђена пројектна документација • Формирано 15 фарми са по 15 музних грла и 20 фарми са по 20 музних грла • повећана просјечне млијечности на 5.500 л код произвођача који имају више од 10 музних грла • 80% произведеног млијека спада у екстра и прву класу код произвођача који имају више од 10 музних грла • најмање 40 произвођача који се баве пластеничком производњом са минималном површином под пластеницима од 300м² по произвођачу • 10 воћара са воћњацима површине 3Ха • Израђено 5 сеоских игралишта • Формирано удружење фармера општине Нови Град са најмање 30 чланова • Набављена и инсталирана прогнозно-извјештајна станица стављена у функцију • Успостављен и оперативан систем противградне заштите • Најмање 15 регистрованих пољопривредних произвођача покренуло агро бизнис уз подршку општине • Кроз пројекте самозапошљавања запослено 10 жена са села • Успостављена база података општинског пољопривредног земљишта • Уведен систем квалитета за безбједност хране код најмање 3 произвођача (НАССАР, GLOBALGAP) • Израђена студија

		<p>изводљивости и оправданости наводњавања</p> <ul style="list-style-type: none"> • Израђена анализа могућности и економске оправданости това бикова у Подгрмечу • Одржано најмање 4 манифестација у области пољопривреде годишње • Основан Форум агронома са најмање 10 агронома
<p>ОЦ 1.2. „Ојачана постојећа локална предузећа и привучено најмање 5 нових инвестиција у индустријској зони и 1000 нових радних мјеста до краја 2015. године“</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Реализовано 5 значајнијих привредних инвестиција • отворено 1000 нових радних мјеста • Број средњих предузећа повећан за 5 • Број великих предузећа повећан за 2 	<ul style="list-style-type: none"> • Асвалтирано 17 км регионалних путева • 2011: 100 нових радних мјеста • 2012: 130 нових радних мјеста • 2013: 180 нових радних мјеста • 2014: 250 нових радних мјеста • 2015: 340 нових радних мјеста • 10 жена годишње преквалификовано и обучено • Преквалификовано најмање 10 особа годишње • Најмање 5 особа годишње користи услуге општине за покретање властитог бизниса • Успостављен гарантно-кредитни фонд за предузетнике • Успостављен Инфо центар за предузетнике чије су услуге користи најмање 100 лица
<p>ОЦ1.3. „Организован сектор туризма са изграђеном савременом туристичком инфраструктуром и искориштени капацитети супраструктуре до краја 2015. године“</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинисано најмање 5 туристичких аранжмана • Смјештајни капацитети повећани за 100% у односу на 2010. годину • Број туристичких посјета у 2015. години повећан за 200% у односу на 2010. годину 	<ul style="list-style-type: none"> • Основана туристичка организација • Формирана интегрисана туристичка понуда општине Нови Град • Организована промоција туристичке понуде општине путем веба и промотивних материјала • Усвојен и израђен званични сувенир општине Нови Град • Израђена и публикована јединствена подргмечка и подкозарска гастрономска понуда • Најмање 10 сесоких домаћинстава укључено у туристичку понуду општине • Успостављен кластер туризма, пољопривреде,

		угоститељства и културе <ul style="list-style-type: none"> • Организовано најмање 2 посјете годишње примерима добре праксе у области туризма • Изграђен и стављен у функцију спортско рекреативни центар са културним садржајима
--	--	--

4.2. План друштвеног развоја

4.2.1. Стратешко фокусирање

SWOT анализа друштвеног развоја општине Нови Град

У домену друштвеног развоја, снаге које карактеришу општину Нови Град се огледају у развијеној мрежи јавних институција које прати добра инфраструкруењ, висок степен социјалне инклузије, висок степен обухвата становништва образовањем, добра покривеност општине спортским теренима у градском подручју, задовољавајући ниво примарне здравствене заштите и дјелом секундарне уз задовољавајући ниво бриге о социјалнио угроженим категоријама становништва.

Са друге стране, општина треба да уложи напоре на минимизирању својих главних слабости и пријетњи које могу утицати на друштвени развој, а од које су најважније негативан природни прираштај и одлив становништва. Уз то, посебна пажња се треба посветити креирању адекватних и сталних културних садржаја, информисању грађана, унапређењу система образовања као и унапређењу локалне управе у циљу јачања цивилног друштва и стварања напредне локалне заједнице.

Снаге	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> • Развијена мрежа јавних институција са добром инфраструктуром • Ефикасно поступање административне службе по захтјевима странака (ИСО стандард и ИФЦ пројекат) Дуга традиција спорта и његова масовност • Висока општа сигурност грађана Висок степен социјалне инклузије (НВО, школе, дјеца са посебним потребама) • Висок степен обухвата становништва системом образовања (основно, средње, предшколско) • Добра покривеност општине спортским објектима и теренима у градском подручју • Задовољавајући ниво примарне здравствене заштите и дијелом секундарне • Споразум невладиног сектора и општине Нови Град • Усвојена омладинска политика општине 	<ul style="list-style-type: none"> • Слаба опремљеност образовних институција • Низак животни стандард и велики број лица у стању социјалне потребе • Непостојање мјесних заједница • Превелик број запослених у јавним институцијама – велика јавна потрошња • Ниска стопа информатичке писмености • Непостојање база података/лоше управљање подацима • Неактиван невладин сектор/велики број неактивних НВО-а • Непостојање инфраструктуреу сеоским срединама за друштвене активности • Неусклађеност система стипендирања са стварним потреба тржишта рада и дефицитарним кадровима • Негативан природни прираштај и одлив становништва • Низак интензитет неформалног образовања • Недовољно истражена и обрађена културно историјска баштина • Несистематизована културна понуда

<p>Нови Град</p> <ul style="list-style-type: none"> • Богата историјска и културна баштина општине и регије • Задовољавајући ниво бриге о социјално угроженим категоријама становништва 	<p>општине</p> <ul style="list-style-type: none"> • Недостатк адекватних и сталних културних садржаја • Нефикасно управљање средствима намјењеним за невладине организације • Недовољна информисаност грађана о раду локалне управе и могућностима учешћа у процесу доношења одлука.
Прилике	Пријетње
<ul style="list-style-type: none"> • Велики број грађана у дијаспори као ресурс за локални развоја • Децентрализација високошколског образовања (одјељење Нови Град) • Регионална и прекогранична сарадња • Сарадња са вишим инстанцама власти • Интензивирање реформи за улазак у ЕУ • Развој јавно-приватног партнерства • Подизање свијести свих друштвених слојева, за координирано дјеловање на подизању социјалног стандарда и помоћи социјално угроженима, а у циљу подизања укупног квалитета живота заједнице, циљних група и сваког појединца 	<ul style="list-style-type: none"> • Нестабилна политичка ситуација у земљи и регионук • Стабилизациони буџет на нивоу ентитета (није развојни) • Спорост у прилагођавању стандардима ЕУ

4.2.2. Секторски/оперативни циљеви друштвеног развоја

ОЦ 2.1. „Повећана стопа наталитета за 20% до краја 2015. године.“

ОЦ 2.2. „Савремена и ефикасна локална управа са јаким капацитетима за процесе интеграције у ЕУ до краја 2015. године.“

ОЦ 2.3. „Омогућити организацијама цивилног друштва да преузму активнију улогу у друштвеном дијалогу, процесу реформи и доношења одлука на локалном нивоу до краја 2013. године.,,

ОЦ 2.4. „Створени бољи услови у предшколском и школском образовању и средњошколски образовни профили усклађени са потребама тржишта рада до краја 2015. године.“

ОЦ 2.5. „Унапређена социјална сигурност становника с посебном бригом о угроженим групама становништва са циљем запошљавања 50 лица из угрожених категорија до краја 2015. године.“

ОЦ 2.6. „Развијени креативни програми за анимирање становништва и створен повољан и стимулативан животни амбијент за млађу популацију до краја 2015. године.“

Циљеви друштвеног развоја су у директној вези са два стратешка циља али њихова реализација је у уској корелацији и са циљевима из области економског развоја и заштите животне средине.

Секторски/оперативни циљ (ОЦ) 2.1. „Повећана стопа наталитета за 20% до краја 2015. године“ доприноси реализацији једног стратешког циља:

- СЦ 2. „Подмлађена и напредна заједница која својим инспиративним амбијентом привлачи младе и образоване људе и води бригу о угроженим категоријама становништва“

Секторски/оперативни циљ (ОЦ) 2.2 „Савремена и ефикасна локална управа са изграђеним капацитетима за процесе интеграције у ЕУ до краја 2015. године.“ доприноси реализацији три стратешка циља:

- СЦ 1. „Развијена локална економија која се базира на конкурентним привредним субјектима, интегрисаном туристичком производу и интензивној тржишно орјентисаној пољопривредној производњи базираној на примјени напредних достигнућа“
- СЦ 3. „Јако цивилно друштво као партнер савременој локалној управи у развоју локалне заједнице“
- СЦ 2. „Подмлађена и напредна заједница која својим инспиративним амбијентом привлачи младе и образоване људе и води бригу о угроженим категоријама становништва“

Овај секторски/оперативни циљ доприноси реализацији три оперативна циља економског развоја:

- ОЦ 1.1. „Одржив рурални развој са интензивном тржишно орјентисаном пољопривредном производњом до краја 2015. године“
- ОЦ 1.2. „Ојачана постојећа локална предузећа и привучено најмање 5 нових инвестиција у индустријској зони и 1000 нових радних мјеста до краја 2015. године“
- ОЦ 1.3. „Организован сектор туризма са изграђеном савременом туристичком инфраструктуром и искориштени капацитети супраструктуре до краја 2015. године“

Секторски/оперативни циљ (ОЦ) 2.3. „Омогућити организацијама цивилног друштва да преузму активнију улогу у друштвеном дијалогу, процесу реформи и доношења одлука на локаном нивоу до краја 2013. године,“ доприноси реализацији три стратешка циља:

- СЦ 1. „Развијена локална економија која се базира на конкурентним привредним субјектима, интегрисаном туристичком производу и интензивној тржишно орјентисаној пољопривредној производњи базираној на примјени напредних достигнућа“
- СЦ 3. „Јако цивилно друштво као партнер савременој локалној управи у развоју локалне заједнице“
- СЦ 2. „Подмлађена и напредна заједница која својим инспиративним амбијентом привлачи младе и образоване људе и води бригу о угроженим категоријама становништва“

Секторски/оперативни циљ (ОЦ) 2.4. „Створени бољи услови у предшколском и школском образовању и средњошколски образовни профили усклађени са потребама тржишта рада до краја 2015. године.“ доприноси реализацији два стратешка циља:

- СЦ 1. „Развијена локална економија која се базира на конкурентним привредним субјектима, интегрисаном туристичком производу и интензивној тржишно орјентисаној пољопривредној производњи базираној на примјени напредних достигнућа“
- СЦ 2. „Подмлађена и напредна заједница која својим инспиративним амбијентом привлачи младе и образоване људе и води бригу о угроженим категоријама становништва“

Овај секторски/оперативни циљ доприноси реализацији три оперативна циља економског развоја:

- ОЦ 1.1. „Одржив рурални развој са интензивном тржишно орјентисаном пољопривредном производњом до краја 2015. године“

- ОЦ 1.2. „Ојачана постојећа локална предузећа и привучено најмање 5 нових инвестиција у индустријској зони и 1000 нових радних мјеста до краја 2015. године“
- ОЦ 1.3. „Организован сектор туризма са изграђеном савременом туристичком инфраструктуром и искориштени капацитети супраструктуре до краја 2015. године“

Секторски/оперативни циљ (ОЦ) 2.5. „Унапређен социјална сигурност становника с посебном бригом о маргинализованим групама становништва са циљем запошљавања 50 лица из угрожених категорија до краја 2015. године.“ доприноси реализацији два стратешка циља:

- СЦ 3. “Јако цивилно друштво као партнер савременој локалној управи у развоју локалне заједнице“
- СЦ 2. “Подмлађена и напредна заједница која својим инспиративним амбијентом привлачи младе и образоване људе и води бригу о угроженим категоријама становништва“

Овај секторски/оперативни циљ доприноси реализацији два циља економског развоја:

- ОЦ 1.1. „Одржив рурални развој са интензивном тржишно орјентисаном пољопривредном производњом до краја 2015. године“
- ОЦ 1.2. „Ојачана постојећа локална предузећа и привучено најмање 5 нових инвестиција у индустријској зони и 1000 нових радних мјеста до краја 2015. године“

Секторски/оперативни циљ (ОЦ) 2.6. „Развијени креативни програми за анимирање становништва и створен повољан и стимулативан животни амбијент за млађу популацију до краја 2015. године“ доприноси реализацији четири стратешка циља:

- СЦ 1. Развијена локална економија која се базира на конкурентним привредним субјектима, интегрисаном туристичком производу и интензивној тржишно орјентисаној пољопривредној производњи базираној на примјени напредних достигнућа
- СЦ 3. “Јако цивилно друштво као партнер савременој локалној управи у развоју локалне заједнице“
- СЦ 2. Подмлађена и напредна заједница која својим инспиративним амбијентом привлачи младе и образоване људе и води бригу о угроженим категоријама становништва
- СЦ 4. Очувана културно-историјска и природна баштина, уређена инфраструктура и функционалан животни простор који се базирају на европским нормама за заштиту животне средине

Овај секторски/оперативни циљ доприноси реализацији једног оперативног циља економског развоја и једног оперативног циља заштите животне средине:

- ОЦ 1.3. „Организован сектор туризма са изграђеном савременом туристичком инфраструктуром и искориштени капацитети супраструктуре до краја 2015. године“
- ОЦ 3.4. „Уређено и функционално градско подручје као основа за квалитетан живот становника и развој туризма до краја 2015. године“

Интеграција са стратешким документима виших нивоа

Власти БиХ препознају важност развоја неформалног образовања и образовања одраслих. Министарство цивилних послова БиХ у сарадњи са Европском комисијом започело је процес израде закона и стратегије образовању одраслих. У том смислу, улога локалног нивоа управе постаје кључна у правцу идентификовања потреба у овом сектору и у креирању стратешких партнерстава и успостављању сарадње свих заинтересованих страна како би се одговорило на тренутне потребе привреде, али и на укупне развојне потребе.

Приједлог **Стратегије социјалног укључивања БиХ** посебан нагласак ставља на социјалну интеграцију кроз партиципацију на тржишту рада. У том смислу, Стратегија дефинише стратешке правце који су битни за општину с обзиром на дефинисане стратешке и секторски циљеве:

- Обезбједити укључивање социјално искључених категорија у активно тржиште рада,
- Обезбједити приступ свим добрима, услугама, ресурсима и правима које ће побољшати активно учешће социјално искључених на тржишту рада,
- Повећати бољу циљаност социјалних трансфера према сиромашним и угроженим категоријама становништва

Стратегија дефинише и друге приоритете од значаја за друштвени развој на подручју општине:

- Развијати капацитете пружалаца услуга социјалне заштите на локалном нивоу;
- Јачати механизме социјалног дијалога и развити партнерства и партиципацију свих релевантних актера,
- Развијати мреже социјалне заштите кроз јачање међусекторске сарадње са здравством, образовањем, институцијама тржишта рада и НВО-има,
- Обезбјеђивање ресурса за функционисање институција јавног, приватног и цивилног сектора,
- Обезбјеђивање подршке системском повећању броја уписа у високом образовању,
- Успостављање система образовања и обуку одраслих.

Стратегија развоја локалне самоуправе у Републици Српској (2009-2015), кроз дефинисане стратешке циљеве посебан нагласак ставља на локални развој, квалитет и доступност јавних услуга, јачање непосредног учешћа грађана у пословима локалне самоуправе и развијање међуопштинске сарадње. С тим у вези, Стратегија надаће дефинише неколико програма који су у директној корелацији са оперативним циљевима (ОЦ) 2.2. и (ОЦ) 2.3. друштвеног развоја:

- Програм развоја људских потенцијала (2.2)
- Програм управљања локалним развојем (2.3)
- Програм унапређења доступности услуга (3.1)
- Програм унапређења квалитета услуга (3.2)
- Програм јачања мјесних заједница (4.1)
- Програм јачања цивилног друштва (4.2)
- Програм е-учешћа (4.3)
- Програм међуопштинске сарадње (5.1)
- Програм регионалног повезивања (5.2)

Стратегија обуке за запослене у јединицама локалне самоуправе у Републици Српској (2011-2015), дефинише три стратешка циља која је неопходно остварити до краја 2015. године, а који су у директној вези са оперативним циљевима (ОЦ) 2.2 и (ОЦ) 2.3 друштвеног развоја :

1. Одговорно и проактивно управљање
2. Обезбјеђење доступности и квалитета јавних услуга
3. Јачање непосредног учешћа.

У том контексту, стратегија и систем обуке треба да допринесу остваривању следећих кључних промјена у јединицама локалне самоуправе и њиховом пољу дјеловања:

- Јачање корисничке оријентације и обезбјеђивање сталног раста грађана и других корисника услуга локалне самоуправе,
- Изградња ефикасне и професионалне локалне самоуправе, према стандардима доброг управљања,
- Олакшавање и убрзавање реализације развојних процеса и процеса европских интеграција у домену одговорности и обавеза локалне самоуправе,
- Пораст задовољства и боља међусобна сарадња запослених у јединицама локалне самоуправе.

Приоритетне области из којих су дефинисане обуке за запослене у локалним самоуправама, а које су од кључног значаја за реализацију дефинисаних оперативних циљева (ОЦ) 2.2 и (ОЦ) 2.3 друштвеног развоја, обухватају следеће теме:

- Планирање и имплементација политика локалног развоја (управљање локалним развојем, с тежиштем на имплементацију стратегија и планова)
- Привреда и унапређење пословног амбијента (релевантно административно окружење за унапређење пословања, инфраструктура јединица локалне самоуправе у функцији локалног развоја, подршка јединицама локалне самоуправе у приступима изворима финансирања за мала и средња предузећа, развој партнерства)

- Заштита животне средине (спровођење и праћење заштите животне средине, с тежиштем на промотивним и едукативним активностима у заједници)
- Европске интеграције и управљање пројектним циклусом (увод у фондове и програме ЕУ, администрирање и финансијско управљање пројектима ЕУ, планирање и припрема пројектне документације, праћење и евалуација)
- Информационе технологије и е-општина (електронско праћење предмета, МС Office, успостава и одржавање општинског web портала)
- Управљање пружањем услуга и контрола квалитета (успостава и унапређење система управљања квалитетом)
- Управљање организацијом и људским ресурсима (унутрашња организација и систематизација радних мјеста, оцјена учинка и повратна спрега, управљање обуком, лидерске вјештине, тимски рад, интерно комуницирање и односи с јавношћу, делегирање послова и мотивисање)

Остали документи који су релевантни за имплементацију плана друштвеног развоја општине Нови Град на нивоу ентитета су:

- Омладинска политика Републике Српске од 2010-2015
- Стратегија развоја образовања Републике Српске 2010-2014
- Закон о образовању одраслих Републике Српске

4.2.3. Програми, пројекти и мјере

ПЛАН ДРУШТВЕНОГ РАЗВОЈА (2011 – 2015)								
Програм	Пројекат/мјера	Веза са стратешким/секторским циљевима	Оријентациони период реализације					Носилац имплементације
			Динамика имплементације					
			2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	
ПРОГРАМ 2.1. Подршка повећању наталитета	П 2.1.1. "Конференција беба"	СЦ 2; ОЦ 2.1.	x	x	x	x	x	Општина Нови Град
ПРОГРАМ 2.1. Подршка повећању наталитета	П 2.1.2. "Начелник/ца за бебе"	СЦ 2; ОЦ 2.1.	x	x	x	x	x	Кабинет начелника општине
ПРОГРАМ 2.1. Подршка повећању наталитета	П 2.1.3. "Одговорно родитељство" - припрема и обука младих родитеља	СЦ 2; ОЦ 2.1.	x	x	x	x	x	Дом здравља; Центар за социјални рад
ПРОГРАМ 2.1. Подршка повећању наталитета	П 2.1.4. Фонда за наталитет "Враћају се роде"	СЦ 2; ОЦ 2.1.		x	x	x	x	Општина Нови Град
ПРОГРАМ 2.2. Унапређење рада локална самоуправа	П 2.2.1. Успостављање ПР службе	СЦ 3; ОЦ 2.2.		x				Кабинет начелника Општине
ПРОГРАМ 2.2. Унапређење рада локална самоуправа	П 2.2.2. Успостављање система управљања људским ресурсима	СЦ 3; ОЦ 2.2.		x				Кабинет начелника Општине
ПРОГРАМ 2.2. Унапређење рада локална самоуправа	П 2.2.3. Интранет са јединственом базом података у функцији ефикаснијег управљања имовином	СЦ 1; СЦ 3; ОЦ 1.2; ОЦ 2.2.			x			Кабинет начелника Општине
ПРОГРАМ 2.2. Унапређење рада локална самоуправа	П 2.2.4. Успостављање система праћења задовољства грађана услугама локалне самоуправе	СЦ 3; ОЦ 2.2	x	x	x	x	x	Одјељење за општу управу
ПРОГРАМ 2.2. Унапређење рада локална самоуправа	П 2.2.5. Пројекат "Е-општина"	СЦ 3; ОЦ 2.2	x	x	x	x	x	Кабинет начелника Општине
ПРОГРАМ 2.2. Унапређење рада локална самоуправа	П 2.2.6. Обука представника јединице локалне самоуправе са МУЛС РС у функцији приступања изворима финансирања за МСП	СЦ 1; СЦ 3; ОЦ 1.2; ОЦ 2.2			x			Одјељење за буџет и финансије

ПЛАН ДРУШТВЕНОГ РАЗВОЈА (2011 – 2015)								
Програм	Пројекат/мјера	Веза са стратешким/секторским циљевима	Оријентациони период реализације					Носилац имплементације
			Динамика имплементације					
			2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	
ПРОГРАМ 2.2. Унапређење рада локална самоуправа	П 2.2.7. Пројекат добре управе из области вода и заштите животне средине	СЦ 3; СЦ 4; ОЦ 2.2; ОЦ 3.1; ОЦ 3.2, ОЦ 3.5	x	x	x			Одјељење за буџет и финансије
ПРОГРАМ 2.2. Унапређење рада локална самоуправа	П 2.2.8. Организовање обука за израду пројеката и управљање пројектним циклусом према ЕУ стандардима	СЦ 1; СЦ 2; СЦ 3; СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 1.2; ОЦ 1.3; ОЦ 2.2; ОЦ 2.3; ОЦ 3.4; ОЦ 3.5.	x	x				Одјељење за буџет и финансије
ПРОГРАМ 2.2. Унапређење рада локална самоуправа	П 2.2.9. Формирање мјесних заједница	СЦ 1; СЦ 3; ОЦ 1.1; ОЦ 2.2	x	x	x	x	x	Одјељење за општу управу
ПРОГРАМ 2.2. Унапређење рада локална самоуправа	П 2.2.10 Стратегија прикупљања средстава	СЦ 1; СЦ 3; ОЦ 1.1; ОЦ 1.2; ОЦ 1.3; ОЦ 2.2	x					Одјељење за буџет и финансије
ПРОГРАМ 2.2. Унапређење рада локална самоуправа	П 2.2.11. Комуникациска стратегија	СЦ 3; ОЦ 2.2; ОЦ 2.3.	x					Кабинет начелника Општине
ПРОГРАМ 2.3. Подршка развоју цивилно друштво	П 2.3.1. Успостављање ефикасног система расподеле, праћења и вредновања буџетских средстава невладиним организацијама	СЦ 3; ОЦ 2.2; ОЦ 2.3	x					Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 2.3. Подршка развоју цивилно друштво	П 2.3.2. Подршка развоју невладиног сектора	СЦ 2; СЦ 3; ОЦ 2.2; ОЦ 2.3, ОЦ 2.5	x	x	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 2.3. Подршка развоју цивилно друштво	П 2.3.3. Информативна кампања за промовисање непосредног учешћа грађана	СЦ 2; СЦ 3; ОЦ 2.2; ОЦ 2.3		x	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 2.3. Подршка развоју цивилно друштво	П 2.3.4. Припремити и реализовати програме оспособљавања грађана, управе и одборника за активно непосредно учешће грађана	СЦ 3; ОЦ 2.2; ОЦ 2.3		x	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности

ПЛАН ДРУШТВЕНОГ РАЗВОЈА (2011 – 2015)								
Програм	Пројекат/мјера	Веза са стратешким/секторским циљевима	Орјентациони период реализације					Носилац имплементације
			Динамика имплементације					
			2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	
ПРОГРАМ 2.3. Подршка развоју цивилно друштво	П 2.3.5. Пројекат Омладинске банке	СЦ 2; СЦ 3; ОЦ 2.2; ОЦ 2.3	x					Одјељење за буџет и финансије
ПРОГРАМ 2.3. Подршка развоју цивилно друштво	П 2.3.6. „Transparens“ - општински билтен	СЦ 2; СЦ 3; ОЦ 2.2; ОЦ 2.3		x	x	x	x	ПР служба
ПРОГРАМ 2.3. Подршка развоју цивилно друштво	П 2.3.7. Локална телевизија	СЦ 2; СЦ 3; ОЦ 2.2, ОЦ 2.3					x	Општина Нови Град
ПРОГРАМ 2.4. Подршка предшколском, школском и средњем образовању	П 2.4.1. Санација и опремање школских и предшколских установа	СЦ 2; ОЦ 1.1; ОЦ 2.4	x	x	x	x	x	Општина Нови Град
ПРОГРАМ 2.4. Подршка предшколском, школском и средњем образовању	П 2.4.2. Реконструкција зграде дјечијег вртића „Пчелица маја“	СЦ 2; ОЦ 2.4	x					Општина Нови Град
ПРОГРАМ 2.4. Подршка предшколском, школском и средњем образовању	П 2.4.3. Јачање капацитета пољопривредне школе	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.1; ОЦ 2.4	x	x	x	x	x	Општина Нови Град
ПРОГРАМ 2.4. Подршка предшколском, школском и средњем образовању	П 2.4.4. Праћење и усклађивање потреба тржишта рада са средњошколским образовним профилима	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.2; ОЦ 2.4	x	x	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 2.4. Подршка предшколском, школском и средњем образовању	П 2.4.5. Правилник о стипендирању у функцији повратка младих у Нови Град по завршетку школовања	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.2	x	x	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 2.5. Брига о угроженим групама становника	П 2.5.1. Подршка санацији и изградњи стамбених објеката за избјеглице, повратнике и расељена лица	СЦ 2; ОЦ 2.5	x					Општина Нови Град
ПРОГРАМ 2.5. Брига о угроженим групама становника	П 2.5.2. Стамбено збрињавање РВИ	СЦ 2; ОЦ 2.5	x					Општина Нови Град

ПРОГРАМ 2.5. Брига о угроженим групама становника	П 2.5.3. Оснивање геријатријског центра са хоспицијем	СЦ 2; ОЦ 2.5					x		Општина Нови Град
ПРОГРАМ 2.5. Брига о угроженим групама становника	П 2.5.4. Јачање капацитета Прихватилишта за стара лица "Деветаци"	СЦ 2; ОЦ 2.5					x		Центар за социјални рад, Општина Нови Град
ПРОГРАМ 2.5. Брига о угроженим групама становника	П 2.5.5. Јачање капацитета Социјално педагошке животне заједнице	СЦ 2; ОЦ 2.5					x		Центар за социјални рад, Општина Нови Град
ПРОГРАМ 2.5. Брига о угроженим групама становника	П 2.5.6. Јачање капацитета Дневног центра за дјецу која долазе из породица са вишеструким проблемима и њихово прерастање у Дневни центар за сва лица са посебним потребама на подручју општине Нови Град	СЦ 2; ОЦ 2.5					x		Центар за социјални рад, Општина Нови Град
ПРОГРАМ 2.6. Креативни програми за становништво	П 2.6.1. Уређење излетничке зоне „Пошта“	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.					x		Општина Нови Град
ПРОГРАМ 2.6. Креативни програми за становништво	П 2.6.2. Дани културе	СЦ 1; ОЦ 2; СЦ 1.3; ОЦ 2.6.	x	x	x	x	x		Општина Нови Град; КОЦ
ПРОГРАМ 2.6. Креативни програми за становништво	П 2.6.3. Бина на тргу Младена Ољаче 2 фаза	СЦ 1; ОЦ 2; СЦ 1.3; ОЦ 2.6.	x						Општина Нови Град
ПРОГРАМ 2.6. Креативни програми за становништво	П 2.6.4. Субвенционирање закупа простора у главној улици за креативне и иновативне дјелатности и традиционалне занате	СЦ 1; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.					x		Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове
ПРОГРАМ 2.6. Креативни програми за становништво	П 2.6.5. Програм културних и спортских манифестација	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.	x	x	x	x	x		Одјељење за привреду и друштвене дјелатности; КОЦ

Програм	Пројекат/мјера	Веза са стратешким/секторским циљевима	Оријентациони период реализације					Носилац имплементације
			Динамика имплементације					
			2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	
ПРОГРАМ 2.6. Креативни програми за становништво	П 2.6.6. „Оживљавање традиционалних заната“	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.	x	x	x	x	x	Општина Нови Град; КОЦ
ПРОГРАМ 2.6. Креативни програми за становништво	П 2.6.7. Отварање дјечије играонице у оквиру Дјечијег вртића „Пчелица маја“	СЦ 2; ОЦ 2.1; ОЦ 2.4; ОЦ 2.6.		x				Општина Нови Град
ПРОГРАМ 2.6. Креативни програми за становништво	Мјера: Ревизија правилника о додјели општинских пословних простора у закуп	СЦ 1; ОЦ 2; СЦ 1.3; ОЦ 2.6.		x				Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове
ПРОГРАМ 2.6. Креативни програми за становништво	П 2.6.8. Конструктивна санација градске Вијећнице	СЦ 1; СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4	x	x				Одјељење за просторно уређење и стамбено-комуналне послове
ПРОГРАМ 2.6. Креативни програми за становништво	П 2.6.9. Истраживање, мапирање и заштита археолошког наслијеђа	СЦ 1; СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.	x	x				КОЦ
ПРОГРАМ 2.6. Креативни програми за становништво	П 2.6.10. Идентификација и поврат археолошких експоната који се налазе у збиркама других музеја	СЦ 1; СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.	x	x	x	x	x	КОЦ; Општина Нови Град
ПРОГРАМ 2.6. Креативни програми за становништво	П 2.6.11. Прикупљање културно-историјске грађе од грађана у циљу допуњавања сталне поставке музеја	СЦ 1; СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.		x	x	x		КОЦ
ПРОГРАМ 2.6. Креативни програми за становништво	П 2.6.12. Популаризација спорта и укључивање младих у клубове	СЦ 2, ОЦ 2.6.		x	x	x	x	Школе, Друштво педагога и општина Нови Град

План друштвеног развоја дефинише реализацију 46 пројеката и мјера који су груписани у 6 програма:

- **ПРОГРАМ 2.1.** Подршка повећању наталитета (веза са стратешким циљем 2, и оперативним циљем 1 друштвеног развоја)
- **ПРОГРАМ 2.2.** Унапређење рада локална самоуправа (веза са стратешким циљем 1,2,3 и 4, оперативним циљевима 2, 3 и 5 друштвеног развоја, те 1,2 и 3 економског развоја)
- **ПРОГРАМ 2.3.** Подршка развоју цивилно друштво (веза са стратешким циљевима 2 и 3, и оперативним циљевима 2, 3 и 5 друштвеног развоја)
- **ПРОГРАМ 2.4.** Подршка предшколском, школском и средњем образовању (веза са стратешки циљевима 1 и 2, оперативним циљевима 1 и 2 економског развоја, те оперативним циљем 4 друштвеног развоја)
- **ПРОГРАМ 2.5.** Брига о угроженим групама становника (веза са стратешким циљем 2, и оперативним циљем 5 друштвеног развоја)
- **ПРОГРАМ 2.6.** Креативни програми за становништво (веза са стратешким циљевима 1,2 и 4, оперативним циљем 3 економског развоја, оперативним циљевима 1,4 и 6 друштвеног развоја, те оперативним циљем 4 заштите животне средине)

Иницијативе међуопштинске сарадње

Реализација оперативних циљева друштвеног развоја општине Нови Град, прије свега захтјева интензивну сарадњу у погледу размјене добрих искустава и формирања заједничких креативних програма за остатак становништва:

1. Сарадња са другим општинама у циљу кориштења најбољих пракси и модела за формирање локалног фонда за подршку наталитету,
2. Кориштење најбољих пракси за увођење е-управе,
3. Сарадња у оквиру неформалне платформе унског слива,
4. Сарадња са другим општинама у оквиру пројекта Омладинска банка,
5. Пројекти културне размјене и сарадње,

ПРОГРАМ 2.1. Подршка повећању natalитета

- П 2.1.1. "Конференција беба"
- П 2.1.2. "Начелник/ца за бебе"
- П 2.1.3. "Одговорно родитељство" - припрема и обука младих родитеља
- П 2.1.4. Фонда за natalитет "Враћају се роде"

ПРОГРАМ 2.2. Унапређење рада локална самоуправа

- П 2.2.1. Успостављање ПР службе
- П 2.2.2. Успостављање система управљања људским ресурсима
- П 2.2.3. Интранет са јединственом базом података у функцији ефикаснијег управљања имовином
- П 2.2.4. Успостављање система праћења задовољства грађана услугама локалне самоуправе
- П 2.2.5. Пројекат "Е-општина" - израда студије и успостављање електронске управе
- П 2.2.6. Обука представника јединице локалне самоуправе са МУЈС РС у функцији приступања изворима финансирања за МСП
- П 2.2.7. Пројекат добре управе из области вода и заштите животне средине
- П 2.2.8. Организовање обука за израду пројеката и управљање пројектним циклусом према ЕУ стандардима
- П 2.2.9. Формирање мјесних заједница
- П 2.2.10 Стратегија прикупљања средстава у доброј управи
- П 2.2.11 Комуникацијска стратегија

ПРОГРАМ 2.3. Подршка развоју цивилно друштво

- П 2.3.1. Успостављање ефикасног система расподеле, праћења и вредновања буџетских средстава невладиним организацијама
- П 2.3.2. Подршка развоју невладиног сектора
- П 2.3.3. Информативна кампања за промовисање непосредног учешћа грађана
- П 2.3.4. Припремити и реализовати програме оспособљавања грађана, управе и одборника за активно непосредно учешће грађана
- П 2.3.5. Пројекат Омладинске банке
- П 2.3.6. „Transparens“ - општински билтен
- П 2.3.7. Локална телевизија

ПРОГРАМ 2.4. Подршка предшколском, школском и средњем образовању

- П 2.4.1. Санација и опремање школских и предшколских установа
- П 2.4.2. Реконструкција зграде дјечијег вртића „Пчелица маја“
- П 2.4.3. Јачање капацитета пољопривредне школе
- П 2.4.4. Праћење и усклађивање потреба тржишта рада са средњошколским профилима образовања
- П 2.4.5. Правилник о стипендијама у функцији повратка младих у Нови Град по завршеном школовању

ПРОГРАМ 2.5. Брига о угроженим групама становника

- П 2.5.1. Подршка санацији и изградњи стамбених објеката за избјеглице, повратнике и расељена лица
- П 2.5.2. Стамбено збрињавање РВИ
- П 2.5.3. Оснивање геријатријског центра са хоспицијем
- П 2.5.4. Јачање капацитета Прихватилишта за стара лица "Деветаци"
- П 2.5.5. Јачање капацитета Социјално педагошке животне заједнице
- П 2.5.6. Јачање капацитета Дневног центра за дјецу која долазе из породица са вишеструким проблемима и њихово прерастање у Дневни центар за сва лица са посебним потребама на подручју општине Нови Град

ПРОГРАМ 2.6. Креативни програми за становништво

- П 2.6.1. Уређење излетничке зоне „Пошта“
- П 2.6.2. Дани културе
- П 2.6.3. Бина на тргу Младена Ољаче 2 фаза
- П 2.6.4. Субвенционирање закупа простора у главној улици за креативне и иновативне дјелатности и традиционалне занате
- П 2.6.5. Програма културних и спортских манифестација
- П 2.6.6. „Оживљавање традиционалних заната“
- П 2.6.7. Отварање дјечије играонице у оквиру Дјечијег вртића „Пчелица маја“
- Мјера: Ревизија правилника о додјели општинских пословних простора у закупу
- П 2.6.8. Конструктивна санација градске Вијећнице
- П 2.6.9. Истраживање, мапирање и заштита археолошког наслијеђа
- П 2.6.10. Идентификација и поврат археолошких експоната који се налазе у збиркама других музеја
- П 2.6.11. Прикупљање културно-историјске грађе од грађана у циљу допуњавања сталне поставке музеја
- П 2.6.12. Популаризација спорта и укључивање младих у клубове

4.2.4. Процјена очекиваних исхода са индикаторима

Секторски/оперативни циљ	Индикатори на нивоу секторског циља	Индикатори на програмско – пројектном нивоу
<p>ОЦ 2.1. „Повећана стопа наталитет за 20% до краја 2015. године.“</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Број новорођених 2015. повећана за најмање 20% у односу на 2009. годину • Смањен одлив радно способног становништва за 50% 	<ul style="list-style-type: none"> • Одржано најмање 5 манифестација за промоцију наталитета, • Најмање 30 родитеља годишње користи савјетодавне услуге (одговорно родитељство) • Основан Фонд за наталитет који је подржало најмање 200 грађана и 5 привредних субјеката
<p>ОЦ 2.2. „Савремена и ефикасна локална управа са јаким капацитетима за процесе интеграције у ЕУ до краја 2015. године.“</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Организоване најмање 3 јавне расправе годишње по питању доношења кључних одлука на локалном нивоу • Ревидирано најмање 50% кључних подзаконских аката који ће бити прилагођени стандардима Европске уније • Имплементирана најмање 2 пројекта из предприступних фондова ЕУ до краја 2015. 	<ul style="list-style-type: none"> • Успостављена ПР служба општине • Успостављен систем управљања људским ресурсима • Израђана јединствена база података увезана интранет мрежом • Уведен систем Е-општина • Најмање 20 службеника административне службе завршило релевантне обуке • Формиране мјесне заједнице • Израђена и усвојена стратегија прикупљања средстава • Израђена и усвојена комуникациона стратегија
<p>ОЦ 2.3. „Омогућити организацијама цивилног друштва да преузму активнију улогу у друштвеном дијалогу, процесу реформи и доношења одлука на локалном нивоу до краја 2013. године.,,</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Одржано најмање 4 консултативна састанка годишње са организацијама цивилног друштва у циљу доношења кључних одлука за локлану заједницу • 15 локалних организација има попутно развијене властите капацитете за заступање интереса циљних група са најмање 75 реализованих пројекта • Број иницијатива цивилног 	<ul style="list-style-type: none"> • Успостављен систем праћења и вредновања буџетских средстава који се додјелују невладиним организацијама • Најмање 50.000 КМ годишње се реализује кроз пројектни систем финансирања активности невладиних организација • Проведено најмање 3 програма и обука за грађане и одборнике у циљу активног

	друштва	<p>учешћа грађана у локалним процесима</p> <ul style="list-style-type: none"> • Кроз пројекат Омладинска банка подржано најмање 9 пројекта неформалних група младих • Годишње се публикује најмање 6 издања општинског билтена • Основана локалне телевизија
ОЦ 2.4. „Створени бољи услови у предшколском и школском образовању и средњошколски образовни профили усклађени са потребама тржишта рада до краја 2015. године.“	<ul style="list-style-type: none"> • Смањен број ученика са подручја општине који похађају средњошколску наставу ван мјеста боравка за 40 % • Повећан број дјеце у предшколској установи за 30% 	<ul style="list-style-type: none"> • Реализовано 10 пројеката санације и опремања школских објеката • Реконструисана зграда вртића • Осигуран континуитет рада пољопривредне школе са тенденцијом раста броја ученика за 10% годишње • Урађена и примјењена анализа потреба увођење нових средњошколских профила усклађених са потребама тржишта рада • Ревидиран правилник о стипендирању студената
ОЦ 2.5. „Унапређена социјална сигурност становника с посебном бригом о угроженим групама становништва са циљем запошљавања 50 лица из угрожених категорија до краја 2015. године.“	<ul style="list-style-type: none"> • Најмање 50 особа из угрожених категорија добило запослење у МСП и кроз пројекте samozapošljavanja • Кроз различите пројекте и програме обухваћено најмање 300 лица из угрожених група становништва • Износ додјељених средстава за туђу његу и помоћ 	<ul style="list-style-type: none"> • Најмање 270 лица из категорија избјеглица, расељених и повраника стамбено збринито • Стамбено збринито најмање 18 лица из категорије РВИ • Основан геријатријски центар са хоспицијем • Саниран и реконструисан дом за стара лица у Деветацима • Санација објеката и уређење дворишта СПЖЖ-а • Проширени капацитети Дневног центра за дјецу из породица са вишетруким проблемима за прерастање у дневни центар за сва лица са посебним потребама
ОЦ 2.6 „ Развијени креативни програми за анимирање становништва и	<ul style="list-style-type: none"> • Број посјетилаца догађања – 4000 годишње 	<ul style="list-style-type: none"> • Годишње се организује најмање 25 спортских и културних догађања (град и

<p>створен повољан и стимулативан животни амбијент до краја 2015. године.“</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Број учесника на догађајима годишње – 300 • Број инфраструктурних пројеката који унапређују животни амбијент	<p>села)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Изграђена бина на тргу Младена Ољаче • Отворена дјечија играоница у простору Дјечијег вртића • Реконструисана и санирана градска вијећница • Израђана мапа археолошких локалитета на подручју општине • Најмања 15 музејских експоната враћено у збирку музеја • Организоване најмање 4 акције прикупљања културно-историјска грађе од грађана
--	--	---

4.3. План заштите животне средине

4.3.1. Стратешко фокусирање

SWOT анализа заштите животне средине општине Нови Град

Снаге које карактеришу општину Нови Град у области заштите животне средине се прије свега огледају у планском регулисању ове области стратешким документима, богатством и високим степеном очуваности животне средине као и солидно уређеним системом управљања чврстим отпадом. Значајне снаге у овој области представља и уредно снабдјевање станивништва квалитетном водом за пиће као и ефикасан систем заштите од поплава градског подручја општине Нови Град.

И поред значајних предности у односу на друге општине, општина Нови Град треба да уложи додатне напоре у даљњем унапријеђењу система прикупљања односно селекције крутог отпада, уређењу стања изворишта питке воде, уређењу водотока – нарочито у градском подручју али и што је можда и најзначајније утицати на развој свијести грађана по питању екологије и заштите животне средине. Значајну пажњу у наредном периоду је потребно дати и унапријеђењу људских ресурса у овој области, санацији и изградњи водоводних и канализационих система са колекторима, регулисати управљање водоводним системима у руралним подручјима као и регулисати грађење у осјетљивим подручјима а прије свега на обалама ријека.

Снаге	Слабости
<ul style="list-style-type: none"> • Усвојен Стратешки план за заштиту вода и животне средине • Чиста и здрава животна средина • Богатство водом и шумама • Санирана и уређана градска депонија • Ефикасан систем прикупљања комуналног отпада • Уредно снабдјевање квалитетном водом за пиће • Пројекат ГОВ WADE • Формирана комисија за ВОС • Успостављена ГИС база података • Добра наплата комуналних услуга • Изграђен систем заштите од поплава у градском 	<ul style="list-style-type: none"> • Непостојање селективног прикупљања комуналног отпада • Слаба покривеност комуналном инфраструктуром руралних дијелова општине • Постојећа изворишта у центру града са својим капацитетима онемогућавају санитарну заштиту у складу са законским прописима и даље ширење водоводног система • Слабо развијена еколошка свијест становништва • Непостојање пречистача и колектора • Дефицитарни професионални кадрови • Нежурирана ГИС база података • Непостојање градског система централног гријања • Дивље депоније у руралним подручјима, нарочито оне уз водотоке • Главно градско извориште воде се налази у центру града што онемогућује санитарну заштиту у складу са законским прописима • Неуређеност водотока и корита ријека Уна и Сане • Нелегална експлоатација минералних сировина • Дотрајала градска водоводна и канализациона мрежа (посојећи губици у градској водоводној мрежи 55%) • Неадекватна опремљеност локалних комуналних предузећа • Непостојање организованог управљања локалним сеоским водоводима • Нерегулисана градња на обалама ријека

	<ul style="list-style-type: none"> • Непостојање ЛЕАП-а и СЕАП-а
Прилике	Пријетње
<ul style="list-style-type: none"> • Комунална предузећа у власништву општине • Пројекат ЕиБ-а • Европски фондови • Прекогранична сарадња • Приступање Covenant of Mayors and EuropeEnergy 	<ul style="list-style-type: none"> • Дивља градња • Непримјењивање донесени закона и непридржавање усвојених конвенција и споразума • Климатске промјене и учестале елементарне непогоде • Нерационална употреба хербицида и пестицида • Нерационална експлоатација рудног и минералног богатства

4.3.2. Секторски/оперативни циљеви заштите животне средине

ОЦ 3.1. „Организованим водоснабдијевањем покривено 60% становника уз успостављање и провођење бољег система управљања локалним водоводима и заштита изворишта до краја 2015. године“

ОЦ 3.2. „Организовано одвођење отпадних вода за најмање 30% становника у руралним срединама до краја 2015. године“

ОЦ 3.3. „Израђена нова и ревидирана постојећа просторно-планска документација до краја 2015. године“

ОЦ 3.4. „Уређено и функционално градско подручје као основа за квалитетан живот становника и развој туризма до краја 2015. године“

ОЦ 3.5. „Ојачани институционални капацитети у области заштите околине и енергетске ефикасности уз укљученост грађана и заинтересованих страна, који ће реализовати најмање 7 пројеката из ових области до краја 2015. године“

Циљеви заштите животне средине и културно-историског наслеђења су у директној вези са три стратешка циља али њихова реализација је у уској корелацији и са циљевима из свих других области.

Секторски/оперативни циљ (ОЦ) 3.1. „Организованим водоснабдијевањем покривено 60% становника уз успостављање и провођење бољег система управљања локалним водоводима и заштите изворишта до краја 2015. године“ доприноси реализацији 3 стратешка циља:

- СЦ 1. „Развијена локална економија која се базира на конкурентним привредним субјектима, интегрисаном туристичком производу и интензивној тржишно орјентисаној пољопривредној производњи базираној на примјени напредних достигнућа.“
- СЦ 2. „Подмлађена и напредна заједница која својим инспиративним амбијентом привлачи младе и образоване људе и води бригу о угроженим категоријама становништва.“
- СЦ 4. „Очувана културна и природна баштина, уређена инфраструктура и функционалан животни простор који се базирају на европским нормама за заштиту животне средине.“

Овај секторски/оперативни циљ доприноси реализацији 4 оперативна циља:

- ОЦ 1.1. „Одржив рурални развој са интензивном тржишно орјентисаном пољопривредном производњом до краја 2015. године“
- ОЦ 1.3. „Организован сектор туризма са изграђеном савременом туристичком инфраструктуром и искориштеним капацитетима супраструктуре до краја 2015. године“
- ОЦ 4.3. „Уређено и функционално градско подручје као основа за квалитетан живот становника и развој туризма до краја 2015. године“
- ОЦ 4.4. „Ојачани институционални капацитети у области заштите околине и енергетске ефикасности уз укљученост грађана и заинтересованих страна, који ће реализовати најмање 7 пројеката из ових области до краја 2015. године“

Секторски/оперативни циљ (ОЦ) 3.2. „Организовано одвођење отпадних вода за најмање 30% становника у руралним срединама до краја 2013. године“ доприноси реализацији 3 стратешка циља:

- СЦ 1. „Развијена локална економија која се базира на конкурентним привредним субјектима, интегрисаном туристичком производу и интензивној тржишно орјентисаној пољопривредној производњи базираној на примјени напредних достигнућа.“
- СЦ 2. „Подмлађена и напредна заједница која својим инспиративним амбијентом привлачи младе и образоване људе и води бригу о угроженим категоријама становништва.“
- СЦ 4. „Очувана културна и природна баштина, уређена инфраструктура и функционалан животни простор који се базирају на европским нормама за заштиту животне средине.“

Овај секторски/оперативни циљ доприноси реализацији 4 оперативна циља:

- ОЦ 1.1. „Одржив рурални развој са интензивном тржишно орјентисаном пољопривредном производњом до краја 2015. године“
- ОЦ 1.3. „Организован сектор туризма са изграђеном савременом туристичком инфраструктуром и искориштеним капацитетима супраструктуре до краја 2015. године“
- ОЦ 4.3. „Уређено и функционално градско подручје као основа за квалитетан живот становника и развој туризма до краја 2015. године“
- ОЦ 4.4. „Ојачани институционални капацитети у области заштите околине и енергетске ефикасности уз укљученост грађана и заинтересованих страна, који ће реализовати најмање 7 пројеката из ових области до краја 2015. године“

Секторски/оперативни циљ (ОЦ) 3.3. „Израђена нова и ревидирана постојећа просторно-планска документација до краја 2015. године“ доприноси реализацији 2 стратешка циља:

- СЦ 1. „Развијена локална економија која се базира на конкурентним привредним субјектима, интегрисаном туристичком производу и интензивној тржишно орјентисаној пољопривредној производњи базираној на примјени напредних достигнућа.“
- СЦ 4. „Очувана културна и природна баштина, уређена инфраструктура и функционалан животни простор који се базирају на европским нормама за заштиту животне средине.“

Овај секторски/оперативни циљ доприноси реализацији 8 оперативних циљева:

- ОЦ 1.1. „Одржив рурални развој са интензивном тржишно орјентисаном пољопривредном производњом до краја 2015. године“
- ОЦ 1.2. „Ојачана постојећа локална предузећа и привучено најмање 5 нових инвестиција у индустријској зони и 1000 нових радних мјеста до краја 2015. године“
- ОЦ 1.3. „Организован сектор туризма са изграђеном савременом туристичком инфраструктуром и искориштеним капацитетима супраструктуре до краја 2015. године“
- ОЦ 3.1. „Савремена и ефикасна локална управа са јаким капацитетима за процесе интеграције у ЕУ до краја 2015. године.“

- ОЦ 4.1. „Организованим водоснабдијевањем покривено 60% становника уз успостављање и провођење бољег система управљања локалним водоводима и заштита изворишта до краја 2015. године“
- ОЦ 4.2. „Организовано одвођење отпадних вода за најмање 30% становника у руралним срединама до краја 2015. године“
- ОЦ 4.4. „Уређено и функционално градско подручје као основа за квалитетан живот становника и развој туризма до краја 2015. године“
- ОЦ 4.5. „Ојачани институционални капацитети у области заштите околине и енергетске ефикасности уз укљученост грађана и заинтересованих страна, који ће реализовати најмање 7 пројеката из ових области до краја 2015. Године“

Секторски/оперативни циљ (ОЦ) 3.4. „Уређено и функционално градско подручје као основа за квалитетан живот становника и развој туризма до краја 2015. године“ доприноси реализацији 3 стратешка циља:

- СЦ 1. „Развијена локална економија која се базира на конкурентним привредним субјектима, интегрисаном туристичком производу и интензивној тржишно оријентисаној пољопривредној производњи базираној на примјени напредних достигнућа.“
- СЦ 2. „Подмлађена и напредна заједница која својим инспиративним амбијентом привлачи младе и образоване људе и води бригу о угроженим категоријама становништва.“
- СЦ 4. „Очувана културна и природна баштина, уређена инфраструктура и функционалан животни простор који се базирају на европским нормама за заштиту животне средине.“

Овај секторски/оперативни циљ доприноси реализацији 4 оперативна циља:

- ОЦ 1.3. „Организован сектор туризма са изграђеном савременом туристичком инфраструктуром и искориштеним капацитетима инфраструктуре до краја 2015. године“
- ОЦ 2.4. „Развијени креативни програми за анимирање становништва и створен повољан и стимулативан животни амбијент за млађу популацију до краја 2015. године.“
- ОЦ 3.1. „Савремена и ефикасна локална управа са јаким капацитетима за процесе интеграције у ЕУ до краја 2015. године.“
- ОЦ 4.5. „Ојачани институционални капацитети у области заштите околине и енергетске ефикасности уз укљученост грађана и заинтересованих страна, који ће реализовати најмање 7 пројеката из ових области до краја 2015. Године“

Секторски/оперативни циљ (ОЦ) 3.5. „Ојачани институционални капацитети у области заштите околине и енергетске ефикасности уз укљученост грађана и заинтересованих страна, који ће реализовати најмање 7 пројеката из области заштите околине који се финансирају из различитих извора укључујући и ЕУ фондове до 2015. године“ доприноси реализацији сва 4 стратешка циља:

- СЦ 1 „Развијена локална економија која се базира на конкурентним привредним субјектима, интегрисаном туристичком производу и интензивној тржишно оријентисаној пољопривредној производњи базираној на примјени напредних достигнућа.“
- СЦ 2 „Подмлађена и напредна заједница која својим инспиративним амбијентом привлачи младе и образоване људе и води бригу о угроженим категоријама становништва.“
- СЦ 3 „Јако цивилно друштво као партнер савременој локалној управи у развоју локалне заједнице.“
- СЦ 4 „Очувана културна и природна баштина, уређена инфраструктура и функционалан животни простор који се базирају на европским нормама за заштиту животне средине.“

Овај секторски/оперативни циљ доприноси реализацији 5 оперативних циљева:

- ОЦ 1.3. „Организован сектор туризма са изграђеном савременом туристичком инфраструктуром и искориштеним капацитетима супраструктуре до краја 2015. године“
- ОЦ 2.4. „Развијени креативни програми за анимирање становништва и створен повољан и стимулативан животни амбијент за млађу популацију до краја 2015. године.“
- ОЦ 3.1. „Савремена и ефикасна локална управа са јаким капацитетима за процесе интеграције у ЕУ до краја 2015. године.“
- ОЦ 3.2. „Омогућити организацијама цивилног друштва да преузму активнију улогу у друштвеном дијалогу, процесу реформи и доношења одлука на локаном нивоу до краја 2015. године.,,
- ОЦ 4.4. „Уређено и функционално градско подручје као основа за квалитетан живот становника и развој туризма до краја 2015. године“

Секторски/оперативни циљ (ОЦ) 3.6. „Унапређена енергетска ефикасност, подигнута свијест грађана, климатске промјене и обновљиви извори енергије до краја 2015. године“ доприноси реализацији 2 стратешка циља:

- СЦ 1 „Развијена локална економија која се базира на конкурентним привредним субјектима, интегрисаном туристичком производу и интензивној тржишно орјентисаној пољопривредној производњи базираној на примјени напредних достигнућа.“
- СЦ 4 „Очувана културна и природна баштина, уређена инфраструктура и функционалан животни простор који се базирају на европским нормама за заштиту животне средине.“

Овај секторски/оперативни циљ доприноси реализацији 4 оперативна циља:

- ОЦ 1.1. „Одржив рурални развој са интензивном тржишно орјентисаном пољопривредном производњом до краја 2015. године“
- ОЦ 3.1. „Савремена и ефикасна локална управа са јаким капацитетима за процесе интеграције у ЕУ до краја 2015. године.“
- ОЦ 3.2. „Омогућити организацијама цивилног друштва да преузму активнију улогу у друштвеном дијалогу, процесу реформи и доношења одлука на локаном нивоу до краја 2015. године.,,
- ОЦ 4.4. „Уређено и функционално градско подручје као основа за квалитетан живот становника и развој туризма до краја 2015. године“

Интеграција са стратешким документима виших нивоа

Најзначајнији стратешки документ из области животне средине на нивоу БиХ је **Акциони план заштите животне средине Босне и Херцеговине (НЕАП)**. Осам приоритетних области НЕАП-а су:

- Водни ресурси/отпадне воде
- Одрживи развој руралних подручја
- Управљање животном средином (информациони систем/ интегрално планирање/ едукација)
- Заштита биолошке и пејзажне разноликости
- Отпад/управљање отпадом
- Привреда/одрживи развој привреде
- Јавно здравље

Иначе, области - «Законско и институционално јачање» и «Израда документационе основе за планирање и управљање животном средином» су препознате као услов за имплементацију предвиђених активности у свим другим областима.

Секторски циљеви 1, 2 су повезани са приоритетном облашћу 1 - Водни ресурси/отпадне воде, док је секторски циљ 5 повезан са приоритетном облашћу 5 - Отпад / управљање отпадом, као и приоритетном облашћу 3 – Управљање животном средином.

Приоритетне мјере и активности повезане са секторским циљевима 1, 2 су:

- реализација пројеката дугорочног водоснабдијевања становништва у најугроженијим регионима у БиХ (посебно повећање учешћа крашких подземних вода за потребе водоснабдијевања у сјеверозападном и западном дијелу БиХ);
- израда и реализација пројеката за изградњу нових и санацију постојећих система за пречишћавање отпадних вода;
- санација постојећих и изградња нових канализационих система у најугроженијим регионима у БиХ;
- изградња нових и довођење постојећих система одбране од поплава (насипи и црпне станице), на ниво потребне сигурности, заштите становништва и земљишно-материјалних добара.

На нивоу Републике Српске не постоји цјеловити стратешки еколошки документ, као што је то случај са Федерацијом БиХ. Од стратешких докумената интегралног карактера који се баве и заштитом животне средине треба поменути **Просторни план Републике Српске до 2015. године и Стратешки план руралног развоја РС 2010 – 2015.**

Просторни план Републике Српске у поглављу „Даље просторно и урбанистичко планирање“ (стр. 218 и 219) наглашава потребу за израдом стратешке просторно – планске документације: регионалних просторних планова, просторних планова посебних подручја, просторних планова општина и урбанистичких планова, што кореспондира са секторским циљем 3, као и

Други значајан стратешки документ интегралног карактера који се баве и заштитом животне средине, а који је донесен на ентитетском нивоу, јесте **Стратешки план руралног развоја РС 2010 – 2015.** Стратешки циљ 3 из овог документа – Побољшање услова живота и увођење веће разноликости код остваривања прихода у руралној економији, односно специфични циљ 3.1 – Изградња и одржавање сеоске инфраструктуре кореспондира са секторским циљем 2.

4.3.3. Пројекти, програми и мјере

ПЛАН ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ 2011 – 2015								
Програм	Пројекти/мјере	Веза са стратешким/секторским циљевима	Оријентациони период реализације/					Носилац/носиоци имплементације
			динамика имплементације					
			2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	
Програм 3.1. Реконструкција, рехабилитација и проширење канализационе и водоводне мреже	П 3.1.1. Санитарна заштита изворишта Млакве	СЦ 4; ОЦ 3.1; ОЦ 3.4, ОЦ 3.5; ОЦ3.1.		x				Одјељење за буџет и финансије; ПИТ тим
Програм 3.1. Реконструкција, рехабилитација и проширење канализационе и водоводне мреже	П 3.1.2. Реконструкција градске водоводне мреже	СЦ 4; ОЦ 3.1; ОЦ 3.4		x				Одјељење за буџет и финансије; ПИТ тим
Програм 3.1. Реконструкција, рехабилитација и проширење канализационе и водоводне мреже	П 3.1.3. Изградња секундарне водоводне меже у насељима Пољавнице, Равнице и Д. Водичево	СЦ 1; СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 3.1		x				Одјељење за буџет и финансије; ПИТ тим
Програм 3.1. Реконструкција, рехабилитација и проширење канализационе и водоводне мреже	П 3.1.4. Изградња примарне водоводне мреже за насеља Рудице, Ракани, Матавази и Блатна	СЦ 1; СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 3.1				x		Одјељење за буџет и финансије; ПИТ тим
Програм 3.1. Реконструкција, рехабилитација и проширење канализационе и водоводне мреже	П 3.1.5. Изградња водоводне мреже у насељу Рашће	СЦ 1; СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 3.1	x					Одјељење за буџет и финансије; ПИТ тим
Програм 3.1. Реконструкција, рехабилитација и проширење канализационе и водоводне мреже	П 3.1.6. Изградња канализационе мреже са пречистачем отпадних вода у насељу Сводна	СЦ 1, СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 3.2			x			Одјељење за буџет и финансије; ПИТ тим
Програм 3.1. Реконструкција, рехабилитација и проширење канализационе и водоводне мреже	П 3.1.7. Изградња локалног канализационог система у насељу Благај, фаза I	СЦ 1, СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 3.2	x					Одјељење за буџет и финансије; ПИТ тим
Програм 3.1. Реконструкција, рехабилитација и проширење канализационе и водоводне мреже	П 3.1.8. Канализација Рога	СЦ 1, СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 3.2		x				Одјељење за буџет и финансије; Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове
Програм 3.1. Реконструкција, рехабилитација и проширење канализационе и водоводне мреже	П 3.1.9. Изградња канализационе мреже у улици Меше Селимовића	СЦ 4; ОЦ 3.4		x				Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове

ПЛАН ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ 2011 – 2015								
Програм	Пројекти/мјере	Веза са стратешким/секторским циљевима	Оријентациони период реализације/					Носилац/носиоци имплементације
			динамика имплементације					
			2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	
Програм 3.1. Реконструкција, рехабилитација и проширење канализационе и водоводне мреже	П 3.1.10. Реконструкција водовода у Благају	СЦ 1; СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 3.1	x					Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове
Програм 3.1. Реконструкција, рехабилитација и проширење канализационе и водоводне мреже	П 3.1.11. Водовод Мала Новска Рујишка	СЦ 1; СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 3.1	x					Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове
Програм 3.1. Реконструкција, рехабилитација и проширење канализационе и водоводне мреже	П 3.1.12. Изградња канализација у Рудицама, Раканима и Блатни	СЦ 1; СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 3.2				x		Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове
Програм 3.1. Реконструкција, рехабилитација и проширење канализационе и водоводне мреже	П 3.1.13. Градски пречиштач	СЦ 4; ОЦ 3.2, ОЦ 3.4				x	x	Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове, Одјељење за буџет и финансије
Програм 3.1. Реконструкција, рехабилитација и проширење канализационе и водоводне мреже	П 3.1.14. Студија за регулисање одвођења отпадних вода	СЦ 1; СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 3.2, ОЦ 3.5.		x				Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове
Програм 3.1. Реконструкција, рехабилитација и проширење канализационе и водоводне мреже	Мјера: Ревидирање постојећих одлука из области управљања водама и институционализација правног оквира за управљање канализационим и водоводним системима	СЦ 3; СЦ 4; ОЦ 2.2 ОЦ 3.1; ОЦ 3.2; ОЦ 3.5	x	x				Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове, Одјељење за буџет и финансије
ПРОГРАМ 3.2. Израда и ажурирање просторно-планске документације	П 3.2.1. Израда просторног плана општине Нови Град	СЦ 3; СЦ 4, ОЦ 2.2; ОЦ 3.3; ОЦ 3.4		x				Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове
ПРОГРАМ 3.2. Израда и ажурирање просторно-планске документације	П 3.2.2. Ревизија урбанистичког плана подручја општине Нови Град	СЦ 3; СЦ 4, ОЦ 2.2; ОЦ 3.3; ОЦ 3.4			x			Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове
ПРОГРАМ 3.2. Израда и ажурирање просторно-планске документације	П 2.2.3. Израда регулационог плана насеља Прекосања	СЦ 3; СЦ 4, ОЦ 2.2; ОЦ 3.3; ОЦ 3.4				x		Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове
ПРОГРАМ 3.2. Израда и ажурирање просторно-планске документације	П 2.2.4. Израда регулационог плана насеља Урије	СЦ 3; СЦ 4, ОЦ 2.2; ОЦ 3.3; ОЦ 3.4					x	Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове

ПЛАН ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ 2011 – 2015								
Програм	Пројекти/мјере	Веза са стратешким/секторским циљевима	Оријентациони период реализације/					Носилац/носиоци имплементације
			динамика имплементације					
			2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	
ПРОГРАМ 3.2. Израда и ажурирање просторно-планске документације	П 2.2.5. Ревизија Регулационих планова насеља Јабланица и Реповац	СЦ 3; СЦ 4, ОЦ 2.2; ОЦ 3.3; ОЦ 3.4				x		Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове
ПРОГРАМ 3.2. Израда и ажурирање просторно-планске документације	П 2.2.6. Ревизија Регулационог плана Туњица и Лонца	СЦ 3; СЦ 4, ОЦ 2.2; ОЦ 3.3; ОЦ 3.4					x	Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове
ПРОГРАМ 3.2. Израда и ажурирање просторно-планске документације	П 2.2.7. Израда регулационог плана насеља Млакве	СЦ 3; СЦ 4, ОЦ 2.2; ОЦ 3.3; ОЦ 3.4					x	Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове
ПРОГРАМ 3.3. Уређење градског подручја	П 3.3.1. Реконструкција главне улице	СЦ 1; СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6; ОЦ 3.4	x	x				Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове
ПРОГРАМ 3.3. Уређење градског подручја	П 3.3.2. Асвалтирање споредних градских улица и површина	СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4	x	x	x	x	x	Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове, Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 3.3. Уређење градског подручја	П 3.3.3. Санација Градске галерије	СЦ 1, СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4	x	x				Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове; КОЦ
ПРОГРАМ 3.3. Уређење градског подручја	П 3.3.4. Пројекат реконструкције дрвореда у Новом Граду	СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4		x				Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове
ПРОГРАМ 3.3. Уређење градског подручја	П 3.3.5. Пројекат „Мали Парк“	СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4		x				Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове
ПРОГРАМ 3.3. Уређење градског подручја	П 3.3.6. Реконструкција централног парка	СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4				x		Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове
ПРОГРАМ 3.3. Уређење градског подручја	П 3.3.7. Уређење градских плажа и формирање нових купалишта	СЦ 1, СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4		x				Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове; Одјељење за буџет и финансије
ПРОГРАМ 3.3. Уређење градског подручја	П 3.3.8. Програм уређења градских зелених површина	СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4; 3.5	x					Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове, Комус
ПРОГРАМ 3.3. Уређење градског подручја	П 3.3.9. Пјешачка стаза до стадиона "Млакве"	СЦ 1, СЦ 2; ОЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4		x				Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове

ПЛАН ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ 2011 – 2015								
Програм	Пројекти/мјере	Веза са стратешким/секторским циљевима	Оријентациони период реализације/					Носилац/носиоци имплементације
			динамика имплементације					
			2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	
ПРОГРАМ 3.3. Уређење градског подручја	П 3.3.10. Планирање, пројектовање и уређење градског гробља "Јабланица 2" и изградња капеле	СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4			x			Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове
ПРОГРАМ 3.3. Уређење градског подручја	П 3.3.11. Водене завјесе: Симбол двије ријеке	СЦ 1; СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4	x	x				Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове; Одјељење за буџет и финансије
ПРОГРАМ 3.3. Уређење градског подручја	П 3.3.12. Измјештање Зелене пијаци	СЦ 4, ОЦ 3.4				x		Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове; Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 3.4. Екологија и енергетска ефикаснос	П 3.4.1. Реконструкција јавне расвјете у функцији побољшања енергетске ефикасности	СЦ 4; ОЦ 3.4; ОЦ 3.5			x			Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове
ПРОГРАМ 3.4. Екологија и енергетска ефикаснос	П 3.4.2. Реконструкција градског система за гријање уз кориштење обновљивих извора енергије	СЦ 4; ОЦ 3.4; ОЦ 3.5				x		Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове
ПРОГРАМ 3.4. Екологија и енергетска ефикаснос	П 3.4.3. Студија изводљивости за кориштење алтернативних извора енергије	СЦ 4; ОЦ 3.4; ОЦ 3.5				x		Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове
ПРОГРАМ 3.4. Екологија и енергетска ефикаснос	П 3.4.4. Пилот пројекат успостављен систем селективног прикупљања отпада на градском подручју	ОЦ 2; СЦ 4; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4; ОЦ 3.5	x	x				Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове, Комус
ПРОГРАМ 3.4. Екологија и енергетска ефикаснос	П 3.4.5. Рјешен проблем комуналног отпада у руралним срединама	СЦ 1; СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 3.5				x		Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове, Комус
ПРОГРАМ 3.4. Екологија и енергетска ефикаснос	П 3.4.6. Уређење (санација) обала Уне и Сане	СЦ 1, СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4; ОЦ 3.5	x	x	x	x	x	Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове, Одјељење за буџет и финансије
ПРОГРАМ 3.4. Екологија и енергетска ефикаснос	П 3.4.7. Чишћење корита Уне и Сане	СЦ 1, СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4; ОЦ 3.5				x		Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове

ПЛАН ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ 2011 – 2015								
Програм	Пројекти/мјере	Веза са стратешким/секторским циљевима	Оријентациони период реализације/					Носилац/носиоци имплементације
			динамика имплементације					
			2011.	2012.	2013.	2014.	2015.	
ПРОГРАМ 3.4. Екологија и енергетска ефикаснос	П 3.4.8. Садња заштитног декоративног појаса око асвалтираних платоа за контејнере	СЦ 2; СЦ 4, ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4. ОЦ 3.5		x				Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове, Одјељење за буџет и финансије
ПРОГРАМ 3.4. Екологија и енергетска ефикаснос	П 3.4.9. Заштита животне средине: Подршка увођењу система квалитета према ИСО 14001:2004	СЦ 2; СЦ 4, ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4. ОЦ 3.5				x		Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове
ПРОГРАМ 3.4. Екологија и енергетска ефикаснос	П 3.4.10. Истраживање биљних и животињских врста на подручју општине Нови Град у функцији очувања биодиверзитета	СЦ 1; СЦ 4; ПЦ 1.3; ОЦ 3.5				x		Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове; Одјељење за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 3.4. Екологија и енергетска ефикаснос	П 3.4.11. Еколошко едукативно развојни центар „Матавази“ – школа у природи	СЦ 1; СЦ 2; СЦ 3; СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.5	x	x	x			Кабинет начелника
ПРОГРАМ 3.4. Екологија и енергетска ефикаснос	П 3.4.12. Израда ЛЕАП-а	СЦ 3; СЦ 4; ОЦ 2.2; ОЦ 3.5		x				Одјељење за просторно уређење и стамбено-комуналне послове
ПРОГРАМ 3.4. Екологија и енергетска ефикаснос	П 3.4.13. Израда СЕАП-а	СЦ 3; СЦ 4; ОЦ 2.2; ОЦ 3.5			x			Одјељење за просторно уређење и стамбено-комуналне послове

За реализацију плана заштите животне средине дефинисано је 47 пројеката, који су груписани у 4 програма:

- **ПРОГРАМ 3.1.** Реконструкција, рехабилитација и проширење канализационе и водоводне мреже (веза са стратешким циљевима 1, 3 и 4, оперативним циљевима 1 економског развоја, те оперативним циљевима 1, 2, 4 и 5 заштите животне средине)
- **ПРОГРАМ 3.2.** Израда и ажурирање просторно-планске документације (веза са стратешким циљевима 3 и 4, оперативним циљем 2 друштвеног развоја, те оперативним циљевима 3 и 4 заштите животне средине)
- **ПРОГРАМ 3.3.** Уређење градског подручја (веза са стратешким циљевима 1, 2 и 4, оперативним циљем 3 економског развоја, оперативним циљем 6 друштвеног развоја, те оперативним циљем 4 и 5 заштите животне средине)
- **ПРОГРАМ 3.4.** Екологија и енергетска ефикасност (веза са стратешким циљем 1, 2, 3 и 4, оперативним циљевима 1 и 3 економског развоја, оперативним циљем 2 и 6 друштвеног развоја, те 4 и 5 заштите животне средине)

Иницијативе међуопштинске сарадње

Најзначајније иницијативе међуопштинске сарадње у домену заштите животне средине су:

- Прекогранична заштита ријеке Уне
- Уређење корита и обала ријеке Уне
- Регионална санитарна депонија за регију Приједор

ПРОГРАМ 3.1.

Реконструкција,
рехабилитација и
проширење
канализационе и
водоводне мреже

- П 3.1.1. Санитарна заштита изворишта Млакве
- П 3.1.2. Реконструкција градске водоводне мреже
- П 3.1.3. Изградња секундарне водоводне мреже у насељима Пољавнице, Равнице и Д. Водичево
- П 3.1.4. Изградња примарне водоводне мреже за насеља Рудице, Ракани, Матавази и Блатна
- П 3.1.5. Изградња водоводне мреже у насељу Рашиће
- П 3.1.6. Изградња канализационе мреже са пречистачем отпадних вода у насељу Сводна
- П 3.1.7. Изградња локалног канализационог система у насељу Благај, фаза I
- П 3.1.8. Канализација Рога
- П 3.1.9. Изградња канализационе мреже у улици Меше Селимовића
- П 3.1.10. Реконструкција водовода у Благају
- П 3.1.11. Водовод Мала Новска Рујишка
- П 3.1.12. Изградња канализација у Рудицама, Раканима и Блатни
- П 3.1.13. Градски пречистач
- П 3.1.14. Студија за регулисање одвођења отпадних вода
- М 3.1.15. Ревидирање постојећих одлука из области управљања водама и институционализација

ПРОГРАМ 3.2.

Израда и ажурирање
просторно -планске
документације

- П 3.2.1. Израда просторног плана општине Нови Град
- П 3.2.2. Ревизија урбанистичког плана подручја општине Нови Град
- П 3.2.3. Израда регулационог плана насеља Прекосања
- П 3.2.4. Израда регулационог плана насеља Урије
- П 3.2.5. Ревизија Регулационих планова насеља Јабланица и Реповац
- П 3.2.6. Ревизија Регулационог плана Туњица и Лонца
- П 3.2.7. Израда регулационог плана насеља Млакве

ПРОГРАМ 3.3.

Уређење градског
подручја

- П 3.3.1. Реконструкција главне улице
- П 3.3.2. Асвалтирање споредних градских улица и површина
- П 3.3.3. Санација Градске галерије
- П 3.3.4. Пројекат реконструкције дрвореда у Новом Граду
- П 3.3.5. Пројекат „Мали Парк“
- П 3.3.6. Реконструкција централног парка
- П 3.3.7. Уређење градских плажа и формирање нових купалишта
- П 3.3.8. Програм уређења градских зелених површина
- П 3.3.9. Пјешачка стаза до стадиона "Млакве"
- П 3.3.10. Планирање, пројектовање и уређење градског гробља "Јабланица 2" и изградња капеле
- П 3.3.11. Водене завјесе: Симбол двије ријеке
- П 3.3.12. Измјештање Зелене пијацие

ПРОГРАМ 3.4.

Екологија и енергетска
ефикасност

- П 3.4.1. Реконструкција јавне расвјете у функцији побољшања енергетске ефикасности
- П 3.4.2. Реконструкција градског система за гријање уз кориштење обновљивих извора енергије
- П 3.4.3. Студија изводљивости за кориштење алтернативних извора енергије
- П 3.4.4. Пилот пројекат успостављен систем селективног прикупљања отпада на градском подручју
- П 3.4.5. Рјешен проблем комуналног отпада у руралним срединама
- П 3.4.6. Уређење (санација) обала Уне и Сане
- П 3.4.7. Чишћење корита Уне и Сане
- П 3.4.8. Садња заштитног декоративног појаса око асвалтираних платоа за контејнере
- П 3.4.9. Заштита животне средине: Подршка увођењу система квалитета према ИСО 14001:2004
- П 3.4.10. Истраживање биљних и животињских врста на подручју општине Нови Град у функцији очувања биодиверзитета
- П 3.4.11. Еколошко едукативно развојни центар „Матавази“– школа у природи
- П 3.4.12. Израда ЛЕАП-а
- П 3.4.13. Израда СЕАП-а

4.3.4. Процјена очекиваних исхода са индикаторима

Секторски/оперативни циљ	Индикатори на нивоу секторског циља	Индикатори на програмско – пројектном нивоу
<p>ОЦ 3.1. „Организованим водоснабдијевањем покривено 60% становника уз успостављање и провођење бољег система управљања локалним водоводима и заштите изворишта до краја 2015. године“</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 60 % становника општине покривено организованим системом снабдјевања питком водом • смањени губици воде на мрежи за 75 % • упостављен систем управљања локалним водоводним системима 	<ul style="list-style-type: none"> • Извршена санитарна заштита изворишта Млакве и стављено у функцију централно градско извориште • Изграђана најмање 4 водоводна система у руралним срединама са најмање 1200 нових прикључака • Реконструисана градска водоводна мрежа у секторима Град и Урије
<p>ОЦ3.2. „Организовано одвођење отпадних вода за најмање 30% становника у руралним срединама до краја 2013. године“</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 30% становника општине у руралним срединама покривено организованим системом одводње отпадних вода 	<ul style="list-style-type: none"> • Изграђена два нова канализациона система у руралним срединама са најмање 650 прикључака • Изграђен централни градски колектор отпадних вода
<p>ОЦ 3.3 „Израђена нова и ревидирана постојећа просторно-планска документација до краја 2015. године“</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Ревидирано и израђено најмање 7 просторно-планских докумената 	<ul style="list-style-type: none"> • Ревидирана 3 просторно - планска докумената • Израђена 4 нових просторно-планских докумената
<p>ОЦ 3.4.„Уређено и функционално градско подручје као основа за квалитетан живот становника и развој туризма до краја 2015. године“</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Број инфраструктурних пројеката у урбаној зони • Број нових културних и спортско рекреативних капацитета 	<ul style="list-style-type: none"> • Реконструисана зграда градске галерије • Реконструисана и уређена главна градска улица • Уређено најмање 5 зелених површина • Асвалтирано и уређено 500 метара споредних градских улица и површина • Уређене најмање 3 плаже у градском подручју • Уређен Мали градски парк • Израђена пјешачка стаза до стадиона Млакве • Уређено градско гробље Јабланица 2 • Постављена 2 водене завјесе • Измјештена зелена пијаца на

<p>ОЦ 3.5. „Ојачани институционални капацитети у области заштите околине и енергетске ефикасности уз укљученост грађана и заинтересованих страна, који ће реализовати најмање 5 пројеката из области заштите животне средине који се финансирају из различитих извора укључујући и ЕУ фондове до 2015. године</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Имплементирано најмање 5 значајних пројеката у области заштите животне средине и енергетске ефикасности • Број имплементираних пројеката на унапређењу свијести грађана за заштиту животне средине и енергетске ефикасности	<p>нову локацију</p> <ul style="list-style-type: none"> • Успостављен систем селективног прикупљања отпада на градском подручју • Успостављен систем прикупљања отпада у сеоким срединама • Успостављен Едукативно-развијни центар Матавази • Израђен и усвојен ЛЕАП • Израђен и усвојен СЕАП • Успостављен систем централног гријања на еколошки прихватљиве изворе енергије • Реконструисан систем градске расвјете • Уређене обале ријека у градском подручју у дужини од 2,5 километра • Засађено 10 декоративних појасева око платоа за контејнере
--	---	--

5. Оперативни дио

5.1. План имплементације стратегије развоја

5.1.1. Оријентациони преглед приоритетних пројеката и мјера за период од три године

ПЛАН ИМПЛЕМЕНТАЦИЈЕ 2011-2013.							
Програм	Пројекат/мјера	Веза са стратешким/секторским циљевима	Оријентациони период реализације			Носилац имплементације	Циљна група (корисници)
			Динамика имплементације				
			2011.	2012.	2013.		
Сектор 1: Економски развој							
ПРОГРАМ 1.1.	П 1.1.1. Студија изводљивости и економске оправданости изградње типских штала за држање 20 музних крава и израда пројектне документације	СЦ 1; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.2	x			Одјељење за привреду и друштвене дјелатности; Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове	Пољопривредни произвођачи
ПРОГРАМ 1.1.	П 1.1.2. Укрупњавање капацитета постојећих мљекарских фарми са повећањем млијечности по грлу и квалитета млијека уз подршку општине	СЦ 1; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.2	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Пољопривредни произвођачи
ПРОГРАМ 1.1.	П 1.1.3. Едукација произвођача млијека	СЦ 1; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.2	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Пољопривредни произвођачи
ПРОГРАМ 1.1.	П 1.1.4. Зимска школа фармера	СЦ 1; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.2.		x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Пољопривредни произвођачи
ПРОГРАМ 1.1.	П 1.1.5. Формирање удружења фармера	СЦ 1; СЦ 3; ОЦ 1.1. ОЦ 1.2. ОЦ 2.3	x			Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Пољопривредни произвођачи
ПРОГРАМ 1.1.	П 1.1.6. Манифестација "Изложба јуница"	СЦ 1; ОЦ 1.1.	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Пољопривредни произвођачи
ПРОГРАМ 1.2.	П 1.2.1. Подршка подизању нових засада и квалитета произведеног воћа	СЦ 1; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.2.	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Пољопривредни произвођачи
ПРОГРАМ 1.2.	П 1.2.2. Подршка у проналажењу тржишта и промоција предности организованог пласмана у функцији повећања обима воћарске производње	СЦ 1; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.2.	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Пољопривредни произвођачи

ПРОГРАМ 1.2.	П 1.2.3. Набавка прогнозно-извјештајне станице	СЦ 1; ОЦ 1.1.		x		Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Пољопривредни произвођачи
ПРОГРАМ 1.3.	П 1.3.1. Асвалтирање локалних сеоских путева	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.1; ОЦ 1.3.	x	x	x	Општина Нови Град	Локална заједница
ПРОГРАМ 1.3.	П 1.3.2. "Наше село-купујмо локално"	СЦ 1; ОЦ 1.1.	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Локална заједница
ПРОГРАМ 1.3.	П 1.3.3. "Покрените агро-бизнис уз подршку Општине"	СЦ 1; ОЦ 1.1; ОЦ 1.2;	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности; Одјељење за буџет и финансије	Пољопривредни произвођачи
ПРОГРАМ 1.3.	П 1.3.4. Подршка самозапошљавању жена из руралних средина	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.2., ОЦ 2.5		x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Жене из руралних средина
ПРОГРАМ 1.3.	П 1.3.5. Успостављање базе података општинског пољопривредног земљишта и анализа могућности стављања општинског пољопривредног земљишта у функцију развоја пољопривредне производње	СЦ 1; СЦ3; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.2.; ОЦ 2.2.	x			Одјељење за привреду и друштвене дјелатности; Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности, пољопривредни произвођачи
ПРОГРАМ 1.3.	П 1.3.6. Промоција потенцијала општине кроз проактивно учешће на пољопривредно-прехранбеним сајмовима, конференцијама и сл., и размјена искустава са европским градовима и регијама	СЦ 1; СЦ 3; ОЦ 1.1; ОЦ 1.2; ОЦ 2.2	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Локална заједница
ПРОГРАМ 1.3.	П 1.3.7. Подршка увођењу система квалитета за безбједност хране према спецификацијама GLOBALGAP и/или HACCP-а	СЦ 1; СЦ 3.; ОЦ 1.1; ОЦ 1.2; ОЦ 2.2.		x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Пољопривредни произвођачи
ПРОГРАМ 1.3.	П 1.3.8. Дјечија/школска игралишта у руралним срединама	СЦ 1, СЦ 2; ОЦ 1.1; ОЦ 2.4	x	x	x	Општина Нови Град	Локална заједница
ПРОГРАМ 1.3.	П 1.3.9. Јачање савјетодавног сервиса за пољопривредно-прехранбену производњу	СЦ 1; СЦ 3; ОЦ 1.1; ОЦ 2.2	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Запослени у Одјељењу за привреду и друштвене дјелатности
ПРОГРАМ 1.3.	П 1.3.10. Студија потреба и економске оправданости наводњавања на подручју општине	СЦ 1; ОЦ 1.1			x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Пољопривредни произвођачи

ПРОГРАМ 1.3.	П 1.3.11. Анализа могућности и економске оправданости това бикова у постојећим објектима у Подгрмечу	СЦ 1; ОЦ 1.1	x	x		Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Пољопривредни произвођачи
ПРОГРАМ 1.3.	П 1.3.12. Дани воћа и меда	СЦ 1; СЦ 3.; ОЦ 1.1; ОЦ 1.3; ОЦ 2.3.	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Пољопривредни произвођачи
ПРОГРАМ 1.3.	П 1.3.13. Анализа ланца вриједности за постојећу пољопривредну производњу	СЦ 1; ОЦ 1.1.		x		Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Пољопривредни произвођачи
ПРОГРАМ 1.3.	П 1.3.14. Подстицање развоја осталих грана пољопривреде дефинисаних Правилником	СЦ 1; ОЦ 1.1.	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Пољопривредни произвођачи
ПРОГРАМ 1.3.	П 1.3.15. Форум агронома	СЦ 1; СЦ 3; ОЦ 1.1; ОЦ 2.2.; ОЦ 2.3.	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Локална заједница
ПРОГРАМ 1.4.	П 1.4.1. Асвалтирање регионалних путева	СЦ 1; СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 1.2; ОЦ 1.3; ОЦ 3.4.		x		Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Локална заједница
ПРОГРАМ 1.4.	П 1.4.2. Уређење и развој индустријске зоне "Пољавнице"	СЦ 1; ОЦ 1.1; ОЦ 1.2.	x	x	x	Општина Нови Град, ЛАР	Привредни субјекти
ПРОГРАМ 1.4.	П 1.4.3. Подршка запошљавању и развоју пословања локалних МСП	СЦ 1; ОЦ 1.2.	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Привредни субјекти, незапослени
ПРОГРАМ 1.4.	П 1.4.4. Промоција инвестиционих потенцијала општине	СЦ 1; ОЦ 1.2; ОЦ 1.3.	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности; ЛАР	Локална заједница
ПРОГРАМ 1.4.	П 1.4.5. Business start-up - савјетодавна подршка општине	СЦ 1; СЦ 2.; ОЦ 1.2; ОЦ 2.2.	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности; ЛАР	Сви заинтересовани грађани
ПРОГРАМ 1.4.	П 1.4.7. Најбоља бизнис идеја младих	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.2; ОЦ 2.4.; ОЦ 2.6.	x	x	x	Општина Нови Град, Средња школа "Ђуро Радмановић"	Ученици средње школе
ПРОГРАМ 1.4.	П 1.4.8. Преквалификација и додатна обука	СЦ 1; ОЦ 2; ОЦ 1.2; ОЦ 2.5.	x	x	x	Општина Нови Град; Завод за запошљавање; ЛАР	Незапослени
ПРОГРАМ 1.4.	П 1.4.9. Програм преквалификације и запошљавања жена	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.2; ОЦ 2.5.	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности; Локални привредни субјекти	Незапослене жене и запослене жене

ПРОГРАМ 1.4.	П 1.4.10. Инфо центар за МСП и предузетнике	СЦ 1; СЦ 3.; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.2.; ОЦ 2.2.		x		ЈАР	Привредни субјекти, предузетници
ПРОГРАМ 1.4.	П 1.4.11. Предузетнички центар за младе	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.2., ОЦ 2.4.; ОЦ 2.6.		x	x	ЈАР; Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Сви заинтересовани млади
ПРОГРАМ 1.4.	П 1.4.12. Испитивање интереса и успостављање кластера у пчеларству	СЦ 1; СЦ 3; ОЦ 1.2.; ОЦ 2.3		x	x	ЈАР; Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Произвођачи меда и опреме за пчеларство
ПРОГРАМ 1.4.	П 1.4.13. Сајам пчеларства	СЦ 1; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.3.		x	x	ЈАР; Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Произвођачи меда и опреме за пчеларство
ПРОГРАМ 1.5.	П 1.5.1. Оснивање општинске туристичке организације са Инфо пултом	СЦ 1; ОЦ 1.2; ОЦ 1.3.	x			Општина Нови Град	Туристи
ПРОГРАМ 1.5.	П 1.5.2. Формирање туристичке понуде са дефинисањем туристичких аранжмана и њихова промоција	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.2; ОЦ 1.3	x	x	x	Општинска туристичка организација; ЈАР	Туристи
ПРОГРАМ 1.5.	П 1.5.3. Промоција туристичке понуде путем web презентације и промотивних материјала	СЦ 1; ОЦ 1.3.	x	x	x	Општинска туристичка организација; ЈАР	Туристи
ПРОГРАМ 1.5.	П 1.5.4. Израда сувенира Општине	СЦ 1; ОЦ 1.3		x		Општинска туристичка организација	Локална заједница
ПРОГРАМ 1.5.	П 1.5.5. City light billboard	СЦ 1; ОЦ 1.3.		x		Општинска туристичка организација	Туристи
ПРОГРАМ 1.5.	П 1.5.7. Подршка формирању аутентичне подрмечке и подкозарске гастрономске понуде	СЦ 1; ОЦ 1.3.		x		Општинска туристичка организација	Туристи
ПРОГРАМ 1.5.	П 1.5.9. "Пилот пројекат "Сеоски туритам" у Подгрмечу	СЦ 1; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.2. ОЦ 1.3.		x	x	Општинска туристичка организација	Становници у руралним срединама, туристи

ПРОГРАМ 1.5.	П 1.5.10. Увезивање и израда туристичких аранжмана са сусједним општинама и регијама	СЦ 1; ОЦ 1.3.		x	x	Општинска туристичка организација	Туристи
ПРОГРАМ 1.5.	П 1.5.11. Успостављање кластера туризма, пољопривреде, угоститељства и културе	СЦ 1; ОЦ 1.1; ОЦ 1.2.; ОЦ 1.3.			x	Општинска туристичка организација; Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Локална заједница
ПРОГРАМ 1.5.	П 1.5.12. Промоција туристичких потенцијала општине кроз проактивно учешће на туристичким сајмовима, конференцијама и сл., и размјена искустава са европским градовима и регијама	СЦ 1; ОЦ 1.3.	x	x	x	Општинска туристичка организација	Запослени у туристичкој организацији, локална заједница
ПРОГРАМ 1.5.	П 1.5.13. Туристичка сигнализација	СЦ 1; ОЦ 1.3.		x		Општинска туристичка организација	Туристи
ПРОГРАМ 1.5.	П 1.5.15. Бања "Љешњани"	СЦ 1; ОЦ 1.3.		x	x	Општинска туристичка организација	Локална заједница, туристи
ПРОГРАМ 1.5.	П 1.5.16. Развојни центар за спорт, културу и туризам	СЦ 1; СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.2; ОЦ 1.3.; ОЦ 3.4.	x	x		Одјељење за буџет и финансије; Јединица за имплементацију пројеката	Локална заједница, туристи
Програм	Пројекат/мјера	Веза са стратешким/секторским циљевима	Орјентациони период реализације			Носилац имплементације	Циљна група (корисници)
			Динамика имплементације				
			2011.	2012.	2013.		
Сектор 2: Друштвени развоја							
ПРОГРАМ 2.1.	П 2.1.1. "Конференција беба"	СЦ 2; ОЦ 2.1.	x	x	x	Општина Нови Град	Локална заједница
ПРОГРАМ 2.1.	П 2.1.2. "Начелник/ца за бебе"	СЦ 2; ОЦ 2.1.	x	x	x	Кабинет начелника општине	Локална заједница
ПРОГРАМ 2.1.	П 2.1.3. "Одговорно родитељство" - припрема и обука младих родитеља	СЦ 2; ОЦ 2.1.	x	x	x	Дом здравља; Центар за социјални рад	Локална заједница
ПРОГРАМ 2.1.	П 2.1.4. Фонда за наталитет "Враћају се роде"	СЦ 2; ОЦ 2.1.		x	x	Општина Нови Град	Локална заједница

ПРОГРАМ 2.2.	П 2.2.1. Успостављање ПР службе	СЦ 3; ОЦ 2.2.		x		Кабинет начелника општине	Административна служба
ПРОГРАМ 2.2.	П 2.2.2. Успостављање система управљања људским ресурсима	СЦ 3; ОЦ 2.2.		x		Кабинет начелника општине	Административна служба
ПРОГРАМ 2.2.	П 2.2.3. Интранет са јединственом базом података у функцији ефикаснијег управљања имовином	СЦ 1; СЦ 3; ОЦ 1.2; ОЦ 2.2.			x	Кабинет начелника општине	Административна служба
ПРОГРАМ 2.2.	П 2.2.4. Успостављање система праћења задовољства грађана услугама локалне самоуправе	СЦ 3; ОЦ 2.2	x	x	x	Одјељење за општу управу	Локална заједница, Административна служба
ПРОГРАМ 2.2.	П 2.2.5. Пројекат "Е-општина"	СЦ 3; ОЦ 2.2	x	x	x	Кабинет начелника општине	Локална заједница, Административна служба
ПРОГРАМ 2.2.	П 2.2.6. Обука представника јединице локалне самоуправе са МУЛС РС у функцији приступања изворима финансирања за МСП	СЦ 1; СЦ 3; ОЦ 1.2; ОЦ 2.2			x	Одјељење за буџет и финансије	Привредни субјекти
ПРОГРАМ 2.2.	П 2.2.7. Пројекат добре управе из области вода и заштите животне средине	СЦ 3; СЦ 4; ОЦ 2.2; ОЦ 3.1; ОЦ 3.2, ОЦ 3.5	x	x	x	Одјељење за буџет и финансије	Локална заједница
ПРОГРАМ 2.2.	П 2.2.8. Организовање обука за израду пројеката и управљање пројектним циклусом према ЕУ стандардима	СЦ 1; СЦ 2; СЦ 3; СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 1.2; ОЦ 1.3; ОЦ 2.2; ОЦ 2.3; ОЦ 3.4; ОЦ 3.5.	x	x		Одјељење за буџет и финансије	Локална заједница
ПРОГРАМ 2.2.	П 2.2.9. Формирање мјесних заједница	СЦ 1; СЦ 3; ОЦ 1.1; ОЦ 2.2	x	x	x	Одјељење за општу управу	Локална заједница
ПРОГРАМ 2.2.	П 2.2.10 Стратегија прикупљања средстава	СЦ 1; СЦ 3; ОЦ 1.1; ОЦ 1.2; ОЦ 1.3; ОЦ 2.2	x			Одјељење за буџет и финансије	Локална заједница
ПРОГРАМ 2.2.	П 2.2.11. Комуникацијска стратегија	СЦ 3; ОЦ 2.2; ОЦ 2.3.	x			Кабинет начелника општине	Локална заједница

ПРОГРАМ 2.3.	П 2.3.1. Успостављање ефикасног система расподеле, праћења и вредновања буџетских средстава невладиним организацијама	СЦ 3; ОЦ 2.2; ОЦ 2.3	x			Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	НВО сектор, цивилно друштво
ПРОГРАМ 2.3.	П 2.3.2. Подршка развоју невладиног сектора	СЦ 2; СЦ 3; ОЦ 2.2; ОЦ 2.3, ОЦ 2.5	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	НВО сектор, цивилно друштво
ПРОГРАМ 2.3.	П 2.3.3. Информативна кампања за промовисање непосредног учешћа грађана	СЦ 2; СЦ 3; ОЦ 2.2; ОЦ 2.3		x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Локална заједница
ПРОГРАМ 2.3.	П 2.3.4. Припремити и реализовати програме оспособљавања грађана, управе и одборника за активно непосредно учешће грађана	СЦ 3; ОЦ 2.2; ОЦ 2.3		x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Локална заједница
ПРОГРАМ 2.3.	П 2.3.5. Пројекат Омладинске банке	СЦ 2; СЦ 3; ОЦ 2.2; ОЦ 2.3	x			Одјељење за буџет и финансије	Локална заједница
ПРОГРАМ 2.3.	П 2.3.6. „Transparens“ - општински билтен	СЦ 2; СЦ 3; ОЦ 2.2; ОЦ 2.3		x	x	ПР служба	Локална заједница
ПРОГРАМ 2.4.	П 2.4.1. Санација и опремање школских и предшколских установа	СЦ 2; ОЦ 1.1; ОЦ 2.4	x	x	x	Општина Нови Град	Локална заједница
ПРОГРАМ 2.4.	П 2.4.2. Реконструкција зграде дјечијег вртића „Пчелица маја“	СЦ 2; ОЦ 2.4	x			Општина Нови Град	Локална заједница
ПРОГРАМ 2.4.	П 2.4.3. Јачање капацитета пољопривредне школе	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.1; ОЦ 2.4	x	x	x	Општина Нови Град	Локална заједница
ПРОГРАМ 2.4.	П 2.4.4. Праћење и усклађивање потреба тржишта рада са средњошколским образовним профилима	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.2; ОЦ 2.4	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Локална заједница, привредни субјекти
ПРОГРАМ 2.4.	П 2.4.5. Правилник о стипендирању у функцији повратка младих у Нови Град по завршетку школовања	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.2	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	Студенти
ПРОГРАМ 2.5.	П 2.5.1. Подршка санацији и изградњи стамбених објеката за избјеглице, повратнике и расељена лица	СЦ 2; ОЦ 2.5	x			Општина Нови Град	Повратници, избјегла и расељена лица
ПРОГРАМ 2.5.	П 2.5.2. Стамбено збрињавање РВИ	СЦ 2; ОЦ 2.5	x			Општина Нови Град	Ратни војни инвалиди

Програм	Пројекат/мјера	Веза са стратешким/секторским циљевима	Орјентациони период реализације			Носилац инплементације	Циљна група (корисници)
			Динамика инплементације				
			2011.	2012.	2013.		
Сектор 2: Друштвени развоја							
ПРОГРАМ 2.5.	П 2.5.4. Јачање капацитета Прихватилишта за стара лица "Деветаци"	СЦ 2; ОЦ 2.5		x		Центар за социјални рад, Општина Нови Град	Стара лица
ПРОГРАМ 2.5.	П 2.5.5. Јачање капацитета Социјално педагошке животне заједнице	СЦ 2; ОЦ 2.5		x		Центар за социјални рад, Општина Нови Град	Дјеца без родитељског старања
ПРОГРАМ 2.5.	П 2.5.6. Јачање капацитета Дневног центра за дјецу која долазе из породица са вишеструким проблемима и њихово прерастање у Дневни центар за сва лица са посебним потребама на подручју општине Нови Град	СЦ 2; ОЦ 2.5		x		Центар за социјални рад, Општина Нови Град	Дјеца из породица са вишеструким проблемима и лица са посебним потребама
ПРОГРАМ 2.6.	П 2.6.1. Уређење излетничке зоне „Пошта“	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.		x		Општина Нови Град	Локална заједница
ПРОГРАМ 2.6.	П 2.6.2. Дани културе	СЦ 1; ОЦ 2; СЦ 1.3; ОЦ 2.6.	x	x	x	Општина Нови Град; КОЦ	Локална заједница, туристи
ПРОГРАМ 2.6.	П 2.6.3. Бина на тргу Младена Ољаче 2 фаза	СЦ 1; ОЦ 2; СЦ 1.3; ОЦ 2.6.	x			Општина Нови Град	Локална заједница
ПРОГРАМ 2.6.	П 2.6.4. Субвенционирање закупа простора у главној улици за креативне и иновативне дјелатности и традиционалне занате	СЦ 1; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.			x	Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове	Локална заједница
ПРОГРАМ 2.6.	П 2.6.5. Програм културних и спортских манифестација	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.	x	x	x	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности; КОЦ	Локална заједница, туристи
ПРОГРАМ 2.6.	П 2.6.6. „Оживљавање традиционалних заната“	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.	x	x	x	Општина Нови Град; КОЦ	Локална заједница
ПРОГРАМ 2.6.	П 2.6.7. Отварање дјечије играонице у оквиру Дјечијег вртића „Пчелица маја“	СЦ 2; ОЦ 2.1; ОЦ 2.4; ОЦ 2.6.		x		Општина Нови Град	Локална заједница
ПРОГРАМ 2.6.	Мјера: Ревизија правилника о додјели општинских пословних простора у закуп	СЦ 1; ОЦ 2; СЦ 1.3; ОЦ 2.6.		x		Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове	Локална заједница
ПРОГРАМ 2.6.	П 2.6.8. Конструктивна санација градске Вијећнице	СЦ 1; СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4	x	x		Одјељење за просторно уређење и стамбено-комуналне послове	Локална заједница

Програм	Пројекат/мјера	Веза са стратешким/секторским циљевима	Орјентациони период реализације			Носилац инплементације	Циљна група (корисници)
			Динамика инплементације				
			2011.	2012.	2013.		
Сектор 2: Друштвени развоја							
ПРОГРАМ 2.6.	П 2.6.9. Истраживање, мапирање и заштита археолошког наслијеђа	СЦ 1; СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.	x	x		КОЦ	Локална заједница
ПРОГРАМ 2.6.	П 2.6.10. Идентификација и поврат археолошких експоната који се налазе у збиркама других музеја	СЦ 1; СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.	x	x	x	КОЦ; Општина Нови Град	Локална заједница
ПРОГРАМ 2.6.	П 2.6.11. Прикупљање културно-историјске грађе од грађана у циљу допуњавања сталне поставке музеја	СЦ 1; СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.		x	x	КОЦ	Привредни субјекти, предузетници, локална заједница
ПРОГРАМ 2.6.	П 2.6.12. Популаризација спорта и укључивање младих у клубове	СЦ 2, ОЦ 2.6.		x	x	Школе, Друштво педагога и општина Нови Град	Млади
Програм	Пројекат/мјера	Веза са стратешким/секторским циљевима	Орјентациони период реализације			Носилац инплементације	Циљна група (корисници)
			Динамика инплементације				
			2011.	2012.	2013.		
Сектор 3: Заштита животне средине							
ПРОГРАМ 3.1.	П 3.1.1. Санитарна заштита изворишта Млакве	СЦ 4; ОЦ 3.1; ОЦ 3.4, ОЦ 3.5; ОЦ3.1.		x		Одјељење за буџет и финансије; ПИТ тим	Становништво у руралним срединама
ПРОГРАМ 3.1.	П 3.1.2. Реконструкција градске водоводне мреже	СЦ 4; ОЦ 3.1; ОЦ 3.4; ОЦ3.1.		x		Одјељење за буџет и финансије; ПИТ тим	Становништво у урбаном дијелу општине
ПРОГРАМ 3.1.	П 3.1.3. Изградња секундарне водоводне меже у насељима Пољавнице, Равнице и Д. Водичево	СЦ 1; СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 3.1; ОЦ3.2		x		Одјељење за буџет и финансије; ПИТ тим	Становништво у руралним срединама
ПРОГРАМ 3.1.	П 3.1.5. Изградња водоводне мреже у насељу Рашће	СЦ 1; СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 3.1	x			Одјељење за буџет и финансије; ПИТ тим	Становништво у руралним срединама

Програм	Пројекат/мјера	Веза са стратешким/секторским циљевима	Орјентациони период реализације			Носилац имплементације	Циљна група (корисници)
			Динамика имплементације				
			2011.	2012.	2013.		
Сектор 3: Заштита животне средине							
ПРОГРАМ 3.1.	П 3.1.6. Изградња канализационе мреже са пречишћавањем отпадних вода у насељу Сводна	СЦ 1, СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 3.2			x	Одјељење за буџет и финансије; ПИТ тим	Становништво у руралним срединама
ПРОГРАМ 3.1.	П 3.1.7. Изградња локалног канализационог система у насељу Благај, фаза I	СЦ 1, СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 3.2	x			Одјељење за буџет и финансије; ПИТ тим	Становништво у руралним срединама
ПРОГРАМ 3.1.	П 3.1.8. Канализација Рога	СЦ 1, СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 3.2		x		Одјељење за буџет и финансије; Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове	Становништво у руралним срединама
ПРОГРАМ 3.1.	П 3.1.9. Изградња канализационе мреже у улици Меше Селимовића	СЦ 4; ОЦ 3.4		x		Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове	Становништво у урбаном дијелу општине
ПРОГРАМ 3.1.	П 3.1.10. Реконструкција водовода у Благају	СЦ 1; СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 3.1	x			Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове	Становништво у руралним срединама
ПРОГРАМ 3.1.	П 3.1.11. Водовод Мала Новска Рујишка	СЦ 1; СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 3.1	x			Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове	Становништво у руралним срединама
ПРОГРАМ 3.1.	П 3.1.14. Студија за регулисање одвођења отпадних вода	СЦ 1; СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 3.2, ОЦ 3.5.		x		Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове	Локална заједница
ПРОГРАМ 3.1.	Мјера: Ревидирање постојећих одлука из области управљања водама и институционализација правног оквира за управљање канализационим и водоводним системима	СЦ 3; СЦ 4; ОЦ 2.2 ОЦ 3.1; ОЦ 3.2; ОЦ 3.5	x	x		Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове, Одјељење за буџет и финансије	Локална заједница
ПРОГРАМ 3.2.	П 3.2.1. Израда просторног плана општине Нови Град	СЦ 3; СЦ 4, ОЦ 2.2; ОЦ 3.3; ОЦ 3.4		x		Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове	Локална заједница
ПРОГРАМ 3.2.	П 3.2.2. Ревизија урбанистичког плана подручја општине Нови Град	СЦ 3; СЦ 4, ОЦ 2.2; ОЦ 3.3; ОЦ 3.4			x	Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове	Локална заједница
ПРОГРАМ 3.3.	П 3.3.1. Реконструкција главне улице	СЦ 1; СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6; ОЦ 3.4	x	x		Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове	Локална заједница
ПРОГРАМ 3.3.	П 3.3.2. Асвалтирање споредних градских улица и површина	СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4	x	x	x	Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове,	Локална заједница

						Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	
ПРОГРАМ 3.3.	П 3.3.3. Санација Градске галерије	СЦ 1, СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4	x	x		Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове; КОЦ	Локална заједница
ПРОГРАМ 3.3.	П 3.3.4. Пројекат реконструкције дрвореда у Новом Граду	СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4		x		Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове	Локална заједница
ПРОГРАМ 3.3.	П 3.3.5. Пројекат „Мали Парк“	СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4		x		Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове	Локална заједница
ПРОГРАМ 3.3.	П 3.3.7. Уређење градских плажа и формирање нових купалишта	СЦ 1, СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4		x		Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове; Одјељење за буџет и финансије	Локална заједница
ПРОГРАМ 3.3.	П 3.3.8. Програм уређења градских зелених површина	СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4; 3.5	x			Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове, Комус	Локална заједница
ПРОГРАМ 3.3.	П 3.3.9. Пјешачка стаза до стадиона "Млакве"	СЦ 1, СЦ 2; ОЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4		x		Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове	Локална заједница
ПРОГРАМ 3.3.	П 3.3.10. Планирање, пројектовање и уређење градског гробља "Јабланица 2" и изградња капеле	СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4			x	Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове	Локална заједница
ПРОГРАМ 3.3.	П 3.3.11. Водене завјесе: Симбол двије ријеке	СЦ 1; СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4	x	x		Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове; Одјељење за буџет и финансије	Локална заједница
ПРОГРАМ 3.4.	П 3.4.1. Реконструкција јавне расвјете у функцији побољшања енергетске ефикасности	СЦ 4; ОЦ 3.4; ОЦ 3.5			x	Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове	Локална заједница
ПРОГРАМ 3.4.	П 3.4.4. Пилот пројекат успостављен систем селективног прикупљања отпада на градском подручју	ОЦ 2; СЦ 4; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4; ОЦ 3.5	x	x		Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове, Комус	Локална заједница
ПРОГРАМ 3.4.	П 3.4.6. Уређење (санација) обала Уне и Сане	СЦ 1, СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4; ОЦ 3.5	x	x	x	Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове, Одјељење за буџет и финансије	Локална заједница
ПРОГРАМ 3.4.	П 3.4.8. Садња заштитног декоративног појаса око асвалтираних платоа за контејнере	СЦ 2; СЦ 4, ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4. ОЦ 3.5		x		Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове, Одјељење за буџет и финансије	Локална заједница
Програм	Пројекат/мјера	Вежа са стратешким/секторским	Орјентациони период реализације		Носилац инплементације	Циљна група (корисници)	

		циљевима	Динамика инплементације				
			2011.	2012.	2013.		
Сектор 3: Заштита животне средине							
ПРОГРАМ 3.4.	П 3.4.11. Еколошко едукативно развојни центар „Матавази“ – школа у природи	СЦ 1; СЦ 2; СЦ 3; СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.5	x	x	x	Кабинет начелника	Локална заједница
ПРОГРАМ 3.4.	П 3.4.12. Израда ЛЕАП-а	СЦ 3; СЦ 4; ОЦ 2.2; ОЦ 3.5		x		Одјељење за просторно уређење и стамбено-комуналне послове	Локална заједница
ПРОГРАМ 3.4.	П 3.4.13. Израда СЕАП-а	СЦ 3; СЦ 4; ОЦ 2.2; ОЦ 3.5			x	Одјељење за просторно уређење и стамбено-комуналне послове	Локална заједница

8.	П 1.2.2. Подршка у проналажењу тржишта и промоција предности организованог пласмана у функцији повећања обима воћарске производње	1.500	500	500	500	1.500							
9.	П 1.2.3. Набавка прогнозно-извјештајне станице	10.000		10.000		10.000							
ПРОГРАМ 1.2. Унапређење воћарске производње (3) УКУПНО		146.500	35.500	60.500	50.500	146.500							
10.	П 1.3.1. Асвалтирање локалних сеоских путева	800.000	80.000			80.000	720.000						
11.	П 1.3.2. "Наше село-купујмо локално"	10.500	3.500	1.750	1.050	6.300						4.200	
12.	П 1.3.3. "Покрените агробизнис уз подршку Општине"	0	0	0	0	0							
13.	П 1.3.4. Подршка самозапошљавању жена из руралних средина	40.000	0	10.000	10.000	20.000						20.000	
14.	П 1.3.5. Успостављање базе података општинског пољопривредног земљишта и анализа могућности стављања општинског пољопривредног земљишта у функцију развоја пољопривредне производње	0	0			0							
15.	П 1.3.6. Промоција потенцијала општине кроз проактивно учешће на пољопривредно-прехранбеним сајмовима, конференцијама и сл. и размјена искустава са европским градовима и регијама	21.000	3.500	3.500	3.500	10.500						10.500	

16.	П 1.3.7. Подршка увођењу система квалитета за безбједност хране према спецификацијама GLOBAL.A.P и/или HACCP-а	2.000	0	1.000	1.000	2.000								
17.	П 1.3.8. Дјечија/школска игралишта у руралним срединама	100.000	0	0	0	0		100.000						
18.	П 1.3.9. Јачање савјетодавног сервиса за пољопривредно-прехранбену производњу	9.000	3.000	3.000	3.000	9.000								
19.	П 1.3.10. Студија потреба и економске оправданости наводњавања на подручју општине	3.500	0	0	3.500	3.500								
20.	П 1.3.11. Анализа могућности и економске оправданости това бикова у постојећим објектима у Подгрмечу	0	0	0	0	0								
21.	П 1.3.12. Дани воћа и меда	6.000	2.000	2.000	2.000	6.000								
22.	П 1.3.13. Анализа ланца вриједности за постојећу пољопривредну производњу	7.000	0	7.000	0	7.000								
23.	П 1.3.14. Подстицање развоја осталих грана пољопривреде дефинисаних Правилником	200.000	60.000	70.000	70.000	200.000								
24.	П 1.3.15. Форум агронома	15.600	200	200	200	600							15.000	
ПРОГРАМ 1.3. Подршка руралном развоју (15) УКУПНО		1.214.600	152.200	98.450	94.250	344.900		820.000					45.500	4.200
25.	П 1.4.1. Асвалтирање регионалних путева	1.930.000	0	0	0	0				1.930.000				

26.	П 1.4.2. Уређење и развој индустријске зоне "Пољавнице"	1.720.000	10.000	0	0	10.000		100.000	200.000	200.000			1.210.000
27.	П 1.4.3. Подршка запошљавању и развоју пословања локалних МСП	498.000	128.000	170.000	200.000	498.000							
28.	П 1.4.4. Промоција инвестиционих потенцијала општине	24.000	0	12.000	12.000	24.000							
29.	П 1.4.5. Business start-up - савјетодавна подршка општине	0	0	0	0	0							
30.	П 1.4.7. Најбоља бизнис идеја младих	3.600	1.200	1.200	1.200	3.600							
31.	П 1.4.8. Преквалификација и додатна обука	25.000		5.000	5.000	10.000				15.000			
32.	П 1.4.9. Програм преквалификације и запошљавања жена	17.000		6.000	6.000	12.000			5.000				
33.	П 1.4.10. Инфо центар за МСП и предузетнике	7.500	0	2.500	5.000	7.500							
34.	П 1.4.11. Предузетнички центар за младе	50.000		15.000	15.000	30.000							20.000
35.	П 1.4.12. Испитивање интереса и успостављање кластера у пчеларству	4.000		2.000	2.000	4.000							
36.	П 1.4.13. Сајам пчеларства	10.000		2.500	2.500	5.000		5.000					

ПРОГРАМ 1.4. Подршка запошљавању и унапређењу развоја локалних МСП (12) УКУПНО		4.289.100	139.200	216.200	248.700	604.100		105.000	205.000	2.145.000		1.230.000	
37.	П 1.5.1. Оснивање општинске туристичке организације са Инфо пултом	61.000	1.000	30.000	30.000	61.000							
38.	П 1.5.2. Формирање туристичке понуде са дефинисањем туристичких аранжмана и њихова промоција	4.500	1.500	1.500	1.500	4.500							
39.	П 1.5.3. Промоција туристичке понуде путем web презентације и промотивних материјала	9.000	2.000	3.000	4.000	9.000							
40.	П 1.5.4. Израда сувенира Општине	2.000	0	2.000		2.000							
41.	П 1.5.5. City light billboard	5.000	0	5.000		5.000							
42.	П 1.5.7. Подршка формирању аутентичне подгрмечке и подкозарске гастрономске понуде	10.000	0	0		0						10.000	
43.	П 1.5.9. "Пилот пројекат "Сеоски туризам" у Подгрмечу	200.000	0	15.000	15.000	30.000						170.000	
44.	П 1.5.10. Увезивање и израда туристичких аранжмана са сусједним општинама и регијама	4.000	0	2.000	2.000	4.000							
45.	П 1.5.11. Успостављање кластера туризма, пољопривреде, угоститељства и културе	0			0	0							

46.	П 1.5.12. Промоција туристичких потенцијала општине кроз проактивно учешће на туристичким сајмовима, конференцијама и сл. и размјена искустава са европским градовима и регијама	16.000	2.000	2.000	2.000	6.000							10.000	
47.	П 1.5.13. Туристичка сигнализација	40.000	0			0		40.000						
48.	П 1.5.15. Бања "Љешљани"	20.000	0	5.000	5.000	10.000		10.000						
49.	П 1.5.16. Развојни центар за спорт, културу и туризам	2.700.000	0			0		2.700.000						
ПРОГРАМ 1.5. Систематизација и валоризација туристичких потенцијала општине (13) УКУПНО		3.071.500	6.500	65.500	59.500	131.500		2.750.000					190.000	
УКУПНО ЗА СЕКТОР ЕКОНОМСКОГ РАЗВОЈА		Укупан орјентациони износ	2011.	2012.	2013.	УКУПНО (општина)	Кредит	Ентитет	Држава	Јавн.предуз	Приватни извори	ИПА	Донатори	Остало
		8.949.500	385.200	528.650	540.950	1.454.800	0	3.675.000	205.000	2.145.000	0	0	1.465.500	4.200
ДРУШТВЕНИ РАЗВОЈА														
50.	П 2.1.1. "Конференција беба"	4.500	1.500	1.500	1.500	4.500								
51.	П 2.1.2. "Начелник/ца за бебе"	20.000		10.000	10.000	20.000								
52.	П 2.1.3. "Одговорно родитељство" - припрема и обука младих родитеља	0	0	0	0	0								
53.	П 2.1.4. Фонд за наталитет "Враћају се роде"	114.000		20.000	20.000	40.000					40.000			34.000

ПРОГРАМ 2.1. Подршка повећању nataliteta (4) УКУПНО		138.500	1.500	31.500	31.500	64.500					40.000		34.000
54.	П 2.2.1. Успостављање ПР службе	0	0			0							
55.	П 2.2.2. Успостављање система управљања људским ресурсима	36.000	0	18.000	18.000	36.000							
56.	П 2.2.3. Интранет са јединственом базом података у функцији ефикаснијег управљања имовином	0			0	0							
57.	П 2.2.4. Успостављање система праћења задовољства грађана услугама локалне самоуправе	0	0	0	0	0							
58.	П 2.2.5. Пројекат "Е-општина" - израда студије и успостављање електронске управе	46.000	0	3.000	3.000	6.000						40.000	
59.	П 2.2.6. Обука представника јединице локалне самоуправе са МУЛС РС у функцији приступања изворима финансирања за МСП	20.000			5.000	5.000		5.000				10.000	
60.	П 2.2.7. Пројекат добре управе из области вода и заштите животне средине	142.000	21.000	25.000	25.000	71.000						71.000	
61.	П 2.2.8. Организовање обука за израду пројеката и управљање пројектним циклусом према ЕУ стандардима	11.500	1.500	10.000		11.500							
62.	П 2.2.9. Формирање мјесних заједница	40.000	0	20.000	20.000	40.000							

71.	П 2.4.1. Санација и опремање школских и предшколских установа	135.000	55.000	40.000	40.000	135.000							
72.	П 2.4.2. Реконструкција зграде дјечијег вртића „Пчелица маја“	20.000	0			0		20.000					
73.	П 2.4.3. Јачање капацитета пољопривредне школе	12.000		6.000	6.000	12.000							
74.	П 2.4.4. Праћење и усклађивање потреба тржишта рада са средњошколским образовним профилима	0	0	0	0	0							
75.	П 2.4.5. Правилник о стипендирању у функцији повратка младих у Нови Град по завршеном школовању	285.000	85.000	100.000	100.000	285.000							
ПРОГРАМ 2.4. Подршка школском, предшколском и средњем образовању(5) УКУПНО		452.000	140.000	146.000	146.000	432.000		20.000					
76.	П 2.5.1. Подршка санацији и изградњи стамбених објеката за избјеглице, повратнике и расељена лица	370.000	0			0		370.000					
77.	П 2.5.2. Стамбено збрињавање РВИ	250.000	0			0		250.000					
78.	П 2.5.4. Јачање капацитета Прихватилишта за стара лица "Деветаци"	50.000		10.000		10.000		40.000					
79.	П 2.5.5. Јачање капацитета Социјално педагошке животне заједнице	20.000		0		0						20.000	

80.	П 2.5.6. Јачање капацитета Дневног центра за дјецу која долазе из породица са вишеструким проблемима и њихово прерастање у Дневни центар за сва лица са посебним потребама на подручју општине Нови Град	20.000		2.000		2.000						18.000	
ПРОГРАМ 2.5. Брига о угроженим групама становништва (5) УКУПНО		710.000	0	12.000	0	12.000		660.000				38.000	
81.	П 2.6.1. Уређење излетничке зоне „Пошта“	10.000		10.000		10.000							
82.	П 2.6.2. Дани културе	105.000	20.000	20.000	20.000	60.000		30.000			15.000		
83.	П 2.6.3. Бина на тргу Младена Ољаче 2 фаза	30.000				0	30.000						
84.	П 2.6.4. Субвенционирање закупа простора у главној улици за креативне и иновативне дјелатности и традиционалне занате	6.000			6.000	6.000							
85.	П 2.6.5. Програм културних и спортских манифестација	210.000	40.000	60.000	60.000	160.000		50.000					
86.	П 2.6.6. „Оживљавање традиционалних заната“	3.000	0	1.500	1.500	3.000							
87.	П 2.6.7. Отварање дјечије играонице у оквиру Дјечијег вртића „Пчелица маја“	10.000		10.000		10.000							
88.	П2.6.8.Конструктивнасанација градске Вијећнице	2.000.000				0					2.000.000		
89.	П2.6.9.Истраживање,мапирање и заштита археолошког наслеђа	5.000	2.000	3.000		5.000							

90.	П 2.6.10. Идентификација и поврат археолошких експоната који се налазе у збиркама других музеја	4.500	1.500	1.500	1.500	4.500								
91.	П 2.6.11. Прикупљање културно-историјске грађе од грађана у циљу допуњавања сталне поставке музеја	5.000		2.500	2.500	5.000								
92.	П 2.6.12. Популаризација спорта и укључивање младих у клубове	0	0	0	0	0								
ПРОГРАМ 2.6. Креативни програми за становништво (12) УКУПНО		2.388.500	63.500	108.500	91.500	263.500	30.000	80.000			15.000	2.000.000		
УКУПНО ЗА СЕКТОР ДРУШТВЕНОГ РАЗВОЈА		Укупни оријентациони износ	2011.	2012.	2013.	УКУПНО (општина)	Кредит	Ентитет	Држава	Јав.пред	Приватни извори	ИПА	Донатори	Остало
		4.578.500	395.500	550.000	528.000	1.473.500	30.000	765.000	0	0	55.000	2.000.000	221.000	34.000
ЗАШТИТА ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ														
93.	П 3.1.1 Санитарна заштита изворишта Млакве	797.000				0	560.000					237.000		
94.	П3.1.2.Реконструкција градске водоводне мреже	2.000.000				0	1.400.000					600.000		
95.	П 3.1.3. Изградња секундарне водоводне меже у насељима Пољавнице, Равнице и Д. Водичево	3.380.000				0	2.400.000					980.000		
96.	П 3.1.5. Изградња водоводне мреже у насељу Рашће	140.000	70.000			70.000							70.000	

97.	П 3.1.6. Изградња канализационе мреже са пречистачем отпадних вода у насељу Сводна	1.500.000				0	1.094.000				406.000		
98.	П 3.1.7. Изградња локалног канализационог система у насељу Благај, фаза I	195.000	49.000			49.000			97.000			49.000	
99.	П 3.1.8. Канализација Рога	80.000		40.000		40.000						40.000	
100.	П 3.1.9. Изградња канализационе мреже у улици Меше Селимовића	130.000			30.000	30.000			70.000			30.000	
101.	П 3.1.10. Реконструкција водовода у Благају	65.000				0			65.000				
102.	П 3.1.11. Водовод Мала Новска Рујишка	20.000				0			20.000				
103.	П 3.1.14. Студија за регулисање одвођења отпадних вода	30.000				0					30.000		
ПРОГРАМ 3.1. Реконструкција, рехабилитација и проширење канализационе мреже (11) УКУПНО		8.337.000	119.000	40.000	30.000	189.000	5.454.000		252.000		2.253.000	189.000	
104.	П 3.2.1. Израда просторног плана општине Нови Град	100.000		20.000	20.000	40.000			60.000				
105.	П 3.2.2. Ревизија урбанистичког плана подручја општине Нови Град	30.000			15.000	15.000			15.000				

ПРОГРАМ 3.2. Израда просторно-планске документације (2) УКУПНО		130.000		20.000	35.000	55.000		75.000					
106.	П 3.3.1. Реконструкција главне улице	900.000				0	900.000						
107.	П 3.3.2. Асвалтирање споредних градских улица и површина	120.000	40.000	40.000	40.000	120.000							
108.	П 3.3.3. Санација Градске галерије	65.000				0		65.000					
109.	П 3.3.4. Пројекат реконструкције дрвореда у Новом Граду	10.000		10.000		10.000							
110.	П 3.3.5. Пројекат „Мали Парк“	15.000		7.500		7.500						7.500	
111.	П 3.3.7. Уређење градских плажа и формирање нових купалишта	30.000	10.000	10.000	10.000	30.000							
112.	П 3.3.8. Програм уређења градских зелених површина	10.000	10.000			10.000							
113.	П 3.3.9. Пјешачка стаза до стадиона "Млакве"	190.000		15.000		15.000			175.000				
114.	П 3.3.10. Планирање, пројектовање и уређење градског гробља "Јабланица 2" и изградња капеле	120.000			120.000	120.000							
115.	П 3.3.11. Водене завјесе: Симбол двије ријеке	65.000	5.000	30.000		35.000		30.000					

ПРОГРАМ 3.3. Уређење градског подручја (10) УКУПНО		1.525.000	65.000	112.500	170.000	347.500	900.000	95.000		175.000		7.500		
116.	П 3.4.1. Реконструкција јавне расвјете у функцији побољшања енергетске ефикасности	200.000			40.000	40.000						160.000		
117.	П 3.4.4. Пилот пројекат успостављен систем селективног прикупљања отпада на градском подручју	14.000	2.000	5.000		7.000						7.000		
118.	П 3.4.6. Уређење (санација) обала Уне и Сане	90.000	5.000	40.000	5.000	50.000						40.000		
119.	П 3.4.8. Садња заштитног декоративног појаса око асвалтираних платоа за контејнере	2.000		1.000		1.000						1.000		
120.	П 3.4.11. Еколошко едукативно развојни центар „Матавази“ – школа у природи	105.000				0						105.000		
121.	П 3.4.12. Израда ЛЕАП-а	0		0		0								
122.	П 3.4.13. Израда СЕАП-а	15.000				0						15.000		
ПРОГРАМ 3.4. Екологија и енергетска ефикасност (7) УКУПНО		426.000	7.000	46.000	45.000	98.000						328.000		
УКУПНО ЗА ЗАШТИТУ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ		Укупни орјентациони износ	2011.	2012.	2013.	УКУПНО (општина)	Кредит	Ентитет	Држава	Јавна предузећа	Приватни извори	ИПА	Донатори	Остало
		10.418.000	191.000	218.500	280.000	689.500	6.354.000	170.000	252.000	175.000	0	2.253.000	524.500	0

ПРОГРАМ	Укупан износ	Финансирање из општинског буџета				Финансирање из осталих извора							
		2011.	2012.	2013.	УКУПНО	Кредит	Ентитет	Држава	Јавна предузећа	Приватни извори	ИПА	Донатори	Остало
ПРОГРАМ 1.1. Унапређење производње млијека (6) УКУПНО	227.800	51.800	88.000	88.000	227.800								
ПРОГРАМ 1.2. Унапређење воћарске производње (3) УКУПНО	146.500	35.500	60.500	50.500	146.500								
ПРОГРАМ 1.3. Подршка руралном развоју (15) УКУПНО	1.214.600	152.200	98.450	94.250	344.900		820.000					45.500	4.200
ПРОГРАМ 1.4. Подршка запошљавању и унапређењу развоја локалних МСП (12) УКУПНО	4.289.100	139.200	216.200	248.700	604.100		105.000	205.000	2.145.000			1.230.000	
ПРОГРАМ 1.5. Систематизација и валоризација туристичких потенцијала општине (13) УКУПНО	3.071.500	6.500	65.500	59.500	131.500		2.750.000					190.000	
ПРОГРАМ 2.1. Подршка повећању наталитета (4) УКУПНО	138.500	1.500	31.500	31.500	64.500					40.000			34.000
ПРОГРАМ 2.2. Унапређење рада локалне самоуправе(11) УКУПНО	296.500	23.500	76.000	71.000	170.500		5.000					121.000	
ПРОГРАМ 2.3. Подршка развоју цивилног друштва(6) УКУПНО	593.000	167.000	176.000	188.000	531.000							62.000	
ПРОГРАМ 2.4. Подршка школском, предшколском и средњем образовању(5) УКУПНО	452.000	140.000	146.000	146.000	432.000		20.000						

ПРОГРАМ 2.5. Брига о угроженим групама становништва (5) УКУПНО	710.000	0	12.000	0	12.000		660.000					38.000	
ПРОГРАМ 2.6. Креативни програми за становништво (12) УКУПНО	2.388.500	63.500	108.500	91.500	263.500	30.000	80.000			15.000	2.000.000		
ПРОГРАМ 3.1. Реконструкција, рехабилитација и проширење канализационе мреже (11) УКУПНО	8.337.000	119.000	40.000	30.000	189.000	5.454.000		252.000			2.253.000	189.000	
ПРОГРАМ 3.2. Израда просторно-планске документације (2) УКУПНО	130.000		20.000	35.000	55.000		75.000						
ПРОГРАМ 3.3. Уређење градског подручја (10) УКУПНО	1.525.000	65.000	112.500	170.000	347.500	900.000	95.000		175.000			7.500	
ПРОГРАМ 3.4. Екологија и енергетска ефикасност (7) УКУПНО	426.000	7.000	46.000	45.000	98.000							328.000	
УКУПНО:	23.946.000	971.700	1.297.150	1.348.950	3.617.800	6.384.000	4.610.000	457.000	2.320.000	55.000	4.253.000	2.211.000	38.200

5.2. Акциони план за пројекте који се имплементирају у првој години

Акциони план за 2011. годину						
Пројекти/мјере	Веза са програмом	Веза са стратешким/секторским циљевима	Основне информације за праћење		Носиоци имплементације	Вриједност пројекта
			Индикатори	Трајање		
				(од-до)		
Сектор 1: Економски развој						
П 1.1.1. Студија изводљивости и економске оправданости изградње типских штала за држање 20 музних крава и израда пројектне документације	ПРОГРАМ 1.1.	СЦ 1; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.2	Израђена студија изводљивости и економске оправданости типских штала и израђена пројектна документација	март - септембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности; Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове	5.000
П 1.1.2. Укрупњавање капацитета постојећих млекарских фарми са повећањем млијечности по грлу и квалитета млијека уз подршку општине	ПРОГРАМ 1.1.	СЦ 1; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.2	35 произвођача подржано кроз подстицаје	март - децембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	40.000
П 1.1.3. Едукација произвођача млијека	ПРОГРАМ 1.1.	СЦ 1; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.2	35 произвођача укључено у процес едукације	март - децембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	1.000
П 1.1.5. Формирање удружења фармера	ПРОГРАМ 1.1.	СЦ 1; СЦ 3; ОЦ 1.1. ОЦ 1.2. ОЦ 2.3	Формирано удружење фармера општине Нови Град	април	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	800
П 1.1.6. Манифестација "Изложба јуница"	ПРОГРАМ 1.1.	СЦ 1; ОЦ 1.1.	25 произвођача изложило своја грла, додјељене награде за прва три мјеста	септембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	5.000
П 1.2.1. Подршка подизању нових засада и квалитета произведеног воћа	ПРОГРАМ 1.2.	СЦ 1; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.2.	36 произвођача подржано кроз подстицаје	март - децембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	35.000

П 1.2.2. Подршка у проналажењу тржишта и промоција предности организованог пласмана у функцији повећања обима воћарске производње	ПРОГРАМ 1.2.	СЦ 1; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.2.	Одржано најмање 10 састанка са потенцијалним партнерима; edukације	април - децембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	500
Акциони план за 2011. годину						
Пројекти/мјере	Веза са програмом	Веза са стратешким/секторским циљевима	Основне информације за праћење		Носиоци имплементације	Вриједност пројекта
			Индикатори	Трајање (од-до)		
Сектор 1: Економски развој						
П 1.3.1. Асвалтирање локалних сеоских путева	ПРОГРАМ 1.3.	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.1; ОЦ 1.3.	Асвалтирано најмање 4 километра путева	мај - новембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	400.000
П 1.3.2. "Наше село-купујмо локално"	ПРОГРАМ 1.3.	СЦ 1; ОЦ 1.1.	Најмање 30 пољопривредних произвођача промовисало своје проиводе путем промотивних активности. 30% становништва општине информисано путем промотивне кампање	мај - новембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	3.500
П 1.3.3. "Покрените агро-бизнис уз подршку Општине"	ПРОГРАМ 1.3.	СЦ 1; ОЦ 1.1; ОЦ 1.2;	Формиран савјетодавни тим за пружање услуга савјетовања; најмање 5 особа користи савјетодавне услуге	мај - децембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности, Одјељење за буџет и финансије	0
П 1.3.5. Успостављање базе података општинског пољопривредног земљишта и анализа могућности стављања општинског пољопривредног земљишта у функцију развоја пољопривредне производње	ПРОГРАМ 1.3.	СЦ 1; СЦ3; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.2.; ОЦ 2.2.	Успостављена база података општинског пољопривредног земљишта	април - децембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности; Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове	0
П 1.3.6. Промоција потенцијала општине кроз проактивно учешће на пољопривредно-прехранбеним сајмовима, конференцијама и сл. и размјена искустава са европским градовима и регијама	ПРОГРАМ 1.3.	СЦ 1; СЦ 3; ОЦ 1.1; ОЦ 1.2; ОЦ 2.2	Организовано учешће на најмање 3 посјете сајмовима и манифестација и организоване 2 студијске посјете	април - децембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	3.500
П 1.3.8. Дјечија/школска игралишта у руралним срединама	ПРОГРАМ 1.3.	СЦ 1, СЦ 2; ОЦ 1.1; ОЦ 2.4	Изграђена и реконструисана најмање 2 игралишта	мај - новембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	50.000

П 1.3.9. Јачање савјетодавног сервиса за пољопривредно-прехрамбену производњу	ПРОГРАМ 1.3.	СЦ 1; СЦ 3; ОЦ 1.1; ОЦ 2.2	Ојачани капацитети савјетодавног сервиса кроз присуство 10 обука	мај - децембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	3.000
Акциони план за 2011. годину						
Пројекти/мјере	Веза са програмом	Веза са стратешким/секторским циљевима	Основне информације за праћење		Носиоци имплементације	Вриједност пројекта
			Индикатори	Трајање (од-до)		
Сектор 1: Економски развој						
П 1.3.11. Анализа могућности и економске оправданости това бикова у постојећим објектима у Подгрмечу	ПРОГРАМ 1.3.	СЦ 1; ОЦ 1.1	Израђена анализа могућности и економске оправданости това бикова у Подгрмечу	мај - септембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	0
П 1.3.12. Дани воћа и меда	ПРОГРАМ 1.3.	СЦ 1; СЦ 3.; ОЦ 1.1; ОЦ 1.3; ОЦ 2.3.	Одржана манифестација са учешћем 25 излагача	септембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	2.000
П 1.3.14. Подстицање развоја осталих грана пољопривреде дефинисаних Правилником	ПРОГРАМ 1.3.	СЦ 1; ОЦ 1.1.	Пласирано 60.000 КМ подстицаја произвођачима	мај - децембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	60.000
П 1.3.15. Форум агронома	ПРОГРАМ 1.3.	СЦ 1; СЦ 3; ОЦ 1.1; ОЦ 2.2.; ОЦ 2.3.	Основан Форум агронома	јун	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	200
П 1.4.2. Уређење и развој индустријске зоне "Пољавнице"	ПРОГРАМ 1.4.	СЦ 1; ОЦ 1.1; ОЦ 1.2.	Побољшана комунална инфраструктура кроз унапријеђење електро мреже и асвалтирање прилазних путева	мај - децембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности, ЛАР	110.000
П 1.4.3. Подршка запошљавању и развоју пословања локалних МСП	ПРОГРАМ 1.4.	СЦ 1; ОЦ 1.2.	Отворено најмање 100 нових радних мјеста	јун - децембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	128.000

П 1.4.4. Промоција инвестиционих потенцијала општине	ПРОГРАМ 1.4.	СЦ 1; ОЦ 1.2; ОЦ 1.3.	Посећено најмање 10 сајмова и других скупова и одржано најмање 15 информативних састанка	април - децембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности, ЛАР	0
П 1.4.5. Business start-up - савјетодавна подршка општине	ПРОГРАМ 1.4.	СЦ 1; СЦ 2.; ОЦ 1.2; ОЦ 2.2.	Најмање 5 особа годишње користи услуге општине за покретање властитог бизниса	мај - децембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности, ЛАР	0
П 1.4.7. Најбоља бизнис идеја младих	ПРОГРАМ 1.4.	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.2; ОЦ 2.4.; ОЦ 2.6.	Награђене 3 најбоље бизнис идеја младих	октобар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности, Средња школа "Ђуро Радмановић"	1.200
П 1.4.8. Преквалификација и додатна обука	ПРОГРАМ 1.4.	СЦ 1; ОЦ 2; ОЦ 1.2; ОЦ 2.5.	Успостављен партнерски однос са пријатним предузећима и фондом.	децембар	Општина Нови Град; Завод за запошљавање; ЛАР	0
П 1.5.1. Оснивање општинске туристичке организације са Инфо пултом	ПРОГРАМ 1.5.	СЦ 1; ОЦ 1.2; ОЦ 1.3.	Основана туристичка организација	август - децембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	1.000
П 1.5.2. Формирање туристичке понуде са дефинисањем туристичких аранжмана и њихова промоција	ПРОГРАМ 1.5.	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.2; ОЦ 1.3	Формирана интегрисана туристичка понуда општине Нови Град	септембар - децембар	Општинска туристичка организација; ЛАР	1.500
П 1.5.3. Промоција туристичке понуде путем web презентације и промотивних материјала	ПРОГРАМ 1.5.	СЦ 1; ОЦ 1.3.	Организована промоција туристичке понуде општине путем веба и промотивних материјала	октобар - децембар	Општинска туристичка организација	2.000
П 1.5.12. Промоција туристичких потенцијала општине кроз проактивно учешће на туристичким сајмовима, конференцијама и сл. и размјена искустава са европским градовима и регијама	ПРОГРАМ 1.5.	СЦ 1; ОЦ 1.3.	Организоване 2 студијске посјете	август - децембар	Општинска туристичка организација	2.000
П 1.5.6. Развојни центар за спорт, културу и туризам	ПРОГРАМ 1.5.	СЦ 1; СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.2; ОЦ 1.3.; ОЦ 3.4.	Извршени иницијални грађевински радови, креиран план и програм рада центра	април - децембар	Одјељење за буџет и финансије; Јединица за имплементацију пројеката	1.000.000

Пројекти/мјере	Веза са програмом	Веза са стратешким/секторским циљевима	Основне информације за праћење		Носиоци имплементације	Вриједност пројекта
			Индикатори	Трајање		
				(од-до)		
Сектор 2: Друштвени развој						
П 2.1.1. "Конференција беба"	ПРОГРАМ 2.1.	СЦ 2; ОЦ 2.1.	Одржана манифестација	јул	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	1.500
П 2.1.2. "Начелник/ца за бебе"	ПРОГРАМ 2.1.	СЦ 2; ОЦ 2.1.	Успостављен институционални оквир за имплементацију пројекта	децембар	Кабинет начелника општине	0
П 2.1.3. "Одговорно родитељство" - припрема и обука младих родитеља	ПРОГРАМ 2.1.	СЦ 2; ОЦ 2.1.	Најмање 25 родитеља годишње користи савјетодавне услуге	април - децембар	Дом здравља; Центар за социјални рад	0
П 2.2.4. Успостављање система праћења задовољства грађана услугама локалне самоуправе	ПРОГРАМ 2.2.	СЦ 3; ОЦ 2.2	Донесен правилник и проведена 2 круга мјерења задовољства грађана	април - децембар	Одјељење за општу управу	0
П 2.2.5. Пројекат "Е-општина"	ПРОГРАМ 2.2.	СЦ 3; ОЦ 2.2	Покренута иницијатива и извршена анализа и истраживање потреба и могућности	август - децембар	Кабинет начелника	0
П 2.2.7. Пројекат добре управе из области вода и заштите животне средине	ПРОГРАМ 2.2.	СЦ 3; СЦ 4; ОЦ 2.2; ОЦ 3.1; ОЦ 3.2, ОЦ 3.5	Имплементирано 15 пројеката у циљу унапријеђења капацитета локалне управе	март - децембар	Одјељење за буџет и финансије	42.000
П 2.2.8. Организовање обука за израду пројеката и управљање пројектним циклусом према ЕУ стандардима	ПРОГРАМ 2.2.	СЦ 1; СЦ 2; СЦ 3; СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 1.2; ОЦ 1.3; ОЦ 2.2; ОЦ 2.3; ОЦ 3.4; ОЦ 3.5.	10 учесника успјешно завршило обуку	август - септембар	Одјељење за буџет и финансије	1.500
П 2.2.9. Формирање мјесних заједница	ПРОГРАМ 2.2.	СЦ 1; СЦ 3; ОЦ 1.1; ОЦ 2.2	Донесена општинска одлука и регистровано 15 мјесних заједница	март - децембар	Одјељење за општу управу	0

Пројекти/мјере	Веза са програмом	Веза са стратешким/секторским циљевима	Основне информације за праћење		Носиоци имплементације	Вриједност пројекта
			Индикатори	Трајање		
				(од-до)		
Сектор 2: Друштвени развој						
П 2.2.10 Стратегија прикупљања средстава	ПРОГРАМ 2.2.	СЦ 1; СЦ 3; ОЦ 1.1; ОЦ 1.2; ОЦ 1.3; ОЦ 2.2	Израђена стратегија	октобар - децембар	Одјељење за буџет и финансије	0
П 2.2.11. Комуникацијска стратегија	ПРОГРАМ 2.2.	СЦ 3; ОЦ 2.2; ОЦ 2.3.	Израђена Комуникацијска стратегија	октобар - децембар	Кабинет начелника општине	1.000
П 2.3.1. Успостављање ефикасног система расподеле, праћења и вредновања буџетских средстава невладиним организацијама	ПРОГРАМ 2.3.	СЦ 3; ОЦ 2.2; ОЦ 2.3	Успостављен систем праћења и вредновања буџетских средстава који се додјељују невладиним организацијама	август - октобар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	0
П 2.3.2. Подршка развоју невладиног сектора	ПРОГРАМ 2.3.	СЦ 2; СЦ 3; ОЦ 2.2; ОЦ 2.3, ОЦ 2.5	Најмање 50.000 КМ годишње се реализује кроз пројектни систем финансирања активности невладиних организација	мај - октобар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	155.000
П 2.3.5. Пројекат Омладинске банке	ПРОГРАМ 2.3.	СЦ 2; СЦ 3; ОЦ 2.2; ОЦ 2.3	Подржано најмање 9 пројекта неформалних група младих	мај - децембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	24.000
П 2.4.1. Санација и опремање школских и предшколских установа	ПРОГРАМ 2.4.	СЦ 2; ОЦ 1.1; ОЦ 2.4	Извршена улагања у најмање два школска објекта	мај - децембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	55.000
П 2.4.2. Реконструкција зграде дјечијег вртића „Пчелица маја“	ПРОГРАМ 2.4.	СЦ 2; ОЦ 2.4	Реконструисана зграда вртића	јун - септембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	20.000
П 2.4.3. Јачање капацитета пољопривредне школе	ПРОГРАМ 2.4.	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.1; ОЦ 2.4	Уписана нова генерација	август-септембар	Општина Нови Град	0

Пројекти/мјере	Веза са програмом	Веза са стратешким/секторским циљевима	Основне информације за праћење		Носиоци имплементације	Вриједност пројекта
			Индикатори	Грајање		
				(од-до)		
Сектор 2: Друштвени развој						
П 2.4.4. Праћење и усклађивање потреба тржишта рада са средњошколским образовним профилима	ПРОГРАМ 2.4.	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.2; ОЦ 2.4	Урађена и примјењена анализа потреба увођење нових средњошколских профила усклађених са потребама тржишта рада	мај - децембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	0
П 2.4.5. Правилник о стипендирању студената у функцији повратка младих у Нови Град по завршетку школовања	ПРОГРАМ 2.4.	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.2	Ревидиран правилник о стипендирању студената	септембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	85.000
П 2.5.1. Подршка санацији и изградњи стамбених објеката за избјеглице, повратнике и расељена лица	ПРОГРАМ 2.5.	СЦ 2; ОЦ 2.5	Најмање 270 лица из категорија избјеглица, расељених и повраника стамбено збринута	јун - октобар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	370.000
П 2.5.2. Стамбено збрињавање РВИ	ПРОГРАМ 2.5.	СЦ 2; ОЦ 2.5	Стамбено збринута најмање 18 лица из категорије РВИ	мај - новембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	250.000
П 2.6.2. Дани културе	ПРОГРАМ 2.6.	СЦ 1; ОЦ 2; СЦ 1.3; ОЦ 2.6.	Организовано најмање 15 догађаја са преко 3000 посјетилаца	јул	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности, КОЦ	20.000
П 2.6.3. Бина на тргу Младена Ољаче 2 фаза	ПРОГРАМ 2.6.	СЦ 1; ОЦ 2; СЦ 1.3; ОЦ 2.6.	Изграђена бина на тргу Младена Ољаче	јун	Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове	30.000
П 2.6.5. Програм културних и спортских манифестација	ПРОГРАМ 2.6.	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.	Реализовано 15 пројеката и манифестација	мај - децембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности; КОЦ	40.000
П 2.6.6. „Оживљавање традиционалних заната“	ПРОГРАМ 2.6.	СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.	Утврђени постојеће стање и дефинисане мјере	мај - децембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности; КОЦ	0

Пројекти/мјере	Веза са програмом	Веза са стратешким/секторским циљевима	Основне информације за праћење		Носиоци имплементације	Вриједност пројекта
			Индикатори	Трајање		
				(од-до)		
Сектор 2: Друштвени развој						
П2.6.8.Конструктивна савјетодавајућа градске Вијећнице	ПРОГРАМ 2.6.	СЦ 1; СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4	Покренути грађевински радови	август - новембар	Одјељење за просторно уређење и стамбено-комуналне послове	500.000
П2.6.9.Истраживање, мапирање и заштита археолошког наслијеђа	ПРОГРАМ 2.6.	СЦ 1; СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.	Мапирано и описано најмање 15 локалитета	мај - октобар	КОЦ	2.000
П 2.6.10. Идентификација и поврат археолошких експоната који се налазе у збиркама других музеја	ПРОГРАМ 2.6.	СЦ 1; СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.	Идентификоване поставке те покренута процедура за поврат	мај - децембар	КОЦ, Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	1.500
Пројекти/мјере	Веза са програмом	Веза са стратешким/секторским циљевима	Основне информације за праћење		Носиоци имплементације	Вриједност пројекта
			Индикатори	Трајање		
				(од-до)		
Сектор 3: Заштита животне средине						
П 3.1.5. Изградња водоводне мреже у насељу Рашће	ПРОГРАМ 3.1.	СЦ 1; СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 3.1	Најмање 35 домаћинстава прикључено на мрежу	мај - септембар	Одјељење за буџет и финансије; ПИТ тим	70.000
П 3.1.7. Изградња локалног канализационог система у насељу Благај, фаза I	ПРОГРАМ 3.1.	СЦ 1, СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 3.2	Изграђено најмање 4 километра мреже	мај - септембар	Одјељење за буџет и финансије; ПИТ тим	49.000
П 3.1.10. Реконструкција водовода у Благају	ПРОГРАМ 3.1.	СЦ 1, СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 3.2	Реконструисано најмање 5 километара мреже	мај - септембар	Одјељење за буџет и финансије; ПИТ тим	65.000
П 3.1.11. Водовод Мала Новска Рујишка	ПРОГРАМ 3.1.	СЦ 1; СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 3.1	Најмање 20 домаћинстава прикључено на мрежу	мај - новембар	Одјељење за буџет и финансије; ПИТ тим	20.000

Пројекти/мјере	Веза са програмом	Веза са стратешким/секторским циљевима	Основне информације за праћење		Носиоци имплементације	Вриједност пројекта
			Индикатори	Грајање		
				(од-до)		
Сектор 3: Заштита животне средине						
Мјера: Ревидирање постојећих одлука из области управљања водама и институционализација правног оквира за управљање канализационим и водоводним системима	ПРОГРАМ 3.1.		Ревидирана постојећа одлука	јун - септембар	Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове, Одјељење за буџет и финансије	0
П 3.3.1. Реконструкција главне улице	ПРОГРАМ 3.3.	СЦ 1; СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6; ОЦ 3.4	Реконструисано и уређена главна улица	мај - октобар	Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове	900.000
П 3.3.2. Асвалтирање споредних градских улица и површина	ПРОГРАМ 3.3.	СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4	Асвалтирано пола километра улица	мај - септембар	Одјељење за привреду и друштвене дјелатности	40.000
П 3.3.3. Санација Градске галерије	ПРОГРАМ 3.3.	СЦ 1, СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4	Реконструисана зграда градске галерије	април - новембар	Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове; КОЦ	65.000
П 3.3.8. Програм уређења градских зелених површина	ПРОГРАМ 3.3.	СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4; 3.5	Уређено најмање 5 зелених површина	април - јун	Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове, Комус	10.000
П 3.3.11. Водене завјесе: Симбол двије ријеке	ПРОГРАМ 3.3.	СЦ 1; СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4	Усвојено идејно ријешење	јун - септембар	Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове; Одјељење за буџет и финансије	5.000
П 3.4.4. Пилот пројекат успостављен систем селективног прикупљања отпада на градском подручју	ПРОГРАМ 3.4.	ОЦ 2; СЦ 4; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4; ОЦ 3.5	Једна заједница етажних власника и 10 домаћинства успоставила систем селекције кућног отпада	мај - септембар	Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове, Комус	2.000
П 3.4.6. Уређење (санација) обала Уне и Сане	ПРОГРАМ 3.4.	СЦ 1, СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4; ОЦ 3.5	Уређене обале ријека у градском подручју у дужини од 2,5 километра	мај - јун	Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове, Одјељење за буџет и финансије	5.000

Пројекти/мјере	Веза са програмом	Веза са стратешким/секторским циљевима	Основне информације за праћење		Носиоци имплементације	Вриједност пројекта
			Индикатори	Трајање		
				(од-до)		
Сектор 3: Заштита животне средине						
П 3.4.9. Еколошко едукативно развојни центар „Матавази“ – школа у природи	ПРОГРАМ 3.4.	СЦ 1; СЦ 2; СЦ 3; СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.5	Извршено чишћење теран и припремљен пројекат реконструкције	мај - септембар	Кабинет начелника	5.000

СЦ 1; СЦ3; ОЦ 1.1.; ОЦ 1.2.; ОЦ 2.2.	П 1.3.5. Успостављање базе података општинског пољопривредног земљишта и анализа могућности стављања општинског пољопривредног земљишта у функцију развоја пољопривредне производње	0	0								
СЦ 1; СЦ 3; ОЦ 1.1; ОЦ 1.2; ОЦ 2.2	П 1.3.6. Промоција потенцијала општине кроз проактивно учешће на пољопривредно-прехранбеним сајмовима, конференцијала и сл., и размјена искустава са европским градовима и регијама	3.500	3.500								
СЦ 1, СЦ 2; ОЦ 1.1; ОЦ 2.4	П 1.3.8. Дјечија/школска игралишта у руралним срединама	50.000			50.000						
СЦ 1; СЦ 3; ОЦ 1.1; ОЦ 2.2	П 1.3.9. Јачање савјетодавног сервиса за пољопривредно-прехранбену производњу	3.000	3.000								
СЦ 1; ОЦ 1.1	П 1.3.11. Анализа могућности и економске оправданости това бикова у постојећим објектима у Подгрмечу	0	0								
СЦ 1; СЦ 3.; ОЦ 1.1; ОЦ 1.3; ОЦ 2.3.	П 1.3.12. Дани воћа и меда	2.000	2.000								
СЦ 1; ОЦ 1.1.	П 1.3.14. Подстицање развоја осталих грана пољопривреде дефинисаних Правилником	60.000	60.000								
СЦ 1; СЦ 3; ОЦ 1.1; ОЦ 2.2.; ОЦ 2.3.	П 1.3.15. Форум агронома	200	200								
СЦ 1; ОЦ 1.1; ОЦ 1.2.	П 1.4.2. Уређење и развој индустријске зоне "Пољавнице"	110.000	10.000		90.000					10.000	
СЦ 1; ОЦ 1.2.	П 1.4.3. Подршка запошљавању и развоју пословања локалних МСП	128.000	128.000								
СЦ 1; ОЦ 1.2; ОЦ 1.3.	П 1.4.4. Промоција инвестиционих потенцијала општине	0	0								
СЦ 1; СЦ 2.; ОЦ 1.2; ОЦ 2.2.	П 1.4.5. Business start-up - савјетодавна подршка општине	0	0								

СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.1; ОЦ 2.4	П 2.4.3. Јачање капацитета пољопривредне школе	0	0								
СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.2; ОЦ 2.4	П 2.4.4. Праћење и усклађивање потреба тржишта рада са средњошколским образовним профилима	0	0								
СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.2	П 2.4.5. Правилник о стипендирању у функцији повратка младих у Нови Град по завршетку школовања	85.000	85.000								
СЦ 2; ОЦ 2.5	П 2.5.1. Подршка санацији и изградњи стамбених објеката за избјеглице, повратнике и расељена лица	370.000			370.000						
СЦ 2; ОЦ 2.5	П 2.5.2. Стамбено збрињавање РВИ	250.000			250.000						
СЦ 1; ОЦ 2; СЦ 1.3; ОЦ 2.6.	П 2.6.2. Дани културе	20.000	20.000								
СЦ 1; ОЦ 2; СЦ 1.3; ОЦ 2.6.	П 2.6.3. Бина на тргу Младена Ољаче 2 фаза	30.000			30.000						
СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.	П 2.6.5. Програма културних и спортеких манифестација	40.000	40.000								
СЦ 1; СЦ 2; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.	П 2.6.6. „Оживљавање традиционалних заната“	0	0								
СЦ 1; СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4	П 2.6.8. Конструктивна санација градске Вијећнице	500.000						500.000			
СЦ 1; СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.	П 2.6.9. Истраживање, мапирање и заштита археолошког наслијеђа	2.000	2.000								
СЦ 1; СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.	П 2.6.10. Идентификација и поврат археолошких експоната који се налазе у збиркама других музеја	1.500	1.500								
Укупно за план друштвеног развоја:		1.598.500	395.500	30.000	620.000	0	0	0	500.000	53.000	0

Заштита животне средине										
СЦ 1; СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 3.1	П 3.1.5. Изградња водоводне мреже у насељу Рашће	70.000	70.000							
СЦ 1, СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 3.2	П 3.1.7. Изградња локалног канализационог система у насељу Благај, фаза I	195.000	49.000		97.000				49.000	
СЦ 1; СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 3.1	П 3.1.10. Реконструкција водовода у Благају	65.000			65.000					
СЦ 1; СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 3.1	П 3.1.11. Водовод Мала Новска Рујишка	20.000			20.000					
СЦ 1; СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6; ОЦ 3.4	П 3.3.1. Реконструкција главне улице	900.000		900.000						
СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4	П 3.3.2. Асвалтирање споредних градских улица и површина	40.000		40.000						
СЦ 1, СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4	П 3.3.3. Санација Градске галерије	65.000			65.000					
СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4; 3.5	П 3.3.8. Програм уређења градских зелених површина	10.000	10.000							
СЦ 1; СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4	П 3.3.11. Водене завјесе: Симбол двије ријеке	5.000	5.000							
ОЦ 2; СЦ 4; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4; ОЦ 3.5	П 3.4.4. Пилот пројекат успостављен систем селективног прикупљања отпада на градском подручју	2.000							2.000	
СЦ 1, СЦ 2; СЦ 4; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.4; ОЦ 3.5	П 3.4.6. Уређење (санација) обала Уне и Сане	5.000	5.000							
СЦ 1; СЦ 2; СЦ 3; СЦ 4; ОЦ 1.1; ОЦ 1.3; ОЦ 2.6.; ОЦ 3.5	П 3.4.11. Еколошко едукативно развојни центар „Матавази“– школа у природи	5.000							5.000	
Укупно за заштиту животне средине:		1.382.000	139.000	940.000	247.000				56.000	

За реализацију **економског плана развоја** за 2011. годину биће потребно обезбједити средства у износу од 1.855.200КМ, од тога из општинског буџета 385.200КМ а остатак је предвиђен из буџета Владе Републике Српске у износу од 1.460.000КМ и донаторских средстава од 10.000КМ.

За реализацију **плана друштвеног развоја** за 2011. годину биће потребно обезбједити средства у износу од 1.598.500КМ, од тога из општинског буџета 395.500КМ, а остатак из кредита 30.000КМ, буџета Владе Републике Српске 620.000КМ, ИПА фондова 500.000КМ и донаторских средстава 53.000КМ.

За реализацију **плана заштите животне средине** у 2011. години биће потребно издвојити 1.382.000КМ, од тога из општинског буџета 139.000КМ а остатак је предвиђен из кредита 940.000КМ, 247.000,00КМ Владе Републике Српске и 56.000,00КМ из осталих извора финансирања.

5.3. План организационих и људских капацитета за спровођење стратегије

Степен и квалитет реализације Стратегије развоја општине Нови Град, као збир свих појединачно реализованих пројеката и мјера, јасно ће показати колико је локална самоуправа достигла остваривање дефинисаних стратешких циљева и визије развоја општине. За успјешну реализацију Стратегије развоја потребно је нове организационе структуре уз прилагођавање постојећих људске ресурсе, те јасно дефинисање кључног оперативног механизма за управљање развојем. Задатак тог механизма је свакодневно старање о реализацији стратегије као цјелине и сваког пројекта појединачно, координација свих активности и актера од промоције, припреме и покретања пројеката, извођења, праћења, извјештавања до иницирања ажурирања стратегије.

С обзиром на то да је стратегија интегрирана, она самим тим обједињује све секторе који су у надлежности локалних власти, као и све актере и заинтересоване стране на синхронизован начин. Укључивањем свих питања којима се бави једна општина у једну интегрисану стратегију, отварају се могућности за креирање синергије, додатних вриједности и иновативности кроз међусекторску сарадњу. Према томе, поред дјелотворног успостављања и функционисања планирање развоја као и структуре која ће пратити провођење стратешких докумената, веома је значајно и јачање координације унутар администрације у процесу имплементације стратегије. Такође, неопходно је осигурати да провођење стратегије буде подржано од стране свих заинтересованих партнера у општини. Свако од њих треба да има значајне улоге у имплементацији, обезбјеђивању финансијских средстава, те у праћењу и вредновању постигнутих резултата.

Постојеће стање и организацијске претпоставке за имплементацију стратегије

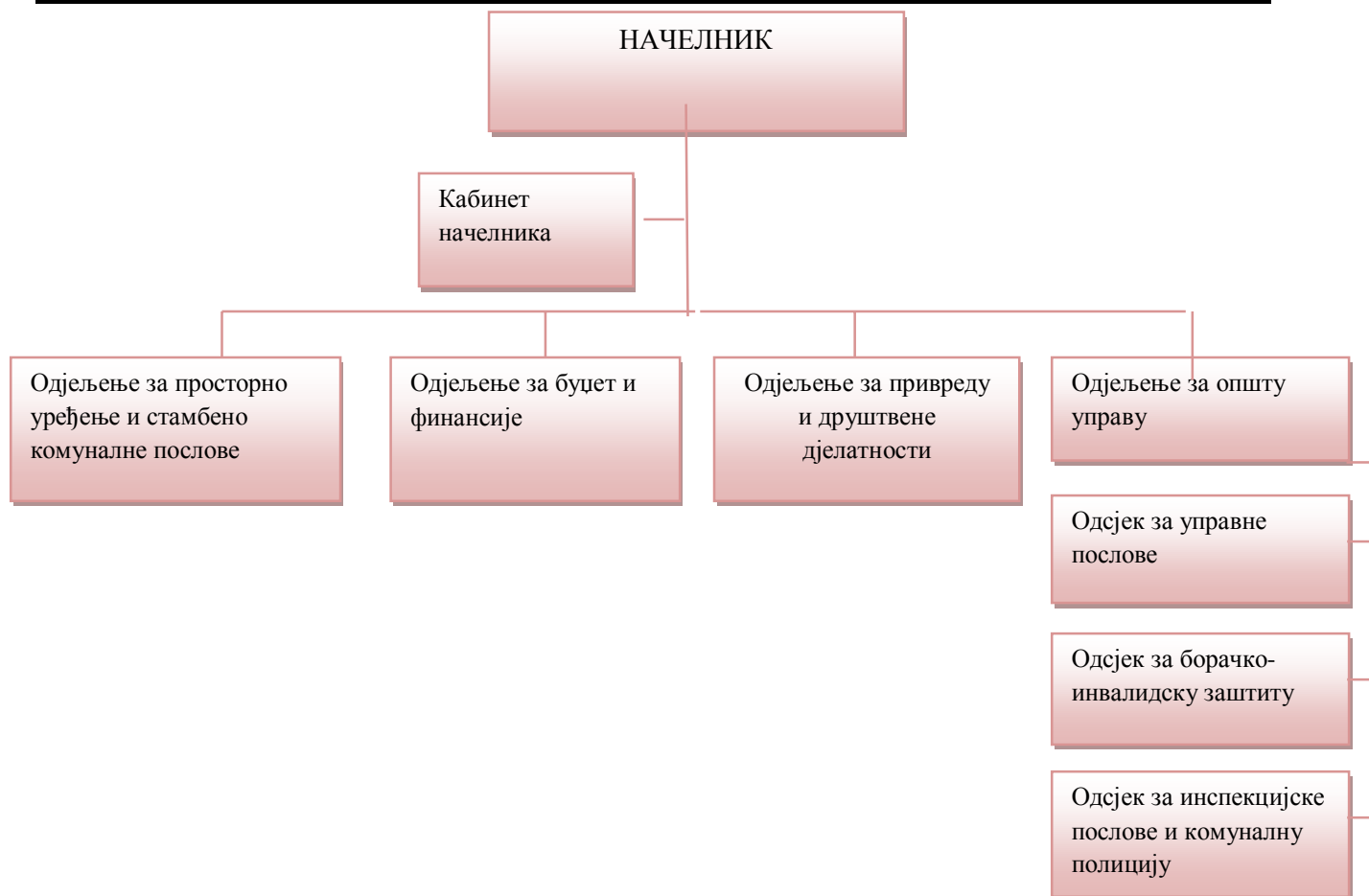
Скупштина општине има кључну улогу у разматрању извјештаја о реализацији стратешких докумената Општине, укључујући и Стратегију развоја као водећег стратешког документа Општине, који треба представљати основу за креирање и доношење свих осталих развојних политика и приоритета Општине.

Начелник општине има кључну улогу у операционализацији и имплементацији стратегије развоја путем успостављања јасних механизма и дефинирања одговорности одјељења у погледу имплементације дијелова стратегије из њихове надлежности, те обезбјеђивања свеукупне координације.

Административна служба Општине припрема програм развоја Општине, те просторне, урбанистичке и акционе планове, буџет и завршни рачун, те се стара о задовољавању одређених потреба грађана у областима комуналних дјелатности, културе, образовања, спорта, здравствене и социјалне заштите, цивилне заштите, информирања, занатства, туризма и угоститељства. Административна служба има кључну улогу у изради, реализацији, праћењу, извјештавању и ажурирању Стратегије развоја, с циљем континуираног унапријеђења квалитета живота грађана општине.

Административна служба Општине Нови Град састоји се од:

1. Одјељење за просторно уређење и стамбено комуналне послове
2. Одјељење за буџет и финансије
3. Одјељење за општу уптаву
  - 3.1. Одсјек за управне послове
  - 3.2. Одсјек за борачко-инвалидску заштиту
  - 3.3. Одсјек за инспекцијске послове и комуналну полицију
4. Одјељење за привреду и друштвене дјелатности

Тренутно у општинској администрацији не постоји структурисана изрази и имплементацији стратегије развоја, као ни јединствена база података неопходан за планирање и управљање развојем, што је и дефинисано као једно од критичних питања.

Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији предвиђено је да ће 1 уполсника бити задужено за прикупљање, обраду и ажурирање података, праћење и оцјењивање имплементације развојне стратегије, те координацију и организацију имплементације развојне стратегије. Правилником у унутрашњој организацији и систематизацији дефиниране су одговорности у погледу имплементације стратегије.

Имајући у виду значајну улогу **Партнерске групе** у дјелотворној реализацији, праћењу и ажурирању Стратегије развоја, Општина Нови Град ће и даље у оквиру овог тијела наставити блиско сарађивати са свим партнерима из јавног, приватног и невладиног сектора.

Општина Нови Град, ће у складу са планом имплементације Стратегије развоја, континуирано радити на унапријеђењу међусобне информисаности, успостављању сарадње и партнерства и са другим општинама, ресорним министарствима, међународним организацијама и другим партнерима у циљу дјелотворне имплементације стратегије и постизања већих развојних ефеката.

5.4. Праћење, вредновање и ажурирање Стратегије развоја

Стварни резултати развоја, који произилазе из имплементације интегриране стратегије локалног развоја, могу бити видљиви и мјерљиви једино уколико општина Нови Град, као најодговорнија за имплементацију стратегије, буде систематски проводила праћење и вредновање реализације Стратегије.

Стога, систематско праћење и вредновање (мониторинг и евалуација) реализације Стратегије омогућава мјерење степена остварења постављених циљева, дајући такође могућност за предузимање правовремених мјера у циљу евентуалних корекција, те оцјењивање свеукупне успјешности реализације стратегије.

Праћење стартегије интегрираног локалног развоја

Праћење подразумјева систем прикупљања и обраде података у сврху упоређивања постигнутих резултата са планираним. *Вредновање* је засновано на налазима праћења и даје свеукупну оцјену остварења постављених циљева. Да бисмо управљали имплементацијом Стратегије, као и имплементацијом пројеката, морамо бити у могућности да мјеримо степен остварења дефинисаних циљева и резултата у одређеном временском периоду, за шта нам служе објективно провјерљиви индикатори.

Индикатори праћења

Локална развојна стратегија, као конкретан и оперативни алат за дугорочни развој општине, поставља сет мјерљивих оперативних/секторских циљевима, који су подржани са низом конкретних индикатора, а који ће се користити за мјерење укупног напретка и остварења стратегије. Стога, провођење редовног праћења прогреса стратегије ће се темељити на мјерљивим секторским (друштвени, економски и еколошки), циљевима и њиховим општим показатељима.

Осим тога, конкретни показатељи су постављени такође и на програмско/пројектном нивоу, који са својом многострукошћу, представљају конкретне показатеље праћења напретка сваког секторског циља стратегије. Пројектни показатељи дефинирани су у оквиру пројектних приједлога.

Оквир за праћење економског развоја:

Секторски/оперативни циљ	Индикатори на нивоу секторског циља	Индикатори на програмско – пројектном нивоу
ОЦ 1.1. „Одржив рурални развој са интензивном тржишно оријентисаном пољопривредном производњом до краја 2015. године“	<ul style="list-style-type: none"> Пораст прихода од организоване продаје млијека у 2015. години за 20% у односу на 2010. годину 15 регистрованих пољопривредних произвођача - предузетника у области агро - бизниса непромјењен број становника на селу Намање пет произвођача (воћарска, пластеничка и производња меда) организовано пласмира своје производе познатом купцу Број запослених из руралних средина 	<ul style="list-style-type: none"> Асвалтирано 14 км пута у руралним срединама Израђена студија изводљивости и економске оправданости типских штала и израђена пројектна документација Формирано 15 фарми са по 15 музних грла и 20 фарми са по 20 музних грла повећана просјечне млијечности на 5.500 л код произвођача који имају више од 10 музних грла 80% произведеног млијека спада у екстра и прву класу код произвођача који имају више од 10 музних грла

		<ul style="list-style-type: none"> • најмање 40 произвођача који се баве пластеничком производњом са минималном површином под пластеницима од 300м² по произвођачу • 10 воћара са воћњацима површине 3Ха • Изграђено 5 сеоских игралишта • Формирано удружење фармера општине Нови Град са најмање 30 чланова • Набављена и инсталирана прогнозно-извјештајна станица стављена у функцију • Успостављен и оперативан систем противградне заштите • Најмање 15 регистрованих пољопривредних произвођача покренуло агро бизнис уз подршку општине • Кроз пројекте самозапошљавања запослено 10 жена са села • Успостављена база података општинског пољопривредног земљишта • Уведен систем квалитета за безбједност хране код најмање 3 произвођача (НАССАР, GLOBALGAP) • Израђена студија изводљивости и оправданости наводњавања • Израђена анализа могућности и еконимске оправданости това бикова у Подгрмечу • Одржано најмање 4 манифестација у области пољопривреде годишње • Основан Форум агронома са најмање 10 агронома
<p>ОЦ 1.2. „Ојачана постојећа локална предузећа и привучено најмање 5 нових инвестиција у индустријској зони и 1000 нових радних мјеста до краја 2015. године“</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Реализовано 5 значајнијих привредних инвестиција • отворено 1000 нових радних мјеста • Број средњих предузећа повећан за 5 • Број великих предузећа повећан за 2 	<ul style="list-style-type: none"> • Асвалтирано 17 км регионалних путева • 2011: 100 нових радних мјеста • 2012: 130 нових радних мјеста • 2013: 180 нових радних мјеста • 2014: 250 нових радних мјеста • 2015: 340 нових радних

		<p>мјеста</p> <ul style="list-style-type: none"> • 10 жена годишње преквалификовано и обучено • Преквалификовано најмање 10 особа годишње • Најмање 5 особа годишње користи услуге општине за покретање властитог бизниса • Успостављен гарантно-кредитни фонд за предузетнике • Успостављен Инфо центар за предузетнике чије су услуге користи најмање 100 лица
<p>ОЦ1.3. „Организован сектор туризма са изграђеном савременом туристичком инфраструктуром и искориштени капацитети супраструктуре до краја 2015. године“</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Дефинисано најмање 5 туристичких аранжмана • Смјештајни капацитети повећани за 100% у односу на 2010. годину • Број туристичких посјета у 2015. години повећан за 200% у односу на 2010. годину 	<ul style="list-style-type: none"> • Основана туристичка организација • Формирана интегрисана туристичка понуда општине Нови Град • Организована промоција туристичке понуде општине путем веба и промотивних материјала • Усвојен и израђен званични сувенир општине Нови Град • Израђена и публикована јединствена поддржана и подкозарска гастрономска понуда • Најмање 10 сесоких домаћинстава укључено у туристичку понуду општине • Успостављен кластер туризма, пољопривреде, угоститељства и културе • Организовано најмање 2 посјете годишње примерима добре праксе у области туризма • Изграђен и стављен у функцију спортско рекреативни центар са културним садржајима

Оквир за праћење друштвеног развоја:

Секторски/оперативни циљ	Индикатори на нивоу секторског циља	Индикатори на програмско – пројектном нивоу
<p>ОЦ 2.1. „Повећана стопа наталитет за 20% до краја 2015. године.“</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Број новорођених 2015. повећана за најмање 20% у односу на 2009. годину • Смањен одлив радно способног становништва за 50% 	<ul style="list-style-type: none"> • Одржано најмање 5 манифестација за промоцију наталитета, • Најмање 30 родитеља годишње користи савјетодавне услуге (одговорно родитељство)

		<ul style="list-style-type: none"> • Основан Фонд за наталитет који је подржало најмање 200 грађана и 5 привредних субјеката
<p>ОЦ 2.2. „Савремена и ефикасна локална управа са јаким капацитетима за процесе интеграције у ЕУ до краја 2015. године.“</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Организоване најмање 3 јавне расправе годишње по питању доношења кључних одлука на локалном нивоу • Ревидирано најмање 50% кључних подзаконских аката који ће бити прилагођени стандардима Европске уније • Имплементирана најмање 2 пројекта из предприступних фондова ЕУ до краја 2015. 	<ul style="list-style-type: none"> • Успостављена ПР служба општине • Успостављен систем управљања људским ресурсима • Израђана јединствена база података увезана интранет мрежом • Уведен систем Е-општина • Најмање 20 службеника административне службе завршило релевантне обуке • Формиране мјесне заједнице • Израђена и усвојена стратегија прикупљања средстава • Израђена и усвојена комуникациона стратегија
<p>ОЦ 2.3. „Омогућити организацијама цивилног друштва да преузму активнију улогу у друштвеном дијалогу, процесу реформи и доношења одлука на локалном нивоу до краја 2013. године.“</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Одржано најмање 4 консултативна састанка годишње са организацијама цивилног друштва у циљу доношења кључних одлука за локалну заједницу • 15 локалних организација има попутно развијене властите капацитете за заступање интереса циљних група са најмање 75 реализованих пројекта • Број иницијатива цивилног друштва 	<ul style="list-style-type: none"> • Успостављен систем праћења и вредновања буџетских средстава који се додјељују невладиним организацијама • Најмање 50.000 КМ годишње се реализује кроз пројектни систем финансирања активности невладиних организација • Проведено најмање 3 програма и обука за грађане и одборнике у циљу активног учешћа грађана у локалним процесима • Кроз пројекат Омладинска банка подржано најмање 9 пројекта неформалних група младих • Годишње се публикује најмање 6 издања општинског билтена • Основана локалне телевизија
<p>ОЦ 2.4. „Створени бољи услови у предшколском и школском образовању и средњошколски образовни профили усклађени са потребама тржишта рада до краја 2015. године.“</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Смањен број ученика са подручја општине који похађају средњошколску наставу ван мјеста боравка за 40 % • Повећан број дјече у предшколској установи за 30% 	<ul style="list-style-type: none"> • Реализовано 10 пројеката санације и опремања школских објеката • Реконструисана зграда вртића • Осигуран континуитет рада пољопривредне школе са тенденцијом раста броја ученика за 10% годишње • Урађена и примјењена анализа потреба увођење нових средњошколских профила усклађених са потребама тржишта рада

		<ul style="list-style-type: none"> • Ревидиран правилник о стипендирању студената
<p>ОЦ 2.5. „Унапређена социјална сигурност становника с посебном бригом о угроженим групама становништва са циљем запошљавања 50 лица из угрожених категорија до краја 2015. године.“</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Најмање 50 особа из угрожених категорија добило запослење у МСП и кроз пројекте самозапошљавања • Кроз различите пројекте и програме обухваћено најмање 300 лица из угрожених група становништва • Износ додјељених средстава за туђу његу и помоћ 	<ul style="list-style-type: none"> • Најмање 270 лица из категорија избјеглица, расељених и повраника стамбено збринута • Стамбено збринута најмање 18 лица из категорије РВИ • Основан геријатријски центар са хоспицијем • Саниран и реконструисан дом за стара лица у Деветацима • Санација објеката и уређење дворишта СПЖЖ-а • Проширени капацитети Дневног центра за дјecu из породица са вишеструким проблемима за прерастање у дневни центар за сва лица са посебним потребама
<p>ОЦ 2.6. „Развијени креативни програми за анимирање становништва и створен повољан и стимулативан животни амбијент до краја 2015. године.“</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Број посјетилаца догађања – 4000 годишње • Број учесника на догађајима годишње – 300 • Број инфраструктурних пројеката који унапређују животни амбијент 	<ul style="list-style-type: none"> • Годишње се организује најмање 25 спортских и културних догађања (град и села) • Изграђена бина на тргу Младена Ољаче • Отворена дјечија играоница у простору Дјечијег вртића • Реконструисана и санирана градска вијећница • Израђана мапа археолошких локалитета на подручју општине • Најмања 15 музејских експоната враћено у збирку музеја • Организоване најмање 4 акције прикупљања културно-историјска грађе од грађана

Оквир за праћење плана заштите животне средине:

Секторски/оперативни циљ	Индикатори на нивоу секторског циља	Индикатори на програмско – пројектном нивоу
<p>ОЦ 3.1. „Организованим водоснабдијевањем покривено 60% становника уз успостављање и провођење бољег система управљања локалним водоводима и заштите</p>	<ul style="list-style-type: none"> • 60 % становника општине покривено организованим системом снабдјевања питком водом • смањени губици воде на мрежи за 75 % 	<ul style="list-style-type: none"> • Извршена санитарна заштита изворишта Млакве и стављено у функцију централно градско извориште • Изграђана најмање 4 водоводна система у руралним срединама са најмање 1200 нових

изворишта до краја 2015. године“	<ul style="list-style-type: none"> • уписањен систем управљања локалним водоводним системима 	<p>прикључака</p> <ul style="list-style-type: none"> • Реконструисана градска водоводна мрежа у секторима Град и Урије
ОЦ3.2. „Организовано одвођење отпадних вода за најмање 30% становника у руралним срединама до краја 2013. године“	<ul style="list-style-type: none"> • 30% становника општине у руралним срединама покривено организованим системом одводње отпадних вода 	<ul style="list-style-type: none"> • Изграђена два нова канализациона система у руралним срединама са најмање 650 прикључака • Изграђен централни градски колектор отпадних вода
ОЦ 3.3 „Израђена нова и ревидирана постојећа просторно-планска документација до краја 2015. године“	<ul style="list-style-type: none"> • Ревидирано и израђено најмање 7 просторно-планских докумената 	<ul style="list-style-type: none"> • Ревидирана 3 просторно - планска документа • Израђена 4 нових просторно-планских докумената
ОЦ 3.4. „Уређено и функционално градско подручје као основа за квалитетан живот становника и развој туризма до краја 2015. године“	<ul style="list-style-type: none"> • Број инфраструктурних пројеката у урбаној зони • Број нових културних и спортско рекреативних капацитета 	<ul style="list-style-type: none"> • Реконструисана зграда градске галерије • Реконструисана и уређена главна градска улица • Уређено најмање 5 зелених површина • Асвалтирано и уређено 500 метара споредних градских улица и површина • Уређене најмање 3 плаже у градском подручју • Уређен Мали градски парк • Израђена пјешачка стаза до стадиона Млакве • Уређено градско гробље Јабланица 2 • Постављена 2 водене завјесе • Измјештена зелена пијаца на нову локацију
ОЦ 3.5. „Ојачани институционални капацитети у области заштите околине и енергетске ефикасности уз укљученост грађана и заинтересованих страна, који ће реализовати најмање 5 пројеката из области заштите животне средине који се	<ul style="list-style-type: none"> • Имплементирано најмање 5 значајних пројеката у области заштите животне средине и енергетске ефикасности • Број имплементираних пројеката на унапређењу свијести грађана за заштиту животне средине и енергетске ефикасности 	<ul style="list-style-type: none"> • Успостављен систем селективног прикупљања отпада на градском подручју • Успостављен систем прикупљања отпада у сеоким срединама • Успостављен Едукативно-развијни центар Матавази • Израђен и усвојен ЛЕАП

финансирају из различитих извора укључујући и ЕУ фондове до 2015. године		<ul style="list-style-type: none"> • Израђен и усвојен СЕАП • Успостаљен систем централног гријања на еколошки прихватљиве изворе енергије • Реконструсиан систем градске расвјете • Уређене обале ријека у градском подручју у дужини од 2,5 километра • Засађено 10 декоративних појасева око платоа за контејнере
--	--	---

Кључни задаци и приступ праћењу и вредновању Стратегије

Праћење спровођења Стратегије ће се организовати кроз сљедеће задатке, и биће покренуто у 2011:

- Дефинисање података потребних за постављање индикатора и утврђивање одговорности за њихово прикупљање;
- Прикупљање почетних података као основе, с обзиром да је већина података доступан у социо-економској анализи стратегије;
- Прикупљање података у захтијеваним интервалима (квартално);
- Анализа резултата, процјена напретка у односу на постављене циљеве и опште индикаторе и приједлог како би то требало утицати на даље провођење, па чак и ажурирања стратегије.

Процес прикупљања података за потребе праћења ће бити организовани кроз успостављање базе података, која ће омогућити системско ажурирање података. У ту сврху, електронска база података израђена у току процес припреме социо-економске анализе користиће се и даље, те редовно ажурирати.

Праћење ће бити такође усклађено са циклусом припреме полугодишњих и годишњих извјештаја од стране одговарајућих статистичких и других институција (статистички заводи, АПИФ/АФИП, итд).

Одговорност за о праћења и вредновања Стратегије

На основу ажурираних података праћење реализације стратегије вршиће Самостални стручни сарадник за стратешко планирање, интеграцију и сарадњу.

Годишње вредновање ће проводити такође самостални стручни сарадник за стратешко планирање, интеграцију и сарадњу и извјештавати Начелника, Скупштину општине и Партнерску групу.

Временска динамика праћења и вредновања

Активности праћења, вредновања и ажурирања појединих дијелова стратегије биће провођене у одређеним временским периодима, датим у наредној табели.

Активност праћења и вредновања	Временски оквир
Праћење реализације програма (пројеката, мјера)	Годишње
Контролно вредновање	Након 3 године за секторске планове, а након 5 година за стратегију
Ажурирање секторских планова	Дјелимично након 3 године, а комплетно након 5 година
Ажурирање стратегије	Дјелимично након 3 година, а комплетно након 5 година
Финално вредновање	Након 3 година за секторске планове, а након 5 година за стратегију

5.5 Синтеза стратегије

Преглед главних елемената стратегије Нови Град

Визија развоја

НОВИ ЕВРОПСКИ ГРАД 2020. године - Економски снажан град са добрим друштвеним амбијентом и квалитетним људским ресурсима, чије ће се културне различитости, природни потенцијали и социјални капитал користити за стварање стимулативног животног окружења.

Стратешки циљеви

СЦ 1. Развијена локална економија која се базира на конкурентним привредним субјектима, интегрисаном туристичком производу и интензивној тржишно орјентисаној пољопривредној производњи базираној на примјени напредних достигнућа

СЦ 2. Подмлађена и напредна заједница која својим инспиративним амбијентом привлачи младе и образоване људе и води бригу о угроженим категоријама становништва

СЦ 3. Јако цивилно друштво као партнер савременој локалној управи у развоју локалне заједнице

СЦ 4. Очувана културно-историјска и природна баштина, уређена инфраструктура и функционалан животни простор који се базирају на европским нормама за заштиту животне средине

Секторски/оперативни циљеви

Дефинисани су сљедећи секторски/оперативни циљеви економског развоја:

ОЦ 1.1. „Одржив рурални развој са интензивном тржишно орјентисаном пољопривредном производњом до краја 2015. године“

ОЦ 1.2. „Ојачана постојећа локална предузећа и привучено најмање 5 нових инвестиција у индустријској зони и 1000 нових радних мјеста до краја 2015. године“

Дефинисани су сљедећи секторски/оперативни циљеви друштвеног развоја

ОЦ 2.1. „Повећана стопа наталитет за 20% до краја 2015. године.“

ОЦ 2.2. „Савремена и ефикасна локална управа са јаким капацитетима за процесе интеграције у ЕУ до краја 2015. године.“

Дефинисани су сљедећи секторски/оперативни циљеви заштите животне средине:

ОЦ 3.1. „Организованим водоснабдијевањем покривено 60% становника уз успостављање и провођење бољег система управљања локалним водоводима и заштита изворишта до краја 2015. године“

ОЦ 3.2. „Организовано одвођење отпадних вода за најмање 30% становника у руралним срединама до краја 2015. године“

ОЦ 1.3. „Организован сектор туризма са изграђеном савременом туристичком инфраструктуром и искориштени капацитети супраструктуре до краја 2015. године“

ОЦ 2.3. „Омогућити организацијама цивилног друштва да преузму активнију улогу у друштвеном дијалогу, процесу реформи и доношења одлука на локалном нивоу до краја 2013. године.“

ОЦ 2.4. „Створени бољи услови у предшколском и школском образовању и средњошколски образовни профили усклађени са потребама тржишта рада до краја 2015. године.“

ОЦ 2.5. „Унапређена социјална сигурност становника са посебном бригом о угроженим групама становништва са циљем запошљавања 50 лица из угрожених категорија до краја 2015. године.“

ОЦ 2.6. „Развијени креативни програми за анимирање становништва и створен повољан и стимулативан животни амбијент за млађу популацију до краја 2015. године.“

ОЦ 3.3. „Израђена нова и ревидирана постојећа просторно-планска документација до краја 2015. године“

ОЦ 3.4. „Уређено и функционално градско подручје као основа за квалитетан живот становника и развој туризма до краја 2015. године“

ОЦ 3.5. „Ојачани институционални капацитети у области заштите околине и енергетске ефикасности уз укљученост грађана и заинтересованих страна, који ће реализовати најмање 7 пројеката из ових области до краја 2015. године“

Програми

Програми локалног економског развоја:

ПРОГРАМ 1.1. Унапређење производње млијека
ПРОГРАМ 1.2. Унапређење воћарске производње
ПРОГРАМ 1.3. Подршка руралном развоју
ПРОГРАМ 1.4. Подршка запошљавању и унапређењу развоја локалних МСП
ПРОГРАМ 1.5. Систематизација и валоризација туристичких потенцијала општине

Програми друштвеног развоја:

ПРОГРАМ 2.1. Подршка повећању наталитета
ПРОГРАМ 2.2. Унапређење рада локална самоуправа
ПРОГРАМ 2.3. Подршка развоју цивилно друштво
ПРОГРАМ 2.4. Подршка предшколском, школском и средњем образовању
ПРОГРАМ 2.5. Брига о угроженим групама становника
ПРОГРАМ 2.6. Креативни програми за становништво

Програми заштите животне средине:

ПРОГРАМ 3.1. Реконструкција, рехабилитација и проширење канализационе и водоводне мреже
ПРОГРАМ 3.2. Израда и ажурирање просторно-планске документације
ПРОГРАМ 3.3. Уређење градског подручја
ПРОГРАМ 3.4. Екологија и енергетска ефикасност

Пројекти и мјере

П 1.1.1. Студија изводљивости и економске оправданости изградње типских штала за држање 20 музних крава и израда пројектне документације

П 1.1.2. Укупњавање капацитета постојећих млекарских фарми са повећањем млијечности по грлу и квалитета млијека уз подршку општине

П 1.1.3. Едукација произвођача млијека

П 1.1.4. Зимска школа фармера

П 1.1.5. Формирање удружења фармера

П 1.1.6. Манифестација "Изложба јуница"

П 1.1.7. "Млади фармер"

П 1.2.1. Подршка подизању нових засада и квалитета произведеног воћа

П 1.2.2. Подршка у проналажењу тржишта и промоција предности организованог пласмана у функцији повећања обима воћарске производње

П 1.2.3. Набавка прогнозно-извештајне станице

П 1.2.4. Успостављање система противградне заштите

П 1.3.1. Асвалтирање локалних сеоских путева

П 1.3.2. "Наше село-купујмо локално"

П 1.3.3. "Покрените агро-бизнис уз подршку Општине"

П 1.3.4. Подршка samozапшљавању жена из руралних средина

П 1.3.5. Успостављање базе података општинског пољопривредног земљишта и анализа могућности стављања општинског пољопривредног земљишта у функцију развоја пољопривредне производње

П 1.3.6. Промоција потенцијала општине кроз проактивно учешће на пољопривредно-прехранбеним сајмовима, конференцијама и сл., и размјена искустава са европским градовима и регијама

П 1.3.7. Подршка увођењу система квалитета за безбједност хране према спецификацијама GLOBAL.A.P и/или HACCP-а

П 1.3.8. Дјечија/школска игралишта у руралним срединама

П 1.3.9. Јачање савјетодавног сервиса за пољопривредно-прехранбену производњу

П 1.3.10. Студија потреба и економске оправданости наводњавања на подручју општине

П 1.3.11. Анализа могућности и економске оправданости това бикова у постојећим објектима у Подгрмечу

П 1.3.12. Дани воћа и меда

П 2.1.1. "Конференција беба"

П 2.1.2. "Начелник/ца за бебе"

П 2.1.3. "Одговорно родитељство" - припрема и обука младих родитеља

П 2.1.4. Фонда за наталитет "Враћају се роде"

П 2.2.1. Успостављање ПР службе

П 2.2.2. Успостављање система управљања људским ресурсима

П 2.2.3. Интранет са јединственом базом података у функцији ефикаснијег управљања имовином

П 2.2.4. Успостављање система праћења задовољства грађана услугама локалне самоуправе

П 2.2.5. Пројекат "Е-општина" - израда студије и успостављање електронске управе

П 2.2.6. Обука представника јединице локалне самоуправе са МУЛС РС у функцији приступања изворима финансирања за МСП

П 2.2.7. Пројекат добре управе из области вода и заштите животне средине

П 2.2.8. Организовање обука за израду пројеката и управљање пројектним циклусом према ЕУ стандардима

П 2.2.9. Формирање мјесних заједница

П 2.2.10. Стратегија прикупљања средстава у доброј управи

П 2.2.11. Комуникацијска стратегија

П 2.3.1. Успостављање ефикасног система расподеле, праћења и вредновања буџетских средстава невладиним организацијама

П 2.3.2. Подршка развоју невладиног сектора

П 2.3.3. Информативна кампања за промовисање непосредног учешћа грађана

П 2.3.4. Припремити и реализовати програме оспособљавања грађана, управе и одборника за активно непосредно учешће грађана

П 2.3.5. Пројекат Омладинске банке

П 2.3.6. „Transparens“ - општински билтен

П 2.3.7. Локална телевизија

П 2.4.1. Санација и опремање школских и предшколских установа

П 2.4.2. Реконструкција зграде дјечијег вртића „Пчелица маја“

П 2.4.3. Јачање капацитета пољопривредне школе

П 3.1.2. Реконструкција градске водоводне мреже

П 3.1.3. Изградња секундарне водоводне мреже у насељима Пољавнице, Равнице и Д. Водичево

П 3.1.4. Изградња примарне водоводне мреже за насеља Рудице, Ракани, Матавази и Блатна

П 3.1.5. Изградња водоводне мреже у насељу Рашиће

П 3.1.6. Изградња канализационе мреже са пречистачем отпадних вода у насељу Сводна

П 3.1.7. Изградња локалног канализационог система у насељу Благај, фаза I

П 3.1.8. Канализација Рога

П 3.1.9. Изградња канализационе мреже у улици“ Меше Селимовића“

П 3.1.10. Реконструкција водовода у Благају

П 3.1.11. Водовод Мала Новска Рујишка

П 3.1.12. Изградња канализација у Рудицама, Раканима и Блатни

П 3.1.13. Градски пречистач

П 3.1.14. Студија за регулисање одвојења отпадних вода

М 3.1.15. Ревидирање постојећих одлука из области управљања водама и институционализација правног оквира за управљање канализационим и водоводним системима

П 3.2.1. Израда просторног плана општине Нови Град

П 3.2.2. Ревизија урбанистичког плана подручја општине Нови Град

П 3.2.3. Израда регулационог плана насеља Прекосања

П 3.2.4. Израда регулационог плана насеља Урије

П 3.2.5. Ревизија Регулационих планова насеља Јабланица и Реповац

П 3.2.6. Ревизија Регулационог плана Туњица и Лонца

П 3.2.7. Израда регулационог плана насеља Млакве

П 3.3.1. Реконструкција главне улице

П 3.3.2. Асвалтирање споредних градских улица и површина

П 3.3.3. Санација Градске галерије

П 3.3.4. Пројекат реконструкције дрвореда у Новом Граду

П 3.3.5. Пројекат „Мали Парк“

П 1.3.13. Анализа ланца вриједности за постојећу пољопривредну производњу
П 1.3.14. Подстицање развоја осталих грана пољопривреде дефинисаних Правилником
П 1.3.15. Форум агронома
П 1.3.16. Унапређење прерађивачких капацитета Земљорадничких задруга
П 1.4.1. Асвалтирање регионалних путева
П 1.4.2. Уређење и развој индустријске зоне "Пољавнице"
П 1.4.3. Подршка запошљавању и развоју пословања локалних МСП
П 1.4.4. Промоција инвестиционих потенцијала општине
П 1.4.5. Business start-up - савјетодавна подршка општине
П 1.4.6. Успостављање кредитно гарантног фонда за предузетнике
П 1.4.7. Најбоља бизнис идеја младих
П 1.4.8. Преквалификација и додатна обука
П 1.4.9. Програм преквалификације и запошљавања жена
П 1.4.10. Инфо центар за МСП и предузетнике
П 1.4.11. Предузетнички центар за младе
П 1.4.12. Испитивање интереса и успостављање кластера у пчеларству
П 1.4.13. Сајам пчеларства
П 1.5.1. Оснивање општинске туристичке организације са Инфо пултом
П 1.5.2. Формирање туристичке понуде са дефинисањем туристичких аранжмана и њихова промоција
П 1.5.3. Промоција туристичке понуде путем web презентације и промотивних материјала
П 1.5.4. Израда сувенира Општине
П 1.5.5. City light billboard
Р 1.5.6. "Стари и Нови Град"-приче и легенде
П 1.5.7. Подршка формирању аутентичне подгрмечке и подкозарске гастрономске понуде
П 1.5.8. Пројекат "Етно село Станићи"
П 1.5.9. "Пилот пројекат "Сеоски туритам" у Подгрмечу
П 1.5.10. Увезивање и израда туристичких аранжмана са сусједним општинама и регијама
П 1.5.11. Успостављање кластера туризма, пољопривреде, угоститељства и културе

П 2.4.4 Праћење и усклађивање потреба тржишта рада са средњошколским профилима образовања
П 2.4.5. Правилник о стипендијама у функцији повратка младих у Нови Град по завршеном школовању
П 2.5.1. Подршка санацији и изградњи стамбених објеката за избјеглице, повратнике и расељена лица
П 2.5.2. Стамбено збрињавање РВИ
П 2.5.3. Оснивање геријатријског центра са хоспицијем
П 2.5.4. Јачање капацитета Прихватилишта за стара лица "Деветаци"
П 2.5.5. Јачање капацитета Социјално педагошке животне заједнице
П 2.5.6. Јачање капацитета Дневног центра за дјецу која долазе из породица са вишеструким проблемима и њихово прерастање у Дневни центар за сва лица са посебним потребама на подручју општине Нови Град
П 2.6.1. Уређење излетничке зоне „Пошта“
П 2.6.2. Дани културе
П 2.6.3. Бина на тргу „Младена Ољаче „2 фаза
П 2.6.4. Субвенционирање закупа простора у главној улици за креативне и иновативне дјелатности и традиционалне занате
П 2.6.5. Програм културних и спортских манифестација
П 2.6.6. „Оживљавање традиционалних заната“
П 2.6.7. Отварање дјечије играонице у оквиру Дјечијег вртића „Пчелица маја“
Мјера: Ревизија правилника о додјели општинских пословних простора у закупу
П 2.6.8. Конструктивна санација градске Вијећнице
П 2.6.9. Истраживање, мапирање и заштита археолошког наслијеђа
П 2.6.10. Идентификација и поврат археолошких експоната који се налазе у збиркама других музеја
П 2.6.11. Прикупљање културно-историјске грађе од грађана у циљу допуњавања сталне поставке музеја
П 2.6.12. Популаризација спорта и укључивање младих у клубове

П 3.3.6. Реконструкција централног парка
П 3.3.7. Уређење градских плажа и формирање нових купалишта
П 3.3.8. Програм уређења градских зелених површина
П 3.3.9. Пјешачка стаза до стадиона "Млакве"
П 3.3.10. Планирање, пројектовање и уређење градског гробља "Јабланица 2" и изградња капеле
П 3.3.11. Водене завјесе: Символ двије ријеке
П 3.3.12. Измјештање Зелене пијаце
П 3.4.1. Реконструкција јавне расвјете у функцији побољшања енергетске ефикасности
П 3.4.2. Реконструкција градског система за гријање уз кориштење обновљивих извора енергије
П 3.4.3. Студија изводљивости за коришћење алтернативних извора енергије
П 3.4.4. Пилот пројекат успостављен систем селективног прикупљања отпада на градском подручју
П 3.4.5. Рјешен проблем комуналног отпада у руралним срединама
П 3.4.6. Уређење (санација) обала Уне и Сане
П 3.4.7. Чишћење корита Уне и Сане
П 3.4.8. Садња заштитног декоративног појаса око асвалтираних платоа за контејнере
П 3.4.9. Заштита животне средине: Подршка увођењу система квалитета према ИСО 14001:2004
П 3.4.10. Истраживање биљних и животињских врста на подручју општине Нови Град у функцији очувања биодиверзитета
П 3.4.11. Еколошко едукативно развојни центар „Матавази“– школа у природи
П 3.4.12. Израда ЛЕАП-а
П 3.4.13. Израда СЕАП-а

П 1.5.12. Промоција туристичких потенцијала Општине кроз проактивно учешће на туристичким сајмовима, конференцијама и сл., и размјена искустава са европским градовима и регијама

П 1.5.13. Туристичка сигнализација

П 1.5.14. Заштита старих воденица-поточара и млинова на рјечицама Војскова, Јаприца, Равска, Јапра

П 1.5.15. Бања "Љешљани"

П 1.5.16. Развојни центар за спорт, културу и туризам

Прилог 2.

У следећој табели дат је оквирни подсјетник са календаром за годишње ажурирање стратегије развоја:

Компонента	Опис и подлоге за годишње ажурирање	Када се ажурира	Напомена
Социо-економска анализа	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Пратимо и публикујемо одабране економске и социјалне индикаторе и важне трендове (демографски, тржиште рада, економски показатељи по гранама и врстама пословних субјеката, стање пољопривреде...). ✓ Стање пословног окружења можемо пратити путем стандардизованог анкетирања или фокус групе. 	Почетак у априлу (када су обрађени сви подаци за претходну годину), завршетак (публиковање) у јуну	За овај посао врло је важно разрадити процедуру и усагласити размјену података са изворима података (Завод за запошљавањње, Фонд ПИО, Пореска управа...)
Ревизија секторских циљева	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Вреднујемо у којој су мјери остварени и да ли су још валидни. Ако остварења нису близу очекиваних, анализирамо узроке и, по потреби, интервенишемо у активностима (пројектима) и/или у самим циљевима. ✓ Ревизију изводимо на основу праћења реализације програма и пројеката, с једне стране, и уочених битних промјена у околностима. 	Јуни-јули	Добро је да се за ревизију оперативних циљева и пројеката искористимо потенцијал Партнерске групе
Ревизија пројеката	<p>Вршимо на основу:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Искуства стеченог кроз реализацију пројеката ✓ Резултата и препорука реализованих пројеката ✓ Уочених промјена и нових потреба ✓ Ревидираних оперативних циљева. 	Август-септембар	
Годишњи оперативни план имплементације, са пројектним формуларима	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Утврђујемо приоритете за наредну годину ✓ Ревидирамо/комплетирамо пројектне формуларе/пројектне задатке за приоритетне пројекте ✓ Правимо и усаглашавамо финансијски план ✓ Комплетирамо план имплементације и усклађујемо финансијски план за сљедећу годину са општинским буџетом 	Септембар-октобар	Ажуриран план од друге половине октобра иде на јавну расправу, заједно са буџетом.
Праћење и вредновање реализованих и текућих пројеката	<p>Изводимо на основу:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Плана имплементације ✓ Разрађених пројектних формулара / пројектних задатака (очекиваних резултата) ✓ Извјештаја о реализацији пројеката (пројектне документације) ✓ Показатеља о оствареним ефектима (нпр. подаци о увозу и извозу, подаци Завода за запошљавање...) 	<p>Пратимо према динамици реализације пројеката и извјештавања.</p> <p>Вреднујемо (дајемо оцјену остварења и анализирамо разлоге) у првој половини марта.</p>	О резултатима праћења и вредновања извјештавамо Партнерску групу, начелника и скупштину, у склопу годишњег извјештаја о раду.

С А Д Р Ж А Ј

АКТ СКУПШТИНА ОПШТИНЕ

Број акта	Страна
70/ СТРАТЕГИЈА развоја општине Нови Град 2011-2015.година	1